

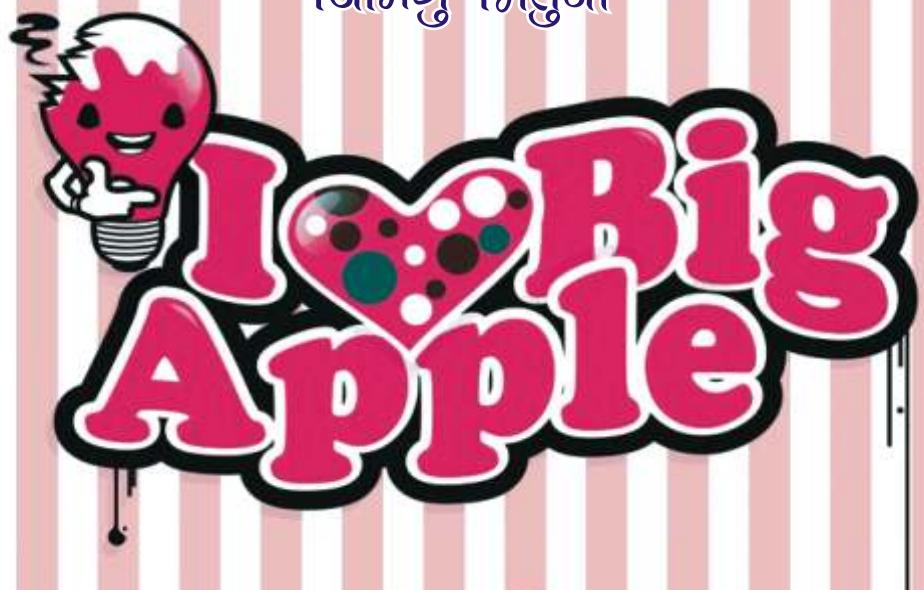
आसन बाजान गुथि

ने.सं. ११३८ गुला

ASAN BAJAN GUTHI YEARBOOK 2018

आथं घाजं गुथि झुथांलाक्क न्हयाःयने फयेमा
जिमिगु झिंतुना

Durbarmarg Kathmandu

sweet clothing
for Little Ones...

www.bigapplenepal.com

www.facebook.com/bigapplektm

E: info@bigapplenepal.com

P: +977-1-4231154

असं बाजं गुथि दँपौ १९३८

व्यबस्थापन कमितिया निर्णयत	डा. मदनदास तुलाधर	४
असं बाजं गुथि ग्वाहालि पुचःया प्रतिवेदन	रविन्द्र रत्न तुलाधर	१७
सुभाय् देषा	पूर्णमान तुलाधर	२३
ल्होसेब भन्ते बिज्यागुया असर	प्रज्ञारत्न तुलाधर	२६
असंया दाफा	प्रज्ञारत्न तुलाधर	३०
गुला बाजं गुथिइ नेवा:भाय्	दिपक तुलाधर	३४
स्वयम्भु ज्ञानमाला भजनय् असंया	अमृतमान शाक्यभिक्षु	४१
उबलय् या लुमन्ति	किपा हना	५०
योगविर (चिनाखँ)	राज तुलाधर	५७
प्रज्ञापारमिताया महत्व	डा. सुमन कमल तुलाधर	६२
असंत्वा: गुलि पुलां	रिपोर्ट	६७
Stairway to Heaven	Kamal Ratna Tuladhar	६८
The integrity of women during Gunla	Nilisha Tuladhar	७४
Kite-Flying heritage of Nepal	Prof. Nirmal Man Tuladhar	७६
रञ्जना लिपि	विद्यासागर तुलाधर	८०
चतुब्रह्म बिहार	प्रेमहिरा तुलाधर	८६
Gai Jatra (Poetry)	Artha Tuladhar	९३
Study of 36 songs of Devotee Poet...	Badan Lal Nyachhyon	९४

देवः किपा : चिभालय् किया तःगु लौहयागु बुद्ध मुर्ति (फेसुबक)
 Cover Photo: Stone idol of Buddha carved on a chaitya (Facebook)

ने.सं १९३७/३८ स किसिध्वाकाया भाजु सुशील मान तुलाधर थाकुलि नापं २१ म्ह पा:ला: असनय् व स्वयम्भु दापा व गुला बाजं थानाया लुमन्तिस थुगु दंपौ सफू पिकानागु जुल। व्यवस्थापक - जुजु रत्न तुलाधर, ग्वाहालि : राजेन्द्र तुलाधर, पिकाक - असं बाजं गुथि, असं, यैँ। पिकाना दँ - ने.सं. १९३८।

ASAN BAJAN GUTHI YEARBOOK 2018

This yearbook has been published by Asan Bajan Guthi to commemorate the annual hymn singing and religious music fest held at Asan and Swayambhu known as Dapa and Gunla Bajan. The turn to organize the festival passes among a committee of 12 elders. Elder Sushi Man Tuladhar of Kisidhwaka and his group of 21 members arranged this year's edition.

Production Management : Juju Ratna Tuladhar, Assisitant : Rajendra Tuladhar
 Publisher: Asan Bajan Guthi, Asan, Kathmandu. Year of Publication: 2018.

ASAN BAJAN GUTHI

facebook : facebook.com/asonbajanguthi
 email : asonbajanguthi@hotmail.com
 url : www.asonbajanguthi.org

मानव नवाई इंग्लिश स्कूल
Modern Newa English School
Durbar Marg, Phone: 4249350

थौंया मस्त कन्हया थीगु नगु खः
उज्ज्वल सुर्य व सिचुगु चक्क नं खः।

मानवाई सरक्षण शिक्षाय स्तरीयता
अव्हें खः जिमिगु स्कूलया विशेषता

જુસં વાર્ડં ગુણી

૧૨ મ્હ પાલા: થાકુલિ (પા: કથં)

૧) ડા. ત્રિરત્નમાન

૨) ગૌતમકાજી

૩) અનિલરત્ન

૪) હર્ષવિરસિં

૫) ચૈત્યરત્ન

૬) માનરત્ન

૭) દ્રબ્યમાનસિં

૮) અમિતાભ

૯) સુશિલમાન

૧૦) ચન્દ્રવિરસિં

૧૧) જુજુરત્ન

૧૨) ડા. મદનદાસ

(બ્યવસ્થાપન કમિતિ)

નાયા:

ભાજુ દ્રબ્યમાનસિં તુલાધર
ગૈન્હિધારા । ફોન : ૪૪૩૪૫૩૩

ન્વકૂ

ભાજુ ડા. ત્રિરત્નમાન તુલાધર
વાગવજાર । ફોન : ૪૨૨૪૯૧૦

છ્યાંઝે

ભાજુ ડા. મદનદાસ તુલાધર
થાપાથલિ । ફોન : ૪૨૨૪૩૬૦

દાંભરિ

ભાજુ અમિતાભ તુલાધર
ખિચાપુખૂ । ફોન : ૪૨૩૧૧૫૪

વાહાલિ દાંભરિ

ભાજુ માનરત્ન તુલાધર
બોધિચુક । ફોન : ૪૨૪૯૫૯૭

દુજા:પિ

ભાજુ જુજુરત્ન તુલાધર
જ્યાથા । ફોન : ૯૮૫૧૦૭૧૦૩૧

ભાજુ ગૌતમકાજી તુલાધર
ભોતાહિતિ । ફોન : ૯૮૫૧૦૭૫૧૫૮

ભાજુ ચૈત્યરત્ન તુલાધર
કમલાછિ । ફોન : ૪૨૨૧૭૪૯

ભાજુ અનિલરત્ન તુલાધર
પુતલિસડક । ફોન : ૪૨૩૮૧૨૩

ભાજુ હર્ષવિરસિં તુલાધર
ન્હયોખા । ફોન : ૪૨૬૦૦૮૫

ભાજુ ચન્દ્રવિરસિં તુલાધર
મુઇજાસિ । ફોન : ૪૩૭૧૭૫૦

ભાજુ સુશિલમાન તુલાધર
કિસિધ્વાકા । ફોન : ૪૩૮૦૨૯૧

જુસં વાર્ડં શુદ્ધિ

ગુરું વાણું ગવિ

બ્યબસ્થાપન કમિતિ મુંજ્યાયા નિર્ણયત
ને.સં. ૧૧૩૭/૧૧૩૮

મિતિ : ૨૭ માધ્ય ૨૦૭૪

- ૧) વ્યાં પાલા: થકાલિ ભાજુ અમિતાભ્મ તુલાધર જું વય્કલં થઃમ્હ દચ્છ યંકં પા: ફયા દિઇબલય વિભિન્ન જ્યાભવત ન્યાયેકા બલય ખર્ચ જુઉગુયા લ્યા:ચા: પેસ યાના દિલ । વય્કયા પાલય પારુ ભોયયા ખર્ચ રૂ. ૩,૩૯,૫૨૦ નાપં જમ્મા મુક્કં રૂ. ૧૨,૨૦,૯૪૭- ખર્ચ જુઉગુ ખને દત ।
- ૨) થુગસિઇયા નાસ: પુજા ભોય યાત રૂ. ૩૫૦ તકા લ્હાપં કાયેગુ નિર્ણય જુલ ।
- ૩) દ મ્હ ગુથિયાર પિંત દાફા બાજં થાયેગુ પ્રશિક્ષણ યાયેગુ જ્યા બાજં ગુરુ ધર્મ મુનિકાર પાખેં જુયા ચ્વંગુ દુ । ભીકે ખિં બાજં ૫ ગ: જક દુ, પૂવંક પ્રશિક્ષણ યાયેત ૩ ગ: ખિં બાજં મગા:ગુ જુઉગુલિં દાફા બાજં પ્રશિક્ષણયા સંયોજક ભાજુ પ્રજ્ઞા રત્ન તુલાધર પાખેં વ્યવસ્થાપન કમિતિ યાત મેગુ ૩ગ: ખિં બાજં વ્યવસ્થા યાયેત ઇનાપ યા:ગુ બારે સહલહ જુઉબલય પાલા: થકાલિ અમિતાભ્મ તુલાધર પાખેં ખિં બાજં ૧ ગ: વ પાલા: થકાલિ ગૌતમ કાજિ તુલાધર પાખેં ખિં બાજં ૨ ગ: યા મા:ગુ ખર્ચ બિઝુ નિર્ણય જુલ ।
- ૪) ને.સં. ૧૧૩૭/૧૧૩૮ નિસેં પાલા: ખલ: યાત ભીગુ મૂલ કોષ પાખેં વાર્ષિક રૂ. દ લાખ ફુજં બિયા વયાગુ દુ । નાપં ભી દક્કો ગુથિયાર પિં પાખેં મહતિ રૂ. ૧૦,૦૦૦ ઉથે યાનાગુલિ આવંલિ હરેક ૩ ર ૩ વર્ષય રૂ. ૨ લાખ ફુજં થપે યાના યંકિગુ નં નિર્ણય જુલ ।

મિતિ : ૩૦ આષાઢ ૨૦૭૫

- ૧) થુગસિઇયા નિસલા છાય ભોય યાત રૂ. ૪૮૦ તકા લ્હાપં વ રૂ. ૨૦ તકા સ્વાંપા કાયેગુ નિર્ણય જુલ ।
- ૨) અન્નપૂર્ણ અજિમા દ્વારા ન્યાને લચ્છયંકં દાફા બાજં થાયેગુ ઇલય સિત કુહાં વિઝગુ નાપં વા નં વિઝગુ સમ્ભાવના દુગુલિં થુગસિઇ નિસેં ક્યાનોપિ પાલયા વ્યવસ્થા યાયેગુ કુત: યાયેગુ નિર્ણય જુલ ।
- ૩) આવંલિ ગુંલાં ઇનેગુ ભીગુ ગુથિયા દંપૌ લય વિજ્ઞાપન કાયેગુ વ વિજ્ઞાપન શુલ્ક ઉથે યાયગુ જિસ્મા પાલા: ખલ:યાત બિઝગુ નિર્ણય જુલ ।

૪) ભીગુ અસં બાજં ગુથિયાર પિનિગુ સંખ્યા બઢે યાયેગુ લાગિ પા:લા: થકાલિ દક્કોસિનં થ:થ:ગુ પા:લા: ખલકય્ ન્હૂપિં સુ સુ ગુથિયાર દુકાયે જ્યુ ઉકિયા લગત દયેક વ્યવસ્થાપન કમિતિઇ પેશ યાયેગુ નાં થ:થ:ગુ પાલય દુતનિગુ કુત યાયેગુ નં નિર્ણય જુલ । નાં ન્હૂપિં ગુથિયાર દુતનેત માલધા:સા સદસ્યતા શુલ્ક રૂ.૫૦૦૦ મકાયેગુ નં નિર્ણય જુલ ।

દિવંગત જુઝપિં પા:લા:પિનિગુ થાસય ન્હૂપિ પા:લા:પિં

- ૧) પા:લા: થાકુલિ સુશિલમાનયા પાલય યામ્હ પા:લા: કિસિધ્વાકાયા ભાજુ અંગૂરમાન તુલાધર દિવંગત જુઝગુલિં વય્ક:યા કાય્ ભાજુ પ્રવિણ તુલાધરપાખે ઉગુ પા: કયાદિઝગુ જુલ ।
- ૨) પા:લા: થાકુલિ દ્રવ્યમાનસિંયા પાલય યામ્હ પા:લા: તા:સિથૂયા ભાજુ ચિનિયા લાલ તુલાધર દિવંગત જુઝગુલિં વય્ક:યા કાય્ ભાજુ રબિન્ડ રત્ન તુલાધરપાખે ઉગુ પા: કયાદિઝગુ જુલ ।
- ૩) પા:લા: થાકુલિ ચન્દ્ર બિરસિંયા પાલય યામ્હ પા:લા: હિતિમંગ:યા ભાજુ કમલરત્ન તુલાધર દિવંગત જુઝગુલિં વય્ક:યા કાય્ ભાજુ કનક રાજ તુલાધરપાખે ઉગુ પા: કયાદિઝગુ જુલ ।
- ૪) પા:લા: થાકુલિ ચૈત્યરત્નયા પાલય યામ્હ પા:લા: કમલાછિયા ભાજુ પ્રેમદાસ તુલાધર દિવંગત જુઝગુલિં વય્ક:યા કાય્ ભાજુ દિપક દાસ તુલાધરપાખે ઉગુ પા: કયાદિઝગુ જુલ ।
- ૫) પા:લા: થાકુલિ ચૈત્યરત્નયા પાલય યામ્હ પા:લા: ત્યોડયા ભાજુ કાન્દ્ધાકાજી તુલાધર દિવંગત જુઝગુલિં વય્ક:યા કાય્ ભાજુ સુદિન રત્ન તુલાધરપાખે ઉગુ પા: કયાદિઝગુ જુલ ।
- ૬) પા:લા: થાકુલિ હર્ષબિરસિંયા પાલય યામ્હ પા:લા: બાકુનિયા ભાજુ આમોદકાજી તુલાધર દિવંગત જુઝગુલિં વય્ક:યા કાય્ ભાજુ જેશક તુલાધરપાખે ઉગુ પા: કયાદિઝગુ જુલ ।
- ૭) પા:લા: થાકુલિ હર્ષબિરસિંયા પાલય યામ્હ પા:લા: અસંભલુયા ભાજુ રાજેશમાનસિં તુલાધર દિવંગત જુઝગુલિં વય્ક:યા કાય્ ભાજુ સુજેન તુલાધરપાખે ઉગુ પા: કયાદિઝગુ જુલ ।
- ૮) પા:લા: થાકુલિ માનરત્નયા પાલય યામ્હ પા:લા: ભોતાહિતિયા ભાજુ ભાઈરાજ તુલાધર દિવંગત જુઝગુ જુલ । વય્ક:યા પા: કાઇમ્હ નિર્ણય જુઝ બાકિ દનિ । ♦

ને.સં. ૧૧૩૭/૩૮ દાયા પા: કિસિધ્વાકાયા પા:લા: થાકુલિ ભાજુ સુશિલમાન તુલાધર પાખે દચ્છયંકંયા જ્યાઝવ: સુથાંલાકક ન્હૂપાકા દિઝગુલિ વય્ક:યાત બ્યવસ્થાપન કમિતિપાખે યક્કો સુભાય બિયાચ્વના । અથેહે ને.સં. ૧૧૩૮/૩૯ યા પા: જ:ધુંછોયા પા:લા: થાકુલિ ભાજુ ચન્દ્ર બિરસિં તુલાધરયાત લ:લ્હાઝગુ જુલ । ન્હૂપા: કાઇમ્હ પા:લા: થાકુલિ ભાજુ ચન્દ્ર બિરસિં તુલાધરયાત થ:ગુ પાલય જ્યાઝવ: બાંલાક યાના વને ફયેમા ધકા: ભિંતુના દેછાયા ચ્વના ।

असं बाजं गुथियात दुनुगलन्निसे भित्तुना

Sports point

All kinds of Sports Goods Wholesaler & Retailer

Kantipath, Jyatha, Kathmandu

Ph.: 4248856, 4267069

Email: sportspoint@gmail.com

ALSO REMEMBER US FOR:

Medal, Name Plates, Shields, Trophy & all types of Rackets stringing

Music point

All Kinds of Musical Instruments Wholesaler & Retailer

Kantipath, Jyatha, Kathmandu. Ph.: 4267898, 4259870

Email: muzicpoint@gmail.com

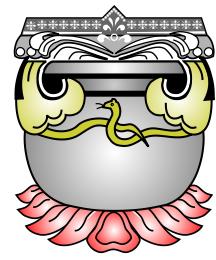

पा.थ. सुशिलमान

असं बाजं गुथि सुथांलाक्क न्याकेत
जिमिग्गु पालय् ब्वाहालि यानाद्विषि
सकलसित ढुनुगलंनिसे
सुभाय् बियाच्वना

पाःला: थाकुलि सुशिल मान तुलाधर नापं
२१ म्ह पाःलाःपि

ने.सं. ११३७/३८

प्रविन मान

शरण मान

निर्मल मान

शान्त बिरसिं

प्रेम सुन्दर

आदर्श मान

पबु रत्न

चित्त दास

मनोज दास

सरोज

विजेन्द्र

निल काजी

हिरा रत्न

तुल रत्न

रत्न सुन्दर

दबल काजी

सम्यक रत्न

ज्वाला सुन्दर

निल रत्न

उज्ज्वल

२०७७ भाद्र ६ गते पा.थ. अमिताभपाखे पा:थं सुशीलमानयात पा: लःत्त्वाये ज्याङ्गवः

दाफा बाजं पिकायेत २०७७ भाद्र ११ गते मत पुजा

मत पुजाया इवलय ढाफा थाना म्यो हाला च्वनादिङ्गपि

कार्तिक लच्छि असंभलु अजिमाया न्ह्योने ढाफा बाजंया छगू लू

सकिमिला पुणि कुण्ठु हलमन्दि बज्याया तयारी यानाच्वना दिल्लिपि

हलमन्दि बज्या नार्प थुगुसिल्लिया पालापि

नासः पुजाया इवलय् दाफा थाना वनाच्वंपि

नासः पुजाया इवलय् डा. त्रिरत्नमान तुलाधरपाखे दाफागुरु धर्म मुनिकारयात हनाबना

ब्वहालि पुचःया मुँज्याय न्हूम्ह नायो ताराबिरसिंयात हनेगु इवलय् पा.थ. अनिल रत्न

ब्वाहालि पुचःया न्हूगु ज्यासना पुचाःया ढुजःपि

बाजं स्यनेगु इवलय बाजं गुरुपिसं ताल बियाच्वनादिइगु

न्हूपि बाजं सयेकूपिसं ध्यानपूर्वक क्लास क्याच्वंपि

गुलां स्वयम्भुङ् हाजिर याना चनादिङ्ग्म्ह व्वाहालि पुचःया नायो भाजु ताराबिरसिं

गुलां व्वाराया छगू सेसन स्वयम्भुङ्

पा: क्वहौं वयाच्वपि असं बाजंया ग्रुप

स्वयम्भुं लिहौंवयेगु इवलय् बाजं बिज्यासलय्

सुथसिया कौला ढगुबहालय्

ममचा नकेत तयारी यानाच्वंपि पाःलाःपि

न्हूँदैया न्यालिङ्ग बसन्तुपुलिङ्ग तेबहा: व ताम्राकार बाज खलनाप असं बाज गुथि

न्हूँदैया न्यालिङ्ग उदाय समाज नाप असं बाज गुथि

असं बाजं गुथि ग्वहालि-पुचःया स्वक्वःगु दँमुँज्याया छ्याऽजे पाख्ये न्हयब्बयागु प्रतिवेदन

ने.सं. ११३३ दिल्लाथ्वः अष्टमी निसें ११३८ दिल्लाथ्वः आमै
वि.सं. २०७० श्रावण १ गते निसें २०७५ श्रावण ११ गते
ई.सं. २०१३ जुलाई १६ तारीख निसें २०१८ जुलाई १७ तारीख तक्क

भीगु असं बाजं गुथिइ लाःगु बाजंत गथेकि गुंला बाजं (धाः), दाफा बाजंयात सुथांलाक्क न्त्याकेत व बाजं गुथिनाप सम्बन्धित छुं न ज्याभवःत बांलाक्क ताःलाक्क न्त्याकेत ग्वहालि यायेगु तातुना निस्वना तःगु पुचः ग्वहाली-पुचः खः । थ्वहे आज्जु कथं भीगु गुंला बाजं व दाफा बाजंयात बांलाक्क न्त्याकेया लागि जिमिसं खनाच्वंगु व अनुभव यानागु मगाः मचाःगु खंत बहालवाला पाःलाः थकालि व केन्द्रयात जानकारी व सुभावया रूप्य तयावया च्वनागु खः ।

ग्वहालि-पुचःया दँमुँज्या दँय्दसं याना वनेमाःगु खःसां विभिन्न हुनी न्यादँ ति दत भीसं दँमुँज्या न्यायेके मफया च्वंगु । लिपांगु दँमुँज्या ने.सं. ११३३ दिल्लागाः द्वादशी, वि.सं. २०७० श्रावण १९ गते, शंचवाः कुन्हु यानागु खः । दँय्दसं यायेमाःगु दँमुँज्या वयालिपा मजुयाच्वंगुलिं केन्द्रपाखे दँमुँज्या यायेत बारम्बार ताकेता वःगुलिं थुगुसी गुँला न्त्योहै दँमुँज्या याना वनेगु ग्वहालि पुचः कार्य समितिया २०७५ जेष्ठ द गते मंगलवाः (११३८ अनलाथ्वः अष्टमी) कुन्हु च्वंगु दुजःमुँज्यां ने.सं. ११३८ दिल्लागाः पारु (२०७५ श्रावण १२ गते) शंचवाः कुन्हु दँमुँज्या यायेगु क्वःछिनागु जुल । उगुहे कथं केन्द्रयात जानकारी विया थुगु दँमुँज्या यानागु खः । थुगुसी गुँला सुरुज्जुइ न्हयो इलय् हे दँ मुँज्या याये खना जिपिं तसकं लयताया च्वना ।

विभिन्न मितिस च्वनागु ग्वहालि-पुचःया दुजः मुँज्याः क्वय न्त्यथना कथंया सुभाव व सल्लाह पाःलाः खलः व केन्द्रयात वियावयागु जुलः ।

- गुँला ज्वःछि बाजं थानाः ग्वहालि याःपिन्त छुं भचा छ्यापं विया गुथिया T-Shirt या व्यवस्था याकेगु लागि बहालवाला पाःलाःपिन्त इनाप यानागु जुलः (थुकी छुंछु दँय उगु कथं छ्यापं विया T-Shirt मिउगु नं दु ।)
- गुँला बाजं (धाःबाजं) थायेत कथि मगाःगुलिं न्हगु कथि दयेकेगु व स्यंगु बाजंत भिंका येकेगु ज्यात बहालवाला पाःलाःपिनाप सहलह जुया याना वयाच्वनागु जुलः ।
- गुँला ज्वःछि सुथय स्वयम्भू लिहाँ वयेधुंका जलपान नकेगुलिइ भचा तच्वः (नये मफयेक, माःगु स्वयां अप्व) जुयावःगु खनेदया पायःछि नक्सां जक जलपानया व्यवस्था याना दिइत १२ म्ह पाःलाः थकालिपिनाप सहलह याना थुकियात Control याना वनेगु कुतः याना च्वनागु हे जुल । थुकी फुकप पाःलाः खलः व गुथियार भाजु मयजुपिसं ययेकूगु तायेका । आः वया थुकिइ यक्व हे सुधार जुया वयाच्वंगु जिमिसं खनाच्वना । थुकीया लागि सकल पाःलाः खलःपिन्त सुभाय दु ।

- गुँलाबलय् स्वयम्भुं लिहाँ वयेगु इलय् बाजं थाइपिं व बाजं थाना वइपिं कम जुयावनाच्वंगु खने दुगुलिं गवहालि-पुचःया जःपिं यक्व वयेकेगु लागि नियम दयेका अनिवार्यरूपं म्होतिंनं ७ न्हु स्वयम्भुइ वया बाजं थायेत गवहालि यायेमाःगु व्यवस्था याना: थुखेपाखे गवहालि-पुचःपाखे छुं भचा ज्याःनं न्त्याका वना च्वनागु दु ।
- गुँलाबलय् स्वयम्भुं लिहाँ वयेगु फयां फक्व न्त्यथ्याक्क लिहाँ वःसा मेमेगु लजगालय् वनेमाःपिं, स्कूल कलेज वनेमाःपिं गुथियार व पासापिन्त अःपुडगु तायेका स्वयम्भुं फयांफत्तले न्हापां लिहाँ वयेत कुतः यानावनेमाःगु व थुकथं कुतः जुयाहे च्वंगु दु । थुगुसिइ नं फयांफत्तले सुथय् ६:३० बजै दुने स्वयम्भुं महाचैत्यं कुहाँ वयेगु कुतः यायेगु लागि थुगुसिया पाःलाः खलःपिं नं जागरुक जुइमाः धैगु जिमिसं तायेकागु जुल ।
- निसला छायेगु भोजय् गुगु कथं गवहालिमिपिन्त सःते माली धैगु खँय् सहलह जुया गवहालि पुचःपाखे छगू Criteria दयेका उकिदुने लाःपिन्त ल्हापं कया निसला भोजय् सःतेत सुभाव बियागु जुलः । न्हापा न्हापा बाजं नापं स्वयम्भुइ निन्हु प्यन्हु हे मर्थ्यापिन्त नं कार्ड वना च्वंगुलिइ थुगु नियम दयेका उकियात Control यायेत कोसिस यानागु जुल । थुकियाना पाःलाः खलःपिन्त आर्थिक भार नं कम जुया वनीगु जिमिसं खना । थुकियात अभ बांलाक्क व्यवस्था याना येकेगु जिमिगु आज्जु दु ।
- पारुभोजय् अय्लाः/वियर (मादक पदार्थ) सितिकं त्वंका यक्व हन्ता जुगु व पासापिन्सं थम्हं फुगु स्वया अच अय्लाः त्वंगु खनेदुगुलिं थुकियात Control यायेत कुपनं व ध्यवा कया जक अय्लाः/वियर बिइगु लागि पाःलाः खलःपिन्त Convince यासे उगुहे कथं यायेत ताःलाना वनाच्वंगु जुल । गुथियार पिनि Drinks यायेगु बानीयात जिक्वः संयम यायेत निसला भोय् व मेमेगु फर्मास भोजय् नं जियाजित्तले अय्लाः/वियर (मादक पदार्थ) सितिकं मइनेगु बांलाइगु खनागुलिं थ्वःज्या यात अभ धिसिलाक्क निरन्तरता विया येकेगु जुइ ।
- पारुभोजय् पाहापिन्त गथेयाना सःतेमाली धैगु विषयस माःकथं बहालवाला पाःलाःपिन्त सुभाव वियावयागु जुल ।
- बाजं गुथिया दँपौ (Year Book) पिकायेत सम्पादक पुचः व बहालवाला पाःलाःपिं नाप सहलह यासे फुगु कथंया सुभाव तथा सहयोग विया वयागु जुल ।
- असं बाजं गुथि, तेबहा: गुला बाजं, ताम्राकार गुला बाजं खलः याना स्वखल: बाजं खलःपिनि ल्याय्म्हपिं गुथियारपिं थवंथवय् सहलह व खँ व्याका स्वखलःसियागु गुला बाजंया बोल त कःघाना, मिले याना छगू न्हूगुपह वयेक चो तालय् गुँलाबाजंया बोल पिकया विभिन्न थासय् वना व्यज्या क्यंगु तसकं बालागु पलाः खः । थुकिं आःतक्क थःथः थाय्या गुँला बाजंया बोल जक न्येनेगु बानी जुयाच्वंपि भिं फुक्केसित छगूकथं न्हूगु सवाः दुगु गुँला बाजंया बोल न्यनागु थेंच्व । थुकियाना भी नेवाः मध्ये नं उदायतय् ल्याय्म्ह: पुस्ता विच्चय् अभ क्वातुगु सम्बन्ध विस्तार यायेत गवहालि याइ धैगु जिमित विश्वास दु । थज्यागु थःथः नालाकायेगु ज्यायात लिपातक्क नं तिबः विया वनेमाः, वनेगु जुइ ।

- उदायतय् दथुइ छ्वःयां छ्वः: जक ल्यंदनिगु भीगु असंत्वाःया दाफा बाजंयात भीसं ल्यंकाः सुथांलाक्क न्त्याका यंकेमाःगु दु । उकिया लागि दाफा बाजं स्यनेगु कमितिया दुजःपिं प्रज्ञा रत्न तुलाधर, पद्मकाजी तुलाधर, ललित काजी तुलाधर, नाती महर्जन, पुर्णमान तुलाधरपि नापं जानाः भचा आधुनिक तरीकां दाफा बाजं थायेगु स्यनेगु उत्तम जुइगु खना न्हापलाक्क गुरु धर्म मुनिकारपाखें दाफा बाजं स्येनेगु ज्याः न्त्याकागु यक्व प्रभावकारी जुउगु खनेदुगुलिं हान निक्वःगु पालय् नं धर्म मुनिकार गुरु पाखैं थप समय स्यनेगु लागि मिले याना स्यनेगु ज्याय् तिबः बिया वयागु खः । थुकिं न्हूपिं दाफा स्यनाकाःपिं पासापिंसं अभ बांलाक्क थायेसयेका यंकाच्वंगु खनेदु । थ्व इलय् मुक्कं गुम्ह पासापिं यज्जु तुलाधर, पुजन तुलाधर, सौष्ठव विरसिं तुलाधर, सौम्य स्थापित, क्रिमिन तुलाधर, आभूषण मानसिं तुलाधर, राजेश शाक्य (असंबहाः), देवेन्द्र वीरसिं तुलाधर, शशांक तुलाधरपिंसं दाफा थायेगु स्यनाःक्या वयाच्वंगु दु, स्यनेगुज्या यात आःतक्क निरन्तरता बियावया च्वंगु दनि ।
- थुकिं दाफा गुरु नाती महर्जन, अशोक रत्न तुलाधर, पद्मकाजी तुलाधर, प्रज्ञारत्न तुलाधर, ललितकाजी तुलाधर, विद्यासागर तुलाधर, ज्ञानीरत्न तुलाधर व पूर्णमानसिं तुलाधरजुपिंस दाफा स्येने थाय् वयाः म्ये हाला ग्वहालिया यान वद्वच्वना दिइगु दु । अथेहे दिलहर्ष तुलाधर, सप्तकाजी तुलाधर, शान्तकाजी तुलाधर, राजेन्द्र तुलाधर, तार वीरसिं तुलाधर, दिपेन्द्र रत्न तुलाधरपिंसं कार्तिक लच्छी असनय् दाफा थायेत स्ये हाला: व मेमेगु कथं ग्वहालिया वयाच्वना दिइगु दु । थुकिं याना दाफा पुचः व जिमित नं हौसला बढे जुउगु दु । थुकथं लिसाक्या न्हून्हूपिं पासापिन्त नं दाफा स्यना येकेगु ग्वसाः दुगु जुल । दाफा स्यनेगु धैगु गुला बाजं थैं अःपु मजुउगुलिं स्यनीपिं पासापिंसं धैयेनापं यक्व मेहनत नं यायेमाःगु खनेदु ।
- आःया अवस्थाय् दाफा बाजं थायेत गाक्क भी गुथियार पासापिं तयार जुउगु दुसां दाफाया म्ये हालीपिं वा हालेसःपिं गुथियार पासापिं कम जुया वनाच्वंगु जिमिसं वाःचायेकागु दु । थःथःगु बाजं पाःबलय् दाफा म्ये हालीपिं मगाः धाये म्वाःलेमा धकाः न्हूगु बाजं पाःकाइपिं पाःलाः भाजुपिन्त जोड बियाः दाफाया म्ये स्यनेगु लागि सहलह यानागुलिइ उलि Positive नक्सां बहालवाला पाःलाः खलःपिंसं कयाच्वंगु जिमिसं मखना । उकिं याकनं हे, फयांफत्तले थुगुसिइ लिसेहे बहालवाला पाःलाःपिन्त दाफा बाजंया म्ये हालिगु स्यनेमाःगु खनेदु । केन्द्र पाखें हे छ्वगुकथं निर्देशन बिया बहालवाला पाःलाःपिन्त दाफाया म्ये स्यनेगु शुरु यायेमा, मखुसा थुगुसिइया दाफा थायेगु इलय् दाफा म्ये हालेसःपिं मदया समस्या वयेफु । थुकिं बहालवाला पाःलाः व न्हूपाः कायादिइपिं पाःलाःपिंसं नं साथ बिया ग्वाकेमाःगु खनेदु ।
- बाजं गुथिया छुनं ज्याभवःया व्वनापौ ग्वहालिमिपिन्त इलय् थ्येकेत पाःलाः खलःतय् थाकुगु महसुस याना थौकन्हय् अप्वसिनं मोवाईल (Smart Phone) चलेयाना वयाच्वंगु दुगुलिं थुगु दम्मेज्याया सुचं Viber पाखैं बिया Try यानागु जुल । थुकिं Circular इनेत छुभवा अःपुगु खनेदु, तर पासापिंसं न याकनं हे थःत वःगु सुचंया लिसः बियेगु (वयेगु/मवयेगु वा मेगुछु कथंया जानकारी) बियेगु बानी यातधाःसा थुगु तरिका यक्वहे अःपुइगु व प्रभावकारी जुया ताःलाना वनिइगु जिमिगु अनुभव जुल । थुकियाना दय्यदस्सं पाःलाःपिन्त Circular इनेत थाकुया च्वंगुयात थुगु तरिकां यक्वहद तक्क अःपुका येंकिगु जिमिसं खनां । नापं भीसं (असं बाजं गुथिं) छ्वगु हिसाबं हलिमये खनेदयाच्वंगु Paper Less वातावरणया अभ्यास नं याना वनाच्वनीगु नापं Effective व Prompt Communication नं जुइगु जुलः । थुकिया लागि

फुक्क पासापिंसं उसि मचासे थःथःथासं नं Time य् reply यायेगु बानि अनिवार्य यायेमाःगु खनेदु । थुकिं याना भी (मूः कथं असं उदाय् जातिइ) छुंत व्वनापौ वल धाःसा Courtesy (कृतज्ञता) क्यसे Reply यायेगु बानि नं दयावइला धैगु जिमिगु विश्वास खः ।

- थुगु दँमुँज्या यायेत पायेक परेजुउगु जय गणेश कमलादि पार्टीप्यालेसय् दँमुँज्या यायेत Catering म्हःतिं रु. ५०० तका पुलेमाःगु मध्ये व्वतिकाःपिं पासा पिंके रु. ३०० तका जक ल्हापं क्याः मगाःगु (द्यापं) ध्यबा ग्वहालि-पुचःया कोषपाखे व्यहोरे यानागु जुल । ग्वहालि पुचःया आर्थिक ल्याःचाःया बारे दांभरी भाजु विद्यासागरपाखे दँमुँज्यास न्यंका दिइगु जुल ।

(नोट : दँमुँज्याया लागि Catering नाप म्हतिं रु. ५०० तकां क्वःछ्युगु जूसां, लिपा ललित काजि तुलाधरं खँल्हाना भा क्वक्याः रु. ४५० तका सं लाके फुगु जुगुलिं, ग्वहालि-पुचः कोष पाखे द्यापं म्हतिं रु. १५० तका जक च्वने माःगु जानकारी याना च्वना ।)

जिमिगु आःया ज्यासना पुचः निस्वसां निसे निरन्तर जुया वयाच्वंगुलिं थुकिं भचा छुं व्यूपा: हयेत केन्द्रया प्रतिनिधि नाप सहलह याना थुगुसिइ दँमुँज्यां लिसे ग्वहालि-पुचः ज्यासना पुचःया न्हूधाः याना न्हूगु Board (ज्यासना पुचः) गथन यानागु जुलः । न्हूगु Board Member या नां व कार्यभार विभाजन जुयाच्वंगु बारे पाःलाः थकाली सुशिलमान तुलाधरपाखे सभाय् न्यंका दिल ।

असं बाजं गुथि ग्वहालि-पुचःया न्हूगु ज्यासना पुचः (कार्यसमिति) या
दुजःत व वय्कःपिनिगु कार्यभार थुकथं विभाजन जुउगु जुलः ।

१)	तारा विरसि तुलाधर	-	नायो
२)	पुर्णमान सिं तुलाधर	-	निवर्तमान नायो (सल्लाहकार)
३)	ललित काजी तुलाधर	-	सल्लाहकार
४)	रविन्द्र रत्न तुलाधर	-	ल्यूनायो
५)	पवित्र रत्न तुलाधर	-	छ्याअजे
६)	समेस रत्न तुलाधर	-	दांभरी
७)	सौम्य स्थापित	-	ल्यूछ्याअजे
८)	राजेश काजी शाक्य (AC)	-	ल्यूदांभरी
९)	ज्ञानी रत्न तुलाधर	-	दुजः
१०)	विद्या सागर तुलाधर	-	दुजः
११)	रास मान तुलाधर	-	दुजः
१२)	राजेश शाक्य (AB)	-	दुजः
१३)	विशाल तुलाधर	-	दुजः

सुभाय् ।

ने.सं. ११३८ दिल्लागाः पारु, शंचवा:
वि.सं. २०७५ श्रावण १२ गते
ई.सं. २०१८ जुलाई २८ तारिख

रविन्द्र रत्न तुलाधर
(छ्याअजे)
असं बाजं गुथि ग्वहाली-पुचः

असं बाजं गुथियात दुनुगलं निसं मिंतुना

स्कूल व कलेजस्तरया पाठ्य पुस्तक
प्रकाशन व वितरणया लागि
लुमंका दिसँ

SUKUNDA PUSTAK BHAWAN

(PUBLISHERS and DISTRIBUTORS)

Bhotahity, Kathmandu

Telephone : 4220379, Mobile : 9851045909

સુભાય્ દેછા

પૂર્ણમાન તુલાધર, કોપુન્દાલ, યલ

અસંબાજં ગુથિયાત સુથાંલાકક વ અઃપુકક ન્થ્યાકા યંકેયા લાગિ ૧ દં ન્થ્યો ગ્વાહાલિ પુચઃ ધકા નીસ્વંગુ જુલ । ઉગુ ગ્વાહાલિ પુચઃયા સદસ્યપિસં થૌતક નં ગુંલાં ધાઃ બાજં વ કાર્તિક લચ્છ અસનય્ દાફા થાનાઃ અલે માઃમાઃબલય્ છું સમારોહસ નં બ્વતિ કયાઃ બાજં થાનાઃ ગ્વાહાલિ યાનાવયાચ્વંગુ સકસિનં સિઉગુ હે ખું જુલ । ગ્વાહાલિ પુચલં થ્વલા તપ્યંક યાઃગુ ગ્વહાલિ જુલ । તર ગ્વાહાલિ પુચઃયા જઃ હે મખુસાં સિધા ખને મદયેક લિઉને ગ્વાહાલિ યાના ચ્વનાદિઝિપિં નં યક્વ યક્વ હે દુ । ધાયેમાલ ધાઃસા થૌયાગુ ઈ અનુસાર ૩૦ મ્હ, ૪૦ મ્હ મન્યુયાત છ્થાય્ હે છ્હગુ હે કોથાય્ તયા છું તાલિમ બિઝમાલ ધાઃસા અસંત્વાઃયા દથુઇ અજ્યાઃગુ થાય્ ગનં મન્ત । ભાગ્યવસ દગુબહાલય્ ભાઇરાજાસાહુ યાગુ છૈયા છેધિ છ્હગુ બાજં સ્યનેત ટ્વઃતાઃ મિલે જુઉગુલિં થૌ વહે કોથાય્ દાફાયાગુ પ્રશિક્ષાર્થી દમ્હ, ગુંલા બાજં થાય્ સઃપિં ૧૫૦ મ્હં મલ્યાકક વહે કોથાં ઉત્પાદન જુયાવઃપિં ખઃ । યદિ ઉગુ થાય્ જક ઉલિ મદુગુ ખઃસા થૌ બાજં સ્યનાપિં ઉલિ ઉત્પાદન જુઝિગુ મખુ જુઝિ । ઉકિં ભાઇરાજાસાહુ (દ્રવ્યમાનસિં તુલાધર) યાત ગ્વાહાલિ પુચઃપાખેં યક્વ યક્વ હે સુભાય્ દેછાના ચ્વના ।

અથે હે દગુબહાઃ દુને ચ્વંપિં જઃલાખઃલા ન્હિચ્છ, ન્હિચ્છ બાજં સ્યનાચ્વંગુ સલં બહાઃ ન્થ્યાકકો હે ડિસ્ટર્વ જૂસાં નં છું છ્છસઃ હે લિચ્વઃ મબિસે સહયાના ચ્વના દિઝગુ નં જિમિગુ લાગિ તઃધંગુ ગ્વાહાલિ જુઉવઃગુ દુ । ઉકિં દગુબહાઃ પરિવારપિન્ત નં ગ્વહાલિ પુચઃપાખેં યક્કો હે સુભાય્ દેછાના ચ્વના । અથેહે પાસા હર્ષસાગર પાખેં સ્યનામિપિન્ત સુબિસ્તા યાના બિઝગુ લાગિ પંખા (stand fan) નિગુ તયાઃ ગ્વહાલિ યાના દિઉગુયા લાગિ નં સુભાય્ દેછાના ચ્વના ।

થગુને ધાઃ થાયેગુ સ્યનાપિન્ત થુગુસિઝ ગ્વારા નં થાયે સયેકે બિઝગુલિઝ થઃગુ અમૂલ્ય ઈ બિયા બહનિઝ લિબાકક તક ચ્વના મેહનત સાથ ગ્વારા થાયેગુ સ્યના બિયા દિઝપિં બાજં ગુરુ લલિતકાજી, રાજેશ શાક્ય (અસંચુક), રાજેશ શાક્ય (અસંબહાઃ), પવિત્ર રત્ન, વિદ્યાસાગર, તારાવિરસિં વ મેમેપિં ગ્વહાલિ યાના દિઝપિં સકલસિતં યક્વ યક્વ સુભાય્ દેછાનાચ્વના ।

અન્તય, અસંબાજં ગુથિયા દાફાયાત નં સુથાં લાકા યંકેયા લાગિ યક્વ હે દાનિસેં દાફા સંયોજક જુયા માઃથેં સકસિતં ચાઃલાકાઃ થુગુસિઝ દમ્હ દાફાખિં પ્રશિક્ષાર્થી તયાર યાના બિયાદિઉગુલિં દાફા સંયોજક ભાજુ પ્રજ્ઞારત્ન તુલાધર (કાલિમાતિ), ખિંગુરુ ધર્મ મુનિકાર, મ્યે ગુરુ લલિતકાજી તુલાધર, પદ્મકાજી તુલાધર, ઐશ્વર્ય લાલ તામ્રાકાર, જ્ઞાનીરત્ન તુલાધર, સપ્તકાજી તુલાધર, શાન્તકાજી તુલાધર રાજેન્દ્ર તુલાધર, અશોકરત્ન તુલાધર, નાતિ મહર્જન યાત નં યક્વ યક્વ હે સુભાય્ દેછાના ચ્વના । અથે હે ગુંલા બાજં ધાઃ સ્યનામિપિં સકલ વ દાફા બાજં (ખિં) સ્યનામિ સકલસિત નં યક્વ યક્વ હે સુભાય્ દુ । ♦

असं बाजं गुथियात मिंतुना ढेषाना

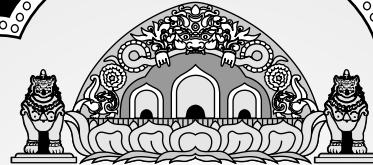
न्हयागु नं कथंया क्याटिंग द्येवा माःसां
जिमित लुमंका दिल्सं

गीन पार्टी प्यालेस

एम.आइ. बिल्डिंग, कमलाछि, यॅ।

(राष्ट्रिय नाचघर नापसं)

मन्तु महर्जन	- ९८५१०३०२८२
संजिबकाजी तुलाधर	- ९८४१२८२४७५
कान्छाकाजी शाक्य	- ९८५१०७१८४६

श्री असं बाजं गुथि त्यवस्थापन कमितियात दुनुगलनिसे मिंतुना ।

सदां बांलाक न्ह्यानवने
पर्येमा धकाः कामना याना ।

श्री दिगुख्यो गुथि दत्तवान्नदा

श्री दिगुख्यो शुभि श्वै, यकनाश्वा, श्वै।

Shree Digukhyo Guthi

Paknajol, Kathmandu

ल्होसेब भन्ते बिज्यागुया असर

प्रज्ञारत्न तुलाधर
कालिमाति (धालासिक्व)

२०ओं शताब्दीया शुरुइ पण्डित निष्ठानन्द बज्राचार्यजुं महायानया आधारय् संस्कृत भासं च्वयातःगु 'ललितविस्तर' बुद्ध जीवन नेपालभाषां अनुवाद यानाः छापे यानाः यैः थायथासय् बुद्ध जीवन प्रचार प्रसार याना विज्यात । वसपोलं मेमेगु नं यक्व हे सफूत गथेकि भद्रकल्प अवदान, स्वयम्भुपुराण, गुणकारण्डवितु, अष्टशहस्रिका प्रज्ञापारमिता आदि यागु ज्ञान नं यक्व यक्व हे कना विज्यात । उगु इलय् वसपोल स्वयं कलकत्ताय् विज्याना सिंयागु आखः ब्लक दयेका सफू छापे याना नेपालय् कना विज्याइगु । थ्व ज्या फुक्क वसपोल थम्हसिनं हे परिश्रम यानाः छापे याना विज्याइगु । वसपोलयागु न्हापांगु सफू 'ललितविस्तर' धैगु इ.सं. १९१४ स छापे जुउगु खः । व स्वयाः न्यादं न्त्यः 'इकविंसति स्तोत्र' धैगु सफू पिहाँ वःगु खः गुकिं यानाः यक्व हे नेवाःत प्रभावित जुल ।

इ.सं. १९२५ पाखे धर्मादित्य धर्माचार्यजुं नेपाल छागु बुद्ध जन्म जुया विज्यागु देस खः धकाः सकल नेपालितयत न्यंकाः प्रचार प्रसार याना विज्यात । उगु हे इलय् तिब्बतं छम्ह सँय् धर्मगुरु क्यन्छे लामा धयाम्ह नेपालय् विज्यात वय्कः यागु नां सँय् भासं कुस्यो ल्होसेब खः । सँय् भासं कुस्यो धाःगु नेपालभाषा लामाजु अर्थात भन्ते धाःगु खः । कुस्यो ल्होसेब धाःगु भन्ते ल्हासेब धाःगु खः गथेकि धर्मालोक भन्ते, अमृतानन्द भन्ते, कुमार भन्ते आदि ।

ल्होसेब भन्ते (क्यन्छे लामा) यागु दिक्षायात नेपालभाषां अनुवाद यानाः कनायंकेगु शुरु यात ।

उगु हे इलय् यल देसय् उकुबहाःयापि शाक्यभिक्षुपिसं 'ललितविस्तर' यागु आधारय् बुद्धजीवनयागु प्याखँ प्रस्तुत याना विज्यात । थुकिं यक्व हे नेवाःत प्रभावित जुल ।

ल्होसेब भन्ते (क्यन्छे लामा) दकले न्हापां नमरा (नमोबुद्ध) धैगु थासय् च्वना दिक्षा विद्या विज्यात । नमरा धैगु छागु यैः पूर्वपाखे च्वंगु परबः (पहाड) खः । गुगु थासय् न्हापाया जन्मय् (भगवान बुद्धया पूर्व जन्मय्) भगवान बुद्धं महासत्त्व राजकुमार जुया जन्म कया विज्याबलय् धुँया मस्तय् नये मखनाः सुकूसुकू चिनावंबलय् महासत्त्व राजकुमारं थःगुहे म्हया ला ध्यना धुँयात करुणा तया नका विज्यागु खः ।

ल्होसेब भन्ते (क्यन्छे लामाजुं) नं सँय् भासं कना विज्याइगु फुक्क खँ नेपालभाषां अनुवाद यानाः कना विज्याइपि बेखारत्न ताम्नाकार व पण्डित बुद्धिराज बज्राचार्यजु खः । बेखारत्न ताम्नाकारजु बज्रशत्वमन्त्र, रत्नमण्डल व गुरु योग समाधीयागु अर्थ बालाक क्यन्छे लामाजुं धया विज्यागु थें च्वंक हे कना विज्याबलय् आपाः हे नेवाःत क्यन्छे लामाजु प्रति आकर्षित जुउवन फलस्वरूप यैःयापि बज्राचार्यपिसं क्यन्छे लामा नाप धर्म प्रवचनय् धेंधें बल्ला यायेगु फइ ख्वाः मवल । अले क्यन्छे लामा प्रति दाहा नं जुल । आः छु याःसा थ्व उदायत क्यन्छे लामा नाप बाया वनिइ धैगु मति तल ।

धाइगु नापं दु दिन त्यइबलय् याक्व प्वालं हे शत्रु पिहाँ वइ धैगु । छन्हु ल्होसेब भन्ते (क्यन्छे

लामाजुं नं दिक्षा विया च्वना दिउगु सिलसिलाय् चिया त्वनागु ल्हातं तोरमा वालाः मन्त्र प्रवेश यानाः प्रसादया रूपय् शिष्यपिन्त इना विज्यात । शिष्यपिसं व तोरमा नल । बस, क्यन्छे लामानाप दाहा जुयाच्वंपिं गुभाजु (बज्ञाचार्य) पिन्त आः छु मानि । छम्ह सुसु जट्टावाल सँय्या चिप ल्हातं बिउगु नइपिं उदायूत जात वन, कन्हयनिसं उमिगु थाय् पुजा जुइबलय् जिमिसं (गुभाजुतसे) पुजा याःवनेगु मखुत, उमिगु जात वन । उपिं जातं वाहेक जुल धकाः चौतर्फि हल्ली खल्ली याः जुल । थुलि तकनं कि उगु इलय् नेपाल सरकारय् मुदाया रूपय् निवेदन तक नं दर्ता यात । आः राणा सरकार श्री ३ शम्सेरतयूत नं अगुचा मालां देगःचा लुल धइथें जुल । Divide and rule policy मिहतेत ठिक जुल । क्यन्छे लामायागु चिप ल्हातं बिउगु प्रसाद नइपिं उदायूतसे थुउगु जा जिमिसं (येया गुभाजुपिसं) नइ मखु धकाः धाल धकाः भन अभं भोल्ट बढे यानाहयाबिल । येया गुरुपिसं अथे हे धयाः च्वय् च्वन । थःथाय् पुजा याःमवइ धकाः र्यापिं उदायूतसे गुरुजुपिके माफि नं फ्वन । मग्यापिं उदायूतसे माफि मफ्वसे क्यन्छे लामा समर्थनय् हे वन । परिणाम स्वरूप क्यन्छे लामा समर्थकतय् म्ह्यायमचा भौमचा धायेके मछ्योयेगु, भौमचा जुयावने धुंकूम्हसित लिगना हयेगु इत्यादि उल्कत्याङ्ग ज्या तक नं जुउवन । थुकिया उदाहरण चित्तधर हृदयजुया कहें मय्जु मोतिलक्ष्मी उपासिका खः । थुगु किसिमं विवाह यायेगु, वियाछ्योयेगु, थः यःथाय् जिउथाय् वियाछ्योयेगु, यःम्हनाप इहिपा जुइगु नैसर्गिक अधिकार तक हनन जुउवंगु उगु बखतया उदायूतसे चाःगु मखु । वि.सं. १९८२ सालं निसें वि.सं. २०१२ साल तक भण्डै ३० दँ तक उदाय् गुभाजुयागु द्वन्द्वं (ego) यानाः निखलःयागु नं सामाजिक विकास जुइमफुत ।

वि.सं. २०१२ सालय् सम्यक जुउबलय् तःछें बहाःया वाँउ तपुलिया काय भाजु लोकदर्शन बज्ञाचार्यजुं भुइख्यलय् सकल उदाय् गुभाजु (गुरुजु)पिन्त थुइगु किसिमं भी फुक्क नेवाःत खः, उदाय्, गुरुजु, शाक्यभिक्षुपिं सकले बुद्धया अनुयायीपिं खः । सकसिनं बुद्ध धर्म हे माने याना

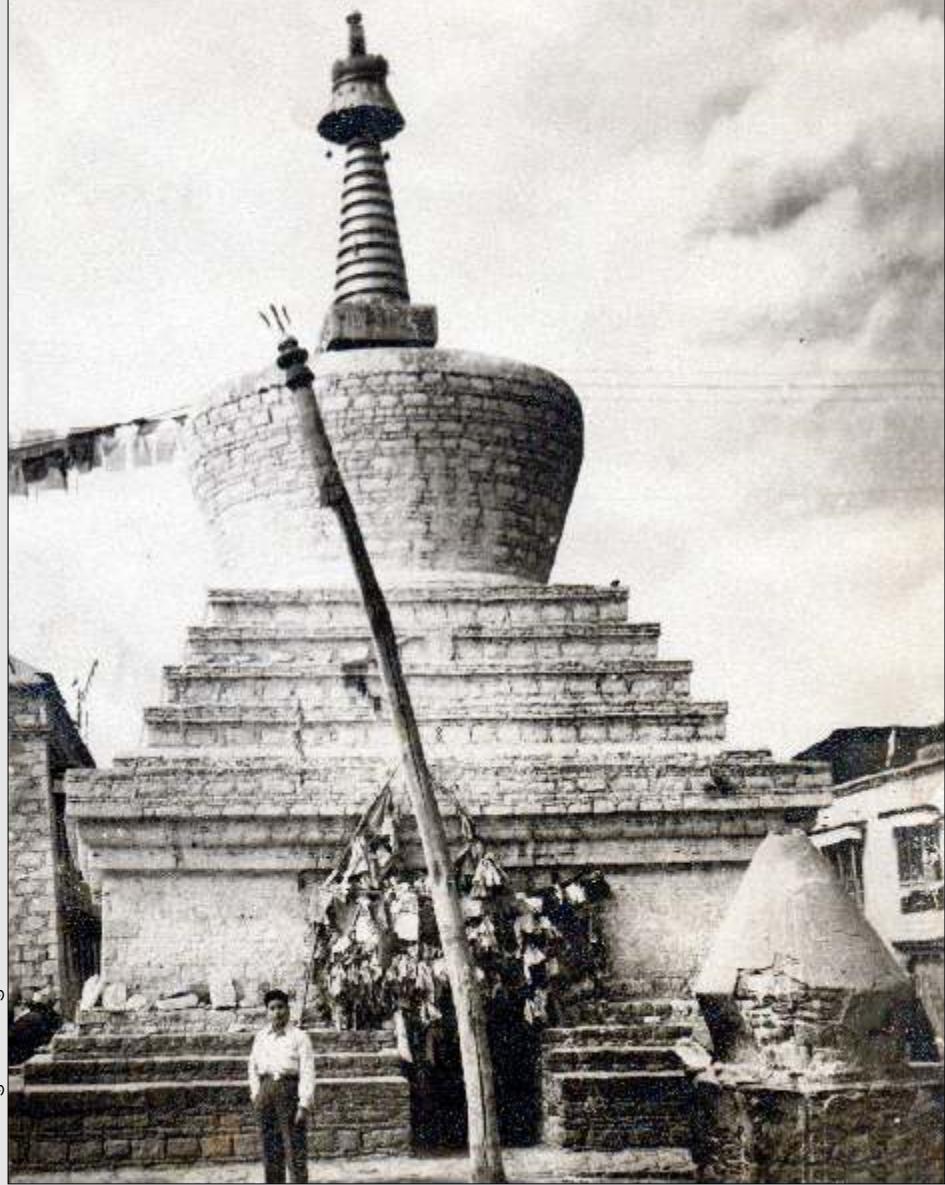
क्यन्छे लामा

वया च्वनापिं खः । केवल निर्वाणया लँय् वनेगु दृष्टिकोण जक पाना च्वंगु खः । दृष्टि ला छ्गू हे खः - निर्वाण । उकिं थनिनिसे भी सकसिनं उदाय् गुभाजुयागु द्वन्द्व मतसे मिले जुया वनेगु । थुपिं जातं बाहेकपि, थुपिं च्वय्, थुपिं क्वय् धैगु छुं छ्कू हे भाव मतसे छ्वथः जुयागु जुल । थ्व सम्यक यागु महान उपलब्धि धैगु हे उदाय् गुभाजु पिनिगु ल्वापु अन्त जुल धकाः भाषण बिउसेलि सकल खुशि जुयाः भुइख्यः हे थ्वयेक ल्हाःपा थात । सम्यक समाप्त जुल ।

च्वय् च्वयागु खँ फुक लुमसे वइबलय् मिहगः तिनिया घटना ला धयाथें च्वनावः वास्तवय् ९३ दँ न्ह्यवनिसे जुयावःगु जुयाच्वन । ई बिते जुइत छु माः ? ♦

साभार :

Rebuilding Buddhism सफू व थःगु अनुभव

सिंहसार्थया लितलित

नेवाः त तिब्बतय् व्यापार याः वनेगु चलन थँबहीया सिंहसार्थ आजुं थापना यानाथकूगु
खः धकाः धयातःगु दु । होलिपुन्हिया कन्हय् खुनु सिंहसार्थयात चकंद्यः धकाः जात्रा याइ ।
न्हापा ल्हासाया भाकोर बजारय् सिंहसार्थया नामं दयेकातःगु चीभाः दुगु खः । आः थ्व
मदयेधुक्ल । किपाय् विसं २०१६ (नेसं १०७९) सालय् ल्हासा नेवाः व्यापारी प्रज्ञारत्न
तुलाधर सिंहसार्थया चीभाःया न्त्यःने दनाच्चंगु दु ।

ખીગુ અતિ પવિત્ર વ અનુપમ સંસ્કૃતિ
ગુંલા પર્વયા લસતાય્
સકલસિત શાન્તિ વ સમૃદ્ધિયા કામના યાના

NOVEL HANDICRAFT

Ason, Jarunchhen

Exporter of:

**Digital Print Shawls, Stoles, Scarfs,
Kurtis, Sarees, Fabrics etc**

**Digital Print in cotton, silk, wool,
Viscose, Modal, Pashmina.**

**Digital Photographic Print
on any natural fabric.**

Contact No. 4253956
E-mail: ptuladhar123@yahoo.com

नासःद्योया थाय् दाफा खिं थानाच्वपि प्रशिक्षार्थीपि

असंया दाफा

प्रनारतन तुलाधर
कालिमाति

वंगु २०७४-३-८ निसें २०७५-३-२९ तकया
दुने न्हिं २ घण्टा दरं हप्ताया निन्हु (निगू पतक)
कक्षा संचालन यायेगु याना: दाफा खिं थायेगु
प्रशिक्षण खिंगुरु धर्म मुनिकारजुपाखें बियादिइगु
खः। प्रशिक्षण बिबिउं वनावलय् नखःचखः, गथेकि
गुला लच्छ, येँया: मोहनि, स्वन्ति, चिकुलां इहिपा,
जंक्वया लसता भोय् सकतां स्वयाः बरोबर कक्षा
दिकाः यानावने माःगुलिं वास्तवय् १०६ दिं जक
प्रशिक्षण बिइफत। थुकिया दुने भीगु दाफा म्ये
हालेबलय् माःगु मुख्य तालत गथेकि च्वः, लं,
जति, प्रताल, पलेमां, अस्तरा, गरह याना न्ह्यूगु
ताल बालाक हे प्रशिक्षार्थीपिसं सयेका कया दिल।
थ्व साप लय्ताया खँ जुल।

दाफा म्ये हालेगु नापनाप खिं थाना वनेमा:।
अले म्ये हालीबलय् गज्याःगु म्ये गनथाय् गथे
रवःक्वः त्वाः ल्हायेमाः धैगु खँ नं सिइके माःगु
अतिआवश्यक जुउ। व प्रशिक्षार्थीतय्त बः बिइगु
लागि सिइके बिइगु लागि म्ये हालीपिं समुह हे नाप
तयाः म्ये हाला (on the job training) थें हे याना:
अभ्यास (रियाज) नं याकाः यंकूगु जुल। थुगु
किसिमं थुगुसिइया खिं वादक प्रशिक्षार्थीपिं आः
बिइगु कार्तिक निसें बालाक दाफा खिं थाःभाःपिं
जुल। थ्व प्रशिक्षण पुरा जूगु उपलक्ष्य आः बिइगु
पारुभोय् कुन्हु वयकःपिन्त सम्मान पूर्वक प्रमाण
पत्र वियाः विभूषित यायेगु कार्यक्रम दु। थ्व
दाफाखिं थाये सयेकेत माःमाःपिं व्यक्तिपिसं

माःमाःगु किसिमं वा वः फय् वः मधासे लँ ध्याचः
मधासे पुष माघ यागु चिकुला मधासे बहनि
९:००-९:३० बजे तक नं वय्कःपिं च्वनादिया म्ये
अनुसार खिं थायेगु स्यना विया दिइपिं खिंगुरु धर्म
मुनिकार, गुलाबाजं गुरु तथा राग उस्ताद
ललितकाजी तुलाधर, पद्मकाजी तुलाधर,
सप्तकाजी तुलाधर, ऐश्वर्यलाल ताम्राकार,
शान्तकाजी तुलाधर, पूर्णमान (कोपुन्दोल), राजेन्द्र

तुलाधर, ज्ञानीरत्न तुलाधर व मेमेपिं सकले
गुम्हसिगु नां थन काचाक्क धायेत मवपिं
सकलसिगु कुतलं थ्व दाफा खिं थायेगु प्रशिक्षण
पुरायाये फुगु खः । थ्व प्रशिक्षण कयादिइपिं
प्रशिक्षार्थी भाजुपिनिगु नां, उमेर, कक्षाय् उपस्थित
जूगु दिन (पतिशत नाप) व वय्कःपिन बौयागु
तथा पालाः थाकुलिया नां सिइके विइगु याना
क्वय् छगू अनूसुचि index वियागु जुल -

अनुसूचि (index)

क्र नां, थर	हाजिर %	हाजिर दिं	उमेर	बौया नां	पालाः थाकुलि
१. सौष्ठव विरसिं तुलाधर	८७.७४	१३	१५	ताराविरसिं	डा. त्रिरत्नमान
२. आभूषण मानसिं तुलाधर	८६.७९	१२	१९	नरेशमानसिं	हर्षविरसिं
३. पुजन तुलाधर	८५.८५	११	२९	पूर्णमान	चन्द्रविरसिं
४. सौम्य स्थापित	७९.२५	८४	३३	अनुज स्थापित	-
५. क्रिमिन तुलाधर	६४.१५	६८	२४	कृष्णमान	द्रव्यमानसिं
६. येजु तुलाधर	६२.२६	६६	२०	दिपकरत्न	जूजुरत्न
७. देवेन्द्र विरसिं तुलाधर	५७.५५	६१	४२	ताराविरसिं	गौतमकाजी
८. शशांक तुलाधर	३५.८५	३८	२२	ज्ञानिरत्न	द्रव्यमानसिं

पुनर्श्च

- क्र.सं. ७ देवेन्द्रसिरसिं तुलाधर कक्षा संचालन जुया लच्छ पिलातिनि सम्मिलित जूझाःम्ह हानं वय्कः म्हंमफया ३२ न्हु तक वये मफुत अय्न अन्तय् दक्व पाठ कचर यानाः सफल याना दिल
- क्र.सं ८ शशांक तुलाधर ३८ दिन हाजिर जुया २०७४-९-१० स चीनय् अध्ययनया लागि प्रस्थान जुल । लिहाँ भाया कभर याना दिइ धैगु आशा दु ।

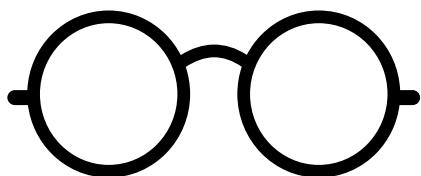
दाफा प्रशिक्षण पुरा यायेगु लागि सकल सम्बन्धित पासापिसं माक्वः ग्वाहालि याना दिउगुलिं जि वय्कःपिं प्रति यक्व यक्व हे आभारी

जुया । थथे हे लिपा लिपा नं सहयोग याना दिइ धैगु भरोसा कासें अन्तय् हाकनं सकसितं धन्यवाद ज्ञापन याये, सुभाय् । ♦

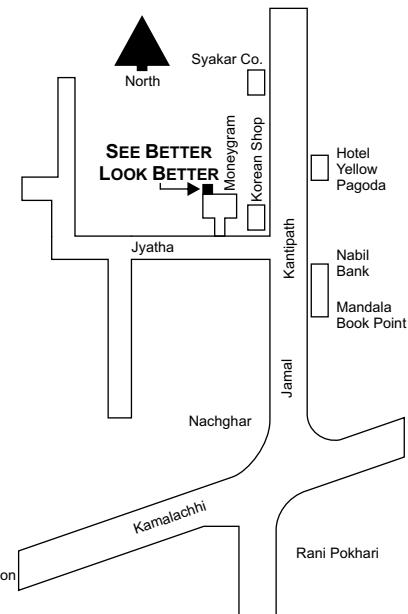
असं बाजं गुथि सद्हा धिसिलावक न्यानाच्वने फयेमा
भितुना देहाना

Optical Store
Jamal, Jyatha-Kantipath

**SEE BETTER
LOOK BETTER**

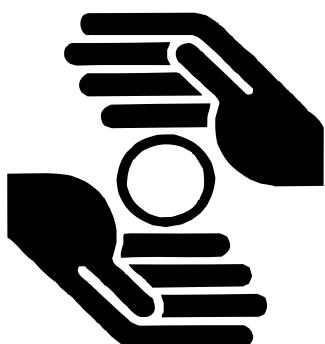
*6/6 vision
is
your normal vision.*

छार्स वार्ष युरियात्र लिंग्ला

व्यापारिक त्यासा
आवासिय त्यासा

शेयर त्यासा
मुद्दती रसिद धितो त्यासा

मुद्दती
१ वर्ष १२%
२ वर्ष १२.५%
३ वर्ष १३%

बचत
८%
दैनिक

मिलन बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.

हवना छैं पाको न्यूरोड, यैं नेपा:

फोन ल्या: - ४२३१०३६, ४२२२०६५, ४२९६९६७, फयाक्स : ४२९६९६७

BEST WISHES TO
'ASON BAJAN GUTHI'
ON THE AUSPICIOUS OCCASION OF GUNLA N.S.1137

Prem Sundar Tuladhar
TAHACHAL

CHINA'S NO.1 BATTERY NOW IN NEPAL

奥克莱电源
AOKLY POWER

**AVAILABLE FOR ALL CARS
(FROM 35AH TO 200AH)**

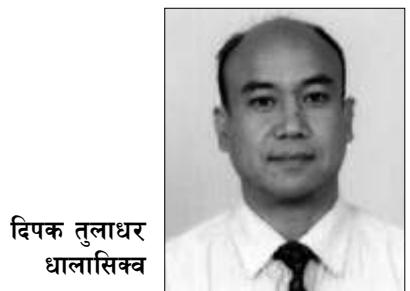
CONTACT:
VISHWA MOTOR TRADERS

TRINITY HOUSE, PUTALI SADAK
TEL.: 4238147, 4030044, 4030045, 4030046 & 4278103
www.vishwamotortraders.com

असं बाजं गुथिया न्हू पुस्तापि बाजं थाना चाःहिलाच्वंपि

असं बाजं गुथिइ नेवाःभाय्

दिपक तुलाधर
धालासिक्व

Newa art, culture and heritage are known in the world. We Newars have our own Newa language which we should be proud of. Members of ASON BAJAN GUTHI belong to Newars of the Ason area. This is one of the many Bajan groups, where people proudly speak Newa language that is known as Nepal Bhasa too. But recently, a slight worrisome symbol is seen among some of the Ason Bajan Guthi's youngsters. Nowadays, intentionally or unintentionally, some youngsters of Ason Bajan

Guthi have started speaking in खस (पर्वते) language ignoring our own Newa language though they all know Nepal Bhasa. This is a kind of disrespect to our own mother language in my opinion.

Some of them even feel that only Khas language is a Nepali language. In fact, all the languages of Nepal is NEPALI. We are NEPALI by citizen and nationality, so our Newa language is also a NEPALI language, not Khas language alone.

In this global era, we have to learn many new technologies and different

न्हूपि ल्यासे ल्यायम्हतयू बाजं थायेगु स्यनेगु इवलय् बाजं गुरु ललितकाजी नापं

languages. But we do not have to sacrifice our own language to learn them. So all the Newars should feel proud of our language, culture, heritage by respecting Newa language. Please start to read the following lines in your own language. Youngsters may feel a bit difficult at the beginning, later on it will be easier. So, let us preserve our language.

स्वनिगलय् थीथी गुंला बाजं खलः, बाँसुरी
खलः व धिम्ये खलःत दु । थुगु पुचःत विशेष
यानाः गुंला लच्छ थाय्-थासय् बाजं(बाँसुरीलिसे
चाःहिलेगु याइ । थुकिं वातावरण हे संगीतमय
जुयाः साप न्त्यैपुसे च्वनिइ । अभ थुपिं सकल
पुचलय् पुइगु मे त फुकं नेवाः मे हे खः ।
अभ गुलिस्यां वसः न नेवाःवसः हे पुना
वइगुलिं वातावरण हे भःभः धाः । थ्व ल्याखं
नेवाःत भाय्, सम्पदा व संस्कृतिइ गुलि च्वजाः
धयागु क्यां । तर थथे खयाः न यथार्थ भचा
पाना च्वंगु दु । नेवाःवसः फिनाः नेवाः मेया धून

पुया वइपिं न्हूगु पुस्तात थवं थवय् धाःसा खँय्
भासं खँल्हाना च्वनिइ । थ्व भाय् संरक्षणया
ल्याखं बालाःगु संकेत मखु ।

नेवाःभाय्या लागि थज्यागु भाषिक संकट
वया च्वंगु अवस्थाय् असं बाजं गुथि छ्गु नमूना
जुया च्वंगु दु गन सकल न्हूगु पुस्तां नेवाः भाय्
ल्हायेगु याः । थ्व भीगु गर्वया खँ खः । थुकिं
भीगु भाय् म्वाना च्वनिइ । भीगु भाय्
म्वातकि संस्कृति म्वाइ । संस्कृति म्वातकि
भीगु अस्तित्व म्वाना च्वनिइ ।

तर आः भीगु असं बाजं खलकय् न फाडृ
फुट्ट खँय् भाय् ल्हायेगु याना हल । थ्व भाषाया
ल्याखं बालाःगु लक्षण मखु । छेय् खँय् भाय्
ल्हाका तःपिनिगुला खँ हे त्वःते, तर छेय्
नेवाःभाय् ल्हाना च्वीपिं असं बाजं गुथिया
गुलिखे ल्यासे-ल्यायम्हतयूसं तक न थःथः खँय्
भासं खँ ल्हायेगु याना हल । थ्व भ्वासि पह
खःलाकि अज्ञानता खः ? तर न्त्यागु हे कारण
जुइमा, थःथः नेवाःभासं खँ ल्हायेगु त्वःते मज्यू ।
थुकिइ असंबाजंया न्हूगु पुस्तां विचाः याये
माःगुला जु हे जुल, तर अभिभावकपिन्सं न थः
मस्तयूत नेवाःभाय् हे ल्हायेत प्रेरित यायेगु

स्वयम्भुङ् सुथय् ब्वाराया सेसन

आवश्यकता दु । नेवाःभाय् म्वाका तयेत
मञ्च्य् दनाः भाषण हे विइमाः धयागु मदु ।
थवं थवय् जक नेवाःभाय् ल्हायेगु मत्वःतूसां
नेवाःभाय्यात तःधंगु तिवः दइ ।

गुलिखे मनूत खँय् भाय् जक नेपाली भाय्
धयागु भ्रमय् नं दु । वास्तवय् नेपाःया फुकं
भाय् नेपाली खः । खँय् भाय् जक मखु, नेवाः
भाय् नं नेपाली हे खः । भीगु नागरिकता व
राष्ट्रियता नेपाली जुसेलि भीगु भाय् जक
अनेपाली जुइ फइ मखु, भी गैरनेपाली मखु ।

तर सरकारया गलत भाषिक नीतिं यानाः
यक्को नेपाःमिपिन्सं थःगु मांभाय् त्वःता वना
च्चंगु दु । राज्य सरकारया जिम्मेवारी दुगु ला

जुहे जुल, तर भीगु भाय् म्वाका तयेगु
जिम्मेवारी भीगु नं खः । भीसं भीगु भाय्
म्वाका तयेत थःथःगु थासं पहल याये । थवथः
नेवाः भासं खँ ल्हायेगु मत्वःते, खँय् भासं खँ
ल्हाइपिन्त नेवाःभासं हे खँ ल्हाकेत प्रेरीत याये ।
नेवाःभाय् भीगु मांभाय् खः । कर्पिनिगु भाय्
सयेकेत थःगु नेवाःभाय् त्वःतेगु आवश्यक मदु ।

(न्हूगु पुष्टां नेवाःभाय् ब्वने थाकु धाइगुलिं
आःयात अंग्रेजी नं ल्वाक छ्यानागु जुल, तट
भीगु आज्जु नेवाःभासं हे ब्वकेगु खः । आआ
याये, लिपाया पालय् न्हूगु पुष्टां नेवाःभासं हे
च्च्ये-ब्वने याइ ।) ♦

भी सकले थःथवय् नेवाः भासं हे खँ ल्हाये

बोधिचर्या कथं तथागत दशवलया दशपारमिता
अन्धास यायेनु पवित्र गुला पर्वय्
सकल नेपालिपिनि सुर्वास्थ व समृद्धि कामना याना

Remember us for
School, College & Reference Books
All kinds of stationery, Sports Goods & Others

JB Publication (P.) Ltd.

Publisher & Distributor (NBD) Kantipur
Bhotahiti, Kathmandu, Nepal
Tel.: +977-1-4252371
Fax: +977-1-4221880
E-mail: info@jdbbooks.com

www.jdbbooks.com

Jaipal Choudhary

Jay Book Depot

Bhotahity, Kathmandu, Nepal
Tel: 00977-1-4221863, 4252371
Fax: 00977-1-4221880
Mobile: 98510-31849

Kuldeep Lamba
Cell No.: +977 9808556946

Jay Book Depot

Bhotahity, Kathmandu
P.O.Box: 8897
Tel: +977 1 4221863
Fax: +977 1 4221880

असं छाजं गुथिया दापा य गुंला छाजं
अद्वां सुथांलाक्क न्ह्यानाच्चने फयेमा
जिमिगु छुनुगलं निईं अिंतुना

नेपाल खुद्रा ब्यापार संघ

टेकु, पचली, काठमाडौं
फोन नं.: ४३६९७७०

*Best wishes to
Asan Bajan Guthi
on the auspicious occasion of
the holy month of Gunla*

Bhundipuran Prakashan

Bagbazar, Kathmandu, Nepal.

Tel.: 4223316, 4225148

email: bhundipuran@gmail.com

www.bhundipuran.com

असं बाजं गुणियात मिंदुन्ना

नेपाल वूल हाउस

भोताहिति, काठमाडौं

फोन : ४२४९८१९

E-mail : nepalwoolhouse.ktm@gmail.com

स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन सतःया दक्षिण पास्ये चंगु छगु पुलांगु हैं गुगु आः मदये धुक्कल

स्वयम्भु ज्ञानमाला भजनय् असंया तुलाधरपिनि भूमिका

अमृतमान शाक्यभिक्षु

स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन स्थापना जुउगु भन्दै द० दँ धैथें क्यन स्वयम्भुया थी थी सतलं गुलि मनूतयूत फ्यतुका अतिकं रसरंग कथं ज्ञानमाला भजन याकेगु मौका बिल । बौद्ध जुया नं हिन्दु धर्मया भजन याना सुरुवात याःपिं छ्वथः दुपिन्त नं धम्मालोक भन्तेया ज्ञानयागु उपदेशं प्रभावित जुया बौद्ध भजन यायेगु ट्वःताः चूलाना वन । धम्मालोक भन्तेयात ग्वाहालि कथं वःम्ह अमृतानन्द भन्तेया अथक प्रयासं ज्ञानमाला भजनया नामं नां हिला वन । अनेक

साहित्यकारपिनिगु बांबांलाःगु स्येत मुना थःम्हं नं च्यया भजन सफूया गरिमा अप्ययेका यंकल लिसें भजन स्येया लय् तइपिसं नं अनेक बांबांलाःगु लय् तया हालाः न्यंकल । 'तिं भिं मिं काये यःसा दुहाँ दुहाँ वा' धाःथें ज्ञानमाला स्ये न्यनिइपिं न्तिहं अप्यया वन लिसें सफू नं छापेयाये माला वन । बुद्ध शिक्षां क्रान्तिकारी भूमिका मितका तल मनूतसें वाः मचाल छु धनि छु गरिव सकलें सम खनिगु ज्ञानमाला भजन सतलं छखें थेरवाद बुद्ध धर्मया विकास जुयावन धाःसा मेखे जात वेजातया

भेदभाव मदया वन, फुक्क छथासं न्त्यायेगु जुया वन । अयनं दकले न्हापां पञ्च भजनया सुरुवात याइपिं छुथ्वःसिनं बुलुहुं नं त्वःतावनि अले मेपिं वइपिसं आरती याना वनिइ । थ्व क्रम आःतकं न्त्याना च्वंगु जुल । भन्तेपिं धर्मानुशासक कथं तया न्त्यानाच्वंगु ज्ञानमाला भजनय् असंया तुलाधरपिनिगु योगदान कथं थन न्त्यव्वयेगु उपयुक्त जुइथें तायेका ।

मानिक मान तुलाधर - असं किसिध्वाकाया वस्ताज खः । वयकः तबलावादकया लिसें अनेक बाद्यवादन थायेगुलिइ हस्ति धायेगु याः । वय्कःया किजापिं कायपिं सकलें धैथें वस्ताजपिं जुया राणा सरकारया कार्यकालय् दरवार दरवारय् वनाः थियटर चले याना च्वपिं नामदपिं जुया उगु इलय् वयकःपिनिगु थःगु हे सांगिर्तिक समूह थें जुया च्वपिं खः । राणा सरकारयात लयताकाः अपालं धैथें बक्सिस काये नंपिं जुया हे किसि नापं बक्सिस कया हया थःगु छैं हे किसि लहिफुपिं जुया हे वय्कःपिनिगु छैया नां हे किसिध्वाका धकाः किसि हे न्त्यंगु लुखा ध्वाका दुपिं जुया हे थौं तल्लें ध्वाका चिधंसांतवि नामं जा धाइ ।

मानिकमानजु थः स्वयम् तबलावादक जुउगु नातां व स्वयम्भुइ धेकेवनेत विष्णुमति खुसिइ ख्वाः सिला भाइगु जुया च्वन । स्वयम्भु भगवानया नित्य दर्शन सिध्ययेवं भजन फल्वाय् हाजिर जुइ धुनेवं भजन याना दिइ । वय्कः तबलावादक जुया हे तबला थानादिइ । उबले आःथें म्वःम्वः मनूत भजनय् च्वनेगु चलन मदु । मिसात भजनय् च्वनेगु चलन द हे मदु । थःपिं न्त्याःतले भजनय् च्वनिइसा म्हालकि लिहाँ भाइ जइनिइ भजनय् रोकतोक मदु । न्त्याम्ह न्त्याःतले च्वना भजन यानाच्वनिइ । ख्यतला भजन याइगु ई धैगु धौ निधौ खः । जव भजनय् धम्मालोक, अमृतानन्द भन्तेपिनिगु आगमनं न्हूगु मोद कासेलि २००८ साल बैसाख १९ तिसें न्हूगु नियमकथं विधान हे दयेका ज्यासना पुचः निइस्वना उकिया मू नायो भिक्षु अमृतानन्द भन्ते जुया विज्यातसा छैसइनिसें मानिक मान नायः, महारत्न न्वकू रत्नवीरसिं भाइसाहु न्वकू, तिर्थ नारायण मन्त्री, अमृतलाल उपमन्त्री, पूर्णमान प्रचार मन्त्री, कान्छाबुद्ध प्रचार मन्त्री, द्वारिकादास

प्रचार मन्त्री व भक्तिलाल कोषाध्यक्ष । “ज्ञानमाला भजन खलः” संस्थागत कथं जन्म जुइवं उद्देश्य बांलाक धाये छिन । उद्देश्य नं प्रकट यात । थुकि मुलकथं स्वंगु दु ।

१) स्वयम्भु चैत्य स्थानय्

नित्य भजन यायेगु

२) स्वयम्भु स्थान व अन्य विहार

स्थानया सुधार यायेगु

३) ज्ञानमाला भजनपाखें

मानव कल्याण यायेगु

थुगु ज्यासना पुचःया ज्या व खं मिले जुइक न्त्यावंगु जुयाच्वन । स्वयम्भुया लक्स बांलाकेगु व संरक्षण यायेगु लागि २००८ साल असार १३ गते गोकर्ण ६० मा सिमा हयाः तःजिक बन महोत्सव याःगु हे दकले न्हापांगु धायेमाल । निगूणकथं वय्कःपिनिगु हे कार्यकालय् २००८ साल श्रावण पाखे गःचाः हिलेगु लँपु दयेकुगु जुयाच्वन । स्वंगूगु ज्या धैगु स्वनिगः दुने आपालं बहाः बहिलिइ ज्ञानमाला बुद्ध पुजा याके न्त्यो थःपिं वना बहाः बहीया सुधारकथं यचुपिचु याना व्यवस्थित याना तिनि आपालं मनूत मुना: ज्ञानमाला बुद्धपुजा भन्तेपिनिपाखें धर्मदेशना जुइगु जुयाच्वन । उगु इलय् वाःछिया छक्वः जक याइगु जुयाच्वन । ज्ञानमाला भजन व बुद्धपुजाया लागि धर्मानुशासक जुया विज्यापिं धम्मालोक भन्ते व प्रज्ञानन्द भन्तेपिनिगु रोहबरय् तःदँ तक्क चले जुल । बुद्धपुजाया समापन ज्याभवःकथं २०२१ सालय् दकले न्हापांगु बौद्ध तिर्थयात्रा व्यवस्थित धंगं न्त्याकेगु लागि भारत सरकारया रवाहालिइ व नेपाल सरकारया नं गवहालि कया तःजिक मोतर बस ट्रेन पाखें बौद्ध तिर्थयात्रा तःन्हुतक्क जुल । न्हापांगु ज्यासना पुचःया मू नायः व नायःपिनिगु कुतलं वय्कःपिनिगु ज्यासना पुचःया आजु पूर्वंगु खने दु ।

अंगूरमान तुलाधर - वय्कःनं सायद वस्ताज खलःया दुजः छ्गु हे परिवारया जः खः । मानिकमानजु थेंह तबला थायेगुलिइ निपुणम्ह खः । तःदँ तक्क स्वयम्भु ज्ञानमाला भजनय् भाया तबला थाना वयाच्वंम्ह थःगु शरिरं फत्तले भाया च्वनादिल । थ्व च्वमिया बांलाक हे परिचितम्ह खः । वय्कःया ल्हाः व तबलाया सलय् न्त्याबले नं

मिखा व न्त्यायपनं स्वया न्यना वया च्वनाम्ह खः । वयकःया तवला थाइगु शैलि व मेपिसं थाइगु शैलि आपालं पा:गु महशुस यानागु दु ।

दिल हर्ष तुलाधर - स्वयम्भु ज्ञानमाला भजनय् आजिवन सेवा याना दिइम्ह खः । थःगु जीवनय् अनेक रोजगारी विते याये धुसेंलिं बाकिगु जीवन सुथवंछि भजनय् ई प्याना दिल । छम्ह व्यापारी शिक्षक व अनेक अनुभविम्ह व वस्ताज खलःया भिनामचा जुया सागीतिक लकसय् ल्हाः न्त्याम्ह वाद्यवादन हार्मोनियम, जलतरंग वाजा थायेगुलिइ व अनेकय् वयकःया रुचि दुम्ह नायूगु सलय् भजन याना दिइम्ह दिलहर्ष तुलाधर २०५२ सालं निसें ५८ साल तक्क नं वयकः उपाध्यक्ष जुया च्वनादिइम्ह खः । न्हिथं धैर्ये स्वयम्भु ज्ञानमालाय् अन्वाच्वनिम्ह खः । थम्हं सःगु हार्मोनियम थायेगु भजनय् न्हिथं वनाच्वनिइपि न्याम्हेसित गवलें भजनय् गवलें थःगु छैं सःता तालिम वियादिल । थःगु जीवनया अन्तिम ई तक्क ज्ञानमाला भजनया च्यूता तया दिइम्ह वयक्लं फत्तले स्वयम्भु पा: त्वाथः गया भाया च्वनादिइम्ह खः । वयकःया कार्यकालय् तःगु मछि हे ज्याभवः जुया वंगु लुमंकेबह जुउ । वयकःया योगदानयात लुमंका अन्तय् वयकःया छैं हे वना ज्ञानमाला भजन खलः स्वयम्भुपाखे अभिनन्दन-पत्र देछ्याःगु थुथाय् लुमंके बह जुउ । वयक्लं लिपा दिनावनिइगु चिन्ता कया हे प्यम्हेसित तालिम वियाथें वहे तालिम काःपिसं थौं थः गुरुया योगदानयात लुमंका ज्ञानमाला भजन न्त्याका वयाच्वंगु लुमंकेबह जुउ । इमिसं नं भविष्यय् भजन निरन्तर चले जुयावनेमा धका: न्हिथं स्वयम्भु ज्ञानमाला भजनय् वयाच्वनिपि मिसातय् त (भजन) हारिवन थाना भजन यायेगु तालिम विया वयाच्वंगु लुमंके बह जुउ ।

सिन्दुरमान तुलाधर - मानिकमानया काय म्ह बौ बाज्यापिथे तुं न्हिथं स्वयम्भु भाया ज्ञानमाला भजन न्यन्यं हाहां भजन खलःया व्यवस्थापनय् च्वनादिल । तर वयकःयात सुनां नं यंका तःगु मखु, चुनाव ल्वाना त्याना ल्यू छ्याज्जे जुया तःदं तक्क च्वना दिल । वयकःया लगनशिलताया मूल्यांकन याना हे नं पतक पतक निर्विरोधकथं ल्यःगु जुल । तन, मन, धन सेवायाना

वया च्वंम्ह सिन्दुरमान तुलाधर २०५८ साल लिपा वना ज्ञानमाला भजन खलःपाखे तापाना भाल । वयक्लं थःगु कार्यकालया इलय् माःबले माःथाय् वना नं दिल, माःकथं ज्या नं यानादिल, स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन खलकं गन तक्क भजन याःवन अन भजन नं याःवंगु लुमंकेबह जुउ । अन्तय् वयकःया योगदानयात कदर मदुसेंलि ज्ञानमाला भजन म्येयात मनन यासे थःगु कर्म क्षेत्रय् थःत पासेंलि ज्ञानमाला भजन पाखे पुरा हे तापागु थ्व च्विमिं महशुस यानागु जुल ।

मणिरत्न तुलाधर - स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन खलकय् आजिवन जः जुयाथें तःदं तक्क छ्याज्जे जुया ज्वःमदुगु योगदान याना दिइम्ह नवायेगु वेसं ज्या याना क्यनेमा: धाइम्ह म्हुतुं गथे धाल अथे हे यायेमा:म्ह मासां म्वासां सुं नापं न्ववाना मदिइम्ह स्वयम्भु ज्ञानमाला भजनय् तःदं न्त्योनिसें आबद्ध जुया च्वना दिइम्ह खः । हरवखत वयकःयाके भोला छपा घाना हे जुइमाःम्ह मणिरत्न तुलाधर स्वयम्भु ज्ञानमालाय् जक सिमित जुया च्वना दिइम्ह मखु आनन्दकटी विहारनाप नं उलि हे सतिम्ह खः । न्त्यागु तुरुन्तय् माःम्ह मणिरत्न तुलाधर इमान्दारिता साथं ज्या याये माःम्ह, भजनया सिबें थःगु जिम्मेवारी पूवंके माःम्ह खः । वयकः मदुगु हुनि वयकःया छैं बिचा: हायेकः वंगु लुमंकेबह जुउ ।

दिव्यतारा तुलाधर - वयकः सुर्यमान तुलाधरया जहान खः । तःदं न्त्योनिसें निरन्तर स्वयम्भुइ भाया च्वनादिइम्ह वयकः नं सायद मानिक मान तुलाधरया साखा सन्तान पाखे लाःम्ह खः । वयकःया बौ व बाज्यापिं नं वस्ताज खलः धाःगु न्यनेदु । बाज्यापिं बौपि थेतुं वयकः नं न्हिथं स्वयम्भुइ भाया: ज्ञानमाला भजन खलकय् आवद्ध जुसेंलि मन, वचन, कर्म याना च्वना दिइम्ह खः । 'चः दर्शन याना जक धर्म लाइ मखु, फुगु चाःगु ग्वाहालि यायेवं धर्म लाइ' धका: तःदं न्त्योनिसें भजन खलकय् प्यपुना च्वनादिल । प्यदं न्यादं तक्क (स्वास्थ्य) प्राथमिक उपचारया संयोजक जुया ज्या यानादिल । संयोजक जुउगुया नातां थासं थासय् वना: वासः ग्वाहालि, दां ग्वाहालि, स्वयमसेवकपि मुनेगु आदि आदि याना ज्वःमदुगु योगदान याना दिल । वयकःया जहान दिव्यतारा नं

उलिहे सकृयता साथ स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन खलःयात प्रगतिया लंपुइ थ्यंकेमा: धका: २०५९ सालया ल्यज्याय् दुजः पदय् त्यानावःम्ह खः । थःगु जिम्मेवारी कथं भजनय् च्वना माःथाय् माःबलय् ग्वाहालि फ्वं जुया दिल । ज्ञानमाला भजन म्ये सफू पिकायेत चन्दा सिवें नं दाता चूलाका दिइम्ह दिव्यताराया सकृयतां ज्ञानमाला भजन म्ये सफू १८ औं संस्करण पिकायेत भाइराजा साहु दाता चूलाका दिइगु जुल । अथेहे २०६२/०६३ सालं न्यकु नकिं जुया नं सकृयरुपं ज्या याना स्वयम्भु ज्ञानमाला सतलय् सिजःया पौ तयेत ग्वाहालिकथं भाइराजा साहुयात हे ग्वाहालि फ्वनाथें माःगु तक्क थासं थासय् वना ग्वाहालि कया ज्वःमदुगु योगदान यानादिइम्ह दिव्यतारा तुलाधर न्हापांम्ह न्यकुनकिं खः । वय्कः भजनय् जक सिमित मजुसे तन मन धन दुपिं दाता माला जुइ सम्ह नं खः । ज्ञानमाला भजन प्रति आस्थावान निस्थावान नं धायेबहःपिं थुपिं निम्ह त्यपु ज्वःमदुपिं धायेमाल । अप्वः नमवासे ज्या याना क्यने फुपिं खः ।

लाभरत्न तुलाधर - थ्वयकः ज्ञानमाला भजन खलः स्वयम्भु नाप आवद्व मदुसांतवि ज्ञानमाला म्ये च्वया योगदान यानावया च्वनादिइम्ह खः । वय्कःया ज्ञानमाला म्ये ज्ञानमाला भजन स्वयम्भु पिकयातःगु सफुतिइ न्हापांसिने प्यपु हे जक दु । संस्करण १७ व २० औं लिइ नं ४ पू जक म्ये सिमित जुयाच्वंगु दु । तर वय्कःया अन्नपूर्ण ज्ञानमाला सफुति तःगुमछि हे पिकयातःगु दु । वय्कलं ज्ञानमाला म्ये च्वया योगदान याःगुया वापतय् कदर याना स्वयम्भु ज्ञानमाला भजनया भद्रजयन्तीया लसताय् लुमन्ति-चिं विया हंगु लुमंकेबहः जुउ ।

पूर्णकाजी तुलाधर, जगतरत्न तुलाधर, दर्बरत्न तुलाधर थुपिं २००८ साल न्त्योया स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन खलःया सकृय भजन हालामिपि खः । न्हिथं स्वयम्भु भगवान व हारति माताया दर्शन याये धुनेवं भासू लनेथें ज्ञानमाला भजन सतलय् भजनय् फ्यतुना दिइ । अथेहे माःबलय् माकथं न्त्याथाय् वनेमा:सां तयार जुया दिइ । भजनय् जक सिमित मजुसे हरेक बौद्धपुजाय् तकं सकृय जुया न्हापांगु बौद्ध तिर्थयात्राय् नं सरिक जुया फूगु चाःगु योगदान यानादिइपिं

थ्वयकःपिं असंत्वाःया तुलाधरपिनि नां मकासे मगा: । अभ धायेकि निक्वःगु बौद्ध तिर्थयात्राया तयारी जुइ बाःछि न्त्यो क्वनायत्वाःया तिर्थनारायण मानन्धर व दर्वरत्न तुलाधर निम्ह कलकत्ताय् वनाः बस व रेलया व्यवस्थाया बारे खँ बुझे यायेत वंगु जुया च्वन । तर रेल व्यवस्था बारे कलकत्ता जकसनपाखें जिमिसं मस्यू धका: गैर जिम्मेवारी पुर्वक जवाफ बिल खनि अले वय्कःपिं निम्हस्यां ख्वाः खिउँयावन, वय्कःपिनिगु अवस्था खनाः लँय् वयाच्वंम्ह मनुखं वय्कःपिन्त नत्युया वय्कपिनिगु समस्या न्येनेवं दिल्लीया रेल जकसनय् न्यकेछोगु जुयाच्वन । दिल्लीया जकसनपाखें कलकत्ताया जकसनयात जानकारी मबिउगु जुयाच्वन । थ्व मिले याना वय्कःपिं निम्हेसिया ज्या पूवंका नेपाः लिहाँवयेवं निक्वःगु बौद्ध तिर्थयात्रा तःजिक जुल धका: थ्व च्वमियात स्व. तिर्थनारायण मानन्धरजुं कनातःगु बारे न्त्यथनागु जुल ।

सवज्ज रत्न तुलाधर - स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन खलःया आजिवन सदस्य लिसे तःदँ तक्क हे सल्लाहकार जुया च्वनादिइम्ह खः । हरेक वाया शनिवार पतिकं स्वयम्भु ज्ञानमाला भजनय् भाया भजन म्ये न्यनादिइ । भजन खलःया हरेक ज्याभवलय् सकृय रुपं उपस्थित जुयादिइ ।

दबलकाजी तुलाधर - थ्वयकः तःदैनिसे स्वयम्भु भाया ज्ञानमाला भजन खलःया आजिवन दुजः जुयाथें २०५९ साल निसे २०६६/६७ तक्क सल्लाहकार जुया च्वनादिइम्ह खः । स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन खलःया हरेक ज्याभवलय् सकृयकथं उपस्थित जुया दिइम्ह खः । तन मन धन ग्वाहालि याना योगदान यानावयाच्वंम्ह नं खः ।

शिला तुलाधर - न्हिथं स्वयम्भु भाया भजनय् निरन्तर च्वना भजन यानाथें जः दुजः समेत जुया दिइम्ह खः । २०५२ सालय् दुजः जुया माःगु योगदान यानादिइम्ह मय्जु शिला तुलाधर भजनय् च्वनाथें हारविन थाना भजन याये फयेकेमाःगु महशुस याना दुजः भाजु वर्तमान उपाध्यक्ष तिर्थ महर्जनया ग्वाहालि कया हारविन थायेगु स्यना कायेगु लिसे किबोड थाये सयेके धुंकूम्ह शिला तुलाधरजुं निर्धक्क नक्सां थःगु हे मतापय् बालाक हारविना थाना भजन याना वया

च्वंम्ह खः । मन, वचन, कर्म हे थःगु धर्म भाःपा: कथं सेवा याना वया च्वंम्ह तन, मन, धन नं माःगु इलय् ग्राहालि नं याना वया च्वंम्ह खः ।

मदनरत्न तुलाधर - थःम्ह जहान शिला तुलाधर नाप न्हिथं स्वयम्भु भाया भजनय् फ्यतुना भजन याना दिइम्ह खः । २०५९ सालय् ल्यज्याय् लिउ दांभरि कथं ल्यःम्ह सकृय रूपं इमान्दारि साथ योगदान याना दिइम्ह खः ।

भरत राज तुलाधर - न्हिथं स्वयम्भु भाया ज्ञानमाला भजन सतलय् फ्यतुना थःगु जिवकाःछि सेवा याना भा:म्ह खः । थःगु जीवनया ज्याथः वैसय् च्वना उकुस मुकुस दना च्वंम्ह न्हिथं स्वयम्भु भजन याइगु थःगु छै ताहाचलय् थ्यंक तायेदुगु जुयाच्वन । थःगु छै च्वना भजन न्यन्यं गुलि न्यने अनहे वना मनबहलाके दःसा जिउ धैगु विचाः वसेलि थःम्ह तिरिमयजु मिना तुलाधर पासा व्वना न्हिथं स्वयम्भु भायेगु बानि याना दिल । बुलुहुं भजनय् फ्यतुइगु नं बानि याना दिल । भजनय् वइपिं नाप नं नतुसुतु व्यात खनि भजनय् फ्यतुनाथे भजन नं यायेगु बानि नं याना दिल । ज्ञानमाल भजन यायां थःगु दुख तंकेत ताःलाम्ह जुल । सिचुक फसय् च्वनाथे ग्यं धाइम्ह जुयावन । भरतराज तुलाधर छम्ह बौद्धिक व्यक्तित्व खः । रितायर्द जिवन हना च्वंम्ह तःदँ लिपा वना वय्कःयात २०५६ साल पाखे सल्लाहकारय् दुथाकल, वय्कःया शिक्षितम्ह तिरीमयजु नं दुजः पदय् दुथ्यात । अथेहे ल्यज्याय् चुनाव आयुक्तया सदस्य नं जुया दिल । दुजः, जःपिन्त मा:गु खैय् नँवाना दिइम्ह थःम्ह स्यूगु सःगु अनेक विचारणीय खैत कना सल्लाह साउति नं बरोबर विया दिइ । लिपा वना वय्कःयात तुति स्याइगु, जँ स्याइगु अनेक लोचं थिसेलि छैनं पिहाँ वये मफत । न्हापाथे तु थःगु छैया कःसिइ लासाय् च्वना जुउसां लुधंक ज्ञानमाला न्यना च्वनादिल । ज्ञानमाला भजन खलःया धर्म पासापि शुभ चिन्तकपि सकसिगु ख्वाः स्वयेगु इच्छां वय्कःया छै भजन सःता दिल । छुं ला लिपा तःलोचं कया वय्कः मन्त ।

प्रकाश तुलाधर - श्रीघःया प्रकाश तुलाधरजु तःदँ न्ह्योनिसे स्वयम्भु भाया दिइम्ह ज्ञानमाला भजन खलकय् आबद्ध जुसांनिसे लिवा न्ह्यवाया छुं च्यूतामतसे न्हिथं स्वयम्भु भाया

ज्ञानमाला भजन सतलय् फ्यतुना भजन न्यनादिइ हालादिइम्ह छम्ह बौद्ध व्यक्तित्व खः । ज्ञानमाला भजन खलकं भजनय् जक सिमित मजुसे न्हू न्हू धंगं व्यवहारिक ज्याखैय् तक्यमा धका ज्ञानमाला भजनया धर्म पासा विजुलिमान कसाःपिं नाप बरोबर सहलह याना पासा पुचः निस्वना अनेक ज्याभवः दयेकादिल, न्हू ल्यायम्ह पुस्ताया पासापिं सकले मुना ज्ञानमाला भजन खलकय् गबले मजुउनिगुकथं ल्यज्या याना पासा पुचः ल्यज्यां त्यासेलि उकि प्रकाश तुलाधर, रामरत्न तुलाधर थे ज्याःपिं ज्ञानमाला भजन खलःयात न्ह्यज्याकेत आपालं तिबः बिउपिं जुल । रामरत्न तुलाधर श्रीः ज्ञानमाला भजन चले याना वयाच्वंम्ह तःगु मछि हे ज्ञानमाला क्यासेत पिकया वयाच्वंम्ह अनुभवीम्ह खः । वय्कःपिनिगु कार्यकालय् न्हापांगु ज्ञानमाला राष्ट्रिय सम्मेलन तःजिक जुल । अनंलि स्वयम्भु ज्ञानमाला भजनया ग्रवसालय् सकल गुला बाजं थाकेत व्वंगु जुया च्वन । छन्हुया छथ्वः गुला बाजं थाकेज्या गुला लच्छ्यंक बाजं खलःपिन्त गुला बाजनय् नेवा: म्ये व ज्ञानमाला म्ये जक छ्यले धका: छगु ज्याभवः क्वःछिउगु खः । ज्ञानमाला भद्रजयन्तीक हनेगु ज्या वय्कःपिनिगु कार्यकालय् जुयावन । प्रकाश तुलाधरजु छफुति हे त्यानु मचाम्ह ज्ञानमाला भजन प्रति आस्थावानम्ह खः । खयतला ज्ञानमाला भजनयात तन, मन, धन सेवा याना च्वंपि तःम्हमछि सदस्य खःपिं मखुपिं तुलाधरपिं सकसिगु मंकाः भजन खलः खः ।

दिव्यरत्न तुलाधर - स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन खलःया आजिवन सदस्य जुया ज्यूताछि सेवा यायेगु वय्कःया विचाः खः । जिवनय् अनेक दुःख सुख भोगे यायां लजगाया रूपय् मास्तर जुया तःगुमछि स्कूलय् आखः ब्वंकादिइ धुंका घरेलु ज्याय् लाकां सुइगु ज्या तकं याना दिइ धुंकल । अनेक लजगा यायां जीवन वाफुले धुंका धर्मकर्म यायेगु व मनय् आनन्द वइगु ज्ञानमाला भजन न्यन्यं हालेगु यानादिइम्ह दिव्यरत्न तुलाधर मचाबलय् हे बौ मदयेका च्वनेमाःम्ह भन्ते गुरुमांपिनिगु बुद्ध शिक्षां लायेमा धका: मांम्हेसिन उबलेया छगूयां छगु जक दुगु किन्द्व विहारय् इलय्व्यलय् व्वनायंका तइगु जुया बुद्धधर्मया बारे अनेक ज्ञानयागु खै थूम्ह स्यूम्ह जुया मचानिसे

ज्ञानिम्ह जुया मामं धाःये च्वना च्वंम्ह खः ।
 मचानिसें ज्ञानमाला भजनया म्ये हाले सः । भन्ते
 गुरुमांपिसं शिल व्वना न्यंका तद्गु जुया वं
 स्वयम्भुइ हालिगु ज्ञानमाला म्ये प्रभावित यागु
 जुया वय्कःयात ज्ञानमाला म्ये निगु प्यंगु धैर्थें व ।
 ज्याथःया वैसयु व्यंबलय् ज्यायाना नयेम्वाल
 आराम कायेगु वैस जुउगु हुनि न्हिथं धैर्थें स्वयम्भु
 थ्यना च्वनि ज्ञानमाला भजन म्ये न्यनादिइ
 हालादिइ थम्हं सयेका तःगु ज्ञानमाला म्ये हारविन
 थाना हालादिइ । स्वयम्भुइ भजनय् वदिपिं
 ल्यायम्हपिं निम्ह प्यम्हसित थम्हं सःथें हारविन
 थाना भजन हालेगु तालिम विया दिल । वहे
 ल्यायम्हपिसं थौकन्हे भजन चले याना च्वन
 वयकःया चिन्ता धैगु सःस्यौपि भजन हालेफुपि
 हारविन तबला थाये सःपिं मदयावन धाःसा
 स्वयम्भु ज्ञानमाला दिना वनिइ धकाः आपलं
 चिन्ता कयादिइ । वय्कः फुबलय् स्वयम्भु
 भायादिइ मफइगु इलय् श्रीघलय् च्वंगु श्रीधः
 ज्ञानमाला भजनय् भायादिइ । दिव्यरत्न
 तुलाधरजु २०५६ सालय् तत्कालिन स्वयम्भु
 ज्ञानमाला भजन खलःया नायो शान्तरत्न शाक्यया
 कार्यकालय् सल्लाहकारय् दुथ्याम्ह खः । वय्कःया
 अमूल्यगु सल्लाहं स्वयम्भु ज्ञानमालाय् न्हू न्हू कथं
 ज्याभ्वः जुयावंगु लुमंकेबह जुउ । ज्यासना
 पुचःपाखे गबले गबले द्वंकल धायेवं वय्कलं
 'छिमिसं मखुथें यात भाइ' धका बरोबर धाःसां नं
 वास्ता मयाइगु बखतय् नुगलय् स्याकादिइ ।
 वय्कलं ज्ञानमाला भजन म्येयात अनुवाद याना:
 खँय् भासं हिइका आनन्दभूमि पत्रिकाय् पिकया
 दिइगु दु । वय्कः फत्तले स्वयम्भु भाया भजन
 याना दिइ मफुसेलि वय्कःया थाय् भजन खलःया
 पासापि वना नापलाइबलय् साप लय्ताया दिइ ।
 राष्ट्रीय ज्ञानमाला संघ कथं स्थापना जुउबलय्
 वय्कः सल्लाहकार कथं ल्यःगु लुमंकेबहः जुउ । थ्व
 च्वमि वय्कःयात इलय्व्यलय् वना नापलाना
 ज्ञानमाला भजनया बारे अनेक खँत ल्हाये नं ।
 वय्कलं बरोबर धयादिइ 'स्व अमूत भाइ जि बुरा
 जुल धका हेला याना दिइ मते, जित त्वःते मते
 खँला' धकाः नुगः मछिंका धाइगु लुमना वः वय्कः
 बहु प्रतिभाशालिम्ह म्ये हालामि खः । ज्ञानमाला
 भजन म्ये प्रति आस्थावान जुउगु हुनि फुबलय्

न्त्याथाय् नं वना भजन याः भाइम्ह धर्मपासापि
 सकसितं सम खंका च्वनादिइम्ह दिव्यरत्न
 तुलाधरजु श्रीधः ज्ञानमाला भजन खलःया नं
 सल्लाहकार जुयादिइ धंकूम्ह खः । वय्कःया मृत्यु
 जुइ न्त्यो स्वयम्भु भाये मफुगु हुनि सकसिगु ख्वाः
 स्वयेगु इच्छा दुगुलि जमोबहालय् स्वयम्भु
 ज्ञानमाला भजन खलःयात व्वना थःम्ह नं भजन
 याना दिइगु अन्तिम धाये माल स्वयम्भु ।
 ज्ञानमालां वय्कःया योगदानयात कदर याना
 अभिनन्दन-पत्र लःल्हागु नं लुमंकेबहः जुउ ।
 गुम्हेसिनं योगदान याइ वयात मृत्यु लिपा नं
 लुमंके मा: ।

लोकरत्न तुलाधर - बुद्ध धर्म व लोक म्येया
 परिचितम्ह व्यक्ति खः । व्यापारया ज्याय् वय्कः
 ल्हासाय् तःदँ तक्क च्वनादिल । ल्हासाय् नं
 नेपाःगःया संस्कृति नेवाःतय्त माःहना तःगु जुल ।
 अन नं नेवाःतय्सं थःपिनिगु नखःचखः, संस्कृति,
 भाषा, परम्परागत म्ये, वाद्यवादन आदियात
 न्त्याकाः राष्ट्रया संस्कृतियात विदेशय् नं जीवन्त
 याना तल । थ्व नेवाःतय्गु छ्गू विशेषता धायेमाः ।

ल्हासाय् न्हय्गू च्यागू पाःलाः (बहा: बही) दु
 गुकि मध्ये ल्हाकं पाःलाःस लोकरत्न च्वंच्वना
 दिइगु खः । छ्गू मोहनिया इलय् नेपाःया वकिल (वाणिज्य प्रतिनिधि) निवास स्थानस परम्परागत
 बाजा व म्ये हाःवनेगु पाः ल्हाकं पाःलाः यात लात ।
 तर हाःवने सःपिं सु मदुगु बखतय् वय्कः भायाः
 थःम्हं सःसः थें बाजं थाना 'कालिका जग' म्ये
 बांलाक हे हालाः न्यंका दिल । उबलय् नेपाःया
 वकिल सब्बा लाल बहादुर जुया च्वंगु खः । थन म्ये
 हाले धुंसेलि वय्कःयाके उत्साह दनावल । ल्हासाय्
 आमै, पुन्हि, पारु, सन्हु आदि तिथिइ भजन हालेगु
 बाजं थायेगु ज्यां थुखेपाखे वय्कःया मन क्वसाल
 प्रेरणा दयावल । ल्हासां नेपाः लिहांवसेलि न्हि न्हि
 वय्कः स्वयम्भु दर्शन यायेत भायादिइबलय् लँ
 दुच्छ म्ये हाला वयेवने यानादिइ । वय्कः याके
 सलंसः पू म्ये कण्ठ वः ।

वय्कलं नेपाःया लोकम्ये मुनामिपिन्त
 जकमखु विदेशी अनुसन्धातापिन्त नं गाक्क तिबः
 विइगु ज्या यानादिइगु दु । वय्कलं विदेशी
 अनुसन्धाता डा. वाक धाःम्हेसित माःमाःगु म्ये
 हालाः न्यंकेगु रिक्ड भरे याकेगु व स्येनेगु ज्या नं

याना दिल । वय्कलं लुम्बिनि बन, बालख जि पनि, गुरुमण्डल पुजा स्तोत्र, धिंतामुनि, हाहान जगत जननि, करमसं चोसेहल, पुरेयाव नित्यनाथ, लसिकल न्यासि मिखा मैया, जय नमोश्री बुद्ध भगवान, उति मञ्जुश्री आदि म्ये क्यासेत चक्राय् रिकर्ड याकेगु स्येनेगु ज्या याना दिल । लोकरत्नं पुलांगु लोकम्येयात लसय् हंक हाले सःगु जकमखु वय्कःया सलय् यइपुसे चंगु मिथास नं दुगु जुल । रेदियो नेपालं इलय्व्यलय् वय्कःयात सःताः हायेकीगु जुयाच्चन । वय्कलं रेदियो नेपाल सुन्दर राजकुमार, करमसं चोसेहल, कवीर कुमार, वीरकुस राजकुमार, सितला माजु, आदि म्ये हाला दिल । २०१६ साल पाखे तानसेन पाल्पाय् साँस्कृतिक कार्यक्रमया व्यज्या ज्वना भाल अनं बुटवल व बनारस नं थ्यन । कार्यक्रम न्याकल उबले वय्कःयात अल इन्डिया रेडियोस सःता छ्यू निपू म्ये हायेका प्रशारण नं याना बिल । वय्कः नेपालःगाः लिथने धुंकाः भारतीय राजदुतावासं वय्कःयात म्ये हाःगु वापतय् पारिश्रमिक स्वरूप ४०।- तका दां लःल्हाःगु खः ।

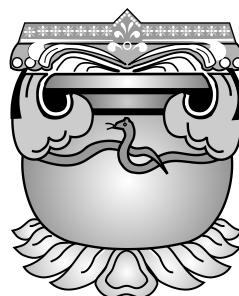
राणा सरकारया इलय् धार्मिक म्ये सफू नेपालभाषां च्येत तस्कं ग्याना ग्याना जुइमा । न्हापांगु ज्ञानमाला म्ये सफ पिथनेत पाण्डुलिपि तयार यायेत वय्कः लच्छ तक्क सिपुच्चय् च्वनादिइमाल । ज्ञानमाला म्येया मेमेगु भाग पिकायेत नं वय्कलं ग्वाहालि यानादिइगु जुया च्चन । वय्कलं ग्याना वा छु जुया खः फयांफतले थःगु नां सफूतिइ न्यथनेगु यानामदिइ ।

उगु वखतय् लोकरत्नया तःजिगु ग्वाहालि दःसांतवि ज्ञानमाला भजन खलः स्वयम्भुया छुं नं सफूतिइ वा गन नं वय्कःया योगदानयात कया उल्लेख यानातःगु खनेमदु । सदस्यता धलखय् दु नं नां मदु माइन्यूत कपिइ तकनं वय्कःया बारे उल्लेख याना तःगु मदु । वय्कलं ज्ञानमाला भजन खलःयात याःगु योगदानया बारे अभ अप्वः माले कुले यायेवहः जु ।

केशरमान तुलाधर - मानिकमान तुलाधरया किजा परेजुउम्ह स्वयम नं वस्ताज जुउगु हुनि न्यने दुकथं वय्कःया परिवारय् दाजु किजापिं सकलें वस्ताज खलः धाइ । राणा सरकारया इलय् वय्कःपिं दरवार दरवारय् वनाः

साँस्कृतिक ज्याभवः ज्वना अनेक म्येत हालाः न्यंकिपिं धाइ । केशरमान तुलाधरजुं अन्नपूर्ण ज्ञानमाला भजनय् च्वनादिइबलय् वय्कःया उपस्थिति छ्गू कथं रौनक बधे जुउगु आभाष सकसिनं यागु जुयाच्चन खनि ।

अन्नपूर्ण ज्ञानमाला भजन सफूतिइ न्यथना तःकथं गुलि नं म्येया लय् अप्वः याना केशरमान तुलाधर जुं तयातःगु दु । वय्कःपिनिगु पुचलं ज्ञानमाला भजन हालिबलय् विस्कं पहःया खनेदु, शास्त्रीय गायनया सुरुवाति हे जुउगु न्यनामिपिसं अनुभव याःगु दु । वय्कःपिनि पुचलय् बिना मिसापिनिगु उपस्थिति भजन जुइ । मेमेथाय् नं वहे लसय् हालिगु व असंया अन्नपूर्ण ज्ञानमाला भजन खलकं हालिगु म्ये आपालं पाःगु खने दु । असंया अन्नपूर्ण भजन खलकय् केशरमान तुलाधरया योगदान व म्येया लसय् ज्वःमदुगु लय् चिनामि जुउगु हुनि २०५२ सालं स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन खलकं निक्वःगु ज्ञानमाला .....सिरपाः कथं भिक्षु भिक्षुणी मध्ये विया वयाच्चंगु सिरपाः कथं भिक्षुणी धम्मवती धर्मकीर्ति विहार श्रीघः विहार नःघः यैऽयात निगूः सिरपाः कथं संगीतज्ञ, म्ये चिना पाखे संगीतज्ञ केशरमान तुलाधर, असं, किसिध्वाका, यैऽयात व भजन खलःपाखे तारेमाम ज्ञानमाला संघ नागबहाः, यलयात विया हंगु थुथाय् लुमंकेवहः जुउ । थुगु सिरपाःया दाता स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन खलःया पुलाःम्ह नायोया नामं निइस्वना तःगु खः । थुगु हे सिरपाः २०५९ सालं भजन खलः मध्ये अन्नपूर्ण ज्ञानमाला भजन खलः, असंयात विउगु नं लुमंकेवहः जुउ । ♦

Export Quality

PRESSURE COOKER

Annapurna Household Appliances Pvt. Ltd.

Patan Industrial Estate, Lagankhel, Lalitpur, Nepal
 Factory # 97, Tel.: 5-526711, E-mail: ahapie@gmail.com
 Outlet : Ason Balkumari, Kathmandu. Phone: 4222894
 (Manufacturer of Aluminium Utensils & Pressure Cooker)

SHREE P.B. FURNISHING

Bank Marg, Bagbazar, Kathmandu
 Tel.: 4229017, 4252388

**SHREE P.B FURNISHING, BANK MARG
 BAGBAZAR
 KTM**

98510-364177
 Deepak Bhakta Shrestha

धार्मिक पुस्तक तथा स्कूल र कलेजका साथै
सबै पुस्तकको
प्रकाशक तथा बिक्रेता

Vidyarthi Pustak Prakashan
Vidyarthi Pustak Bhandar

Publisher and Distributor
Bhotahiti, Kathmandu

P.O. Box : 12990

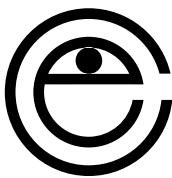
Fax : 01-4221219

Tel : 977-1-4227246, 4245834

Web : www.vpb.com.np

E-Mail : vidyarthi_pub@yahoo.com

**स्कूल व कलेजयात माःगु किताबया
प्रकाशक नापं थोक व खुद्रा बिक्रेता**

OPTIC EYE CENTRE

Bagbazar, Kathmandu

20% OFF ON
ALL Frames*

Specialist in Power Glasses & Sun Glasses

Tel: 9851046053, 4220863

* Limited Period Offer

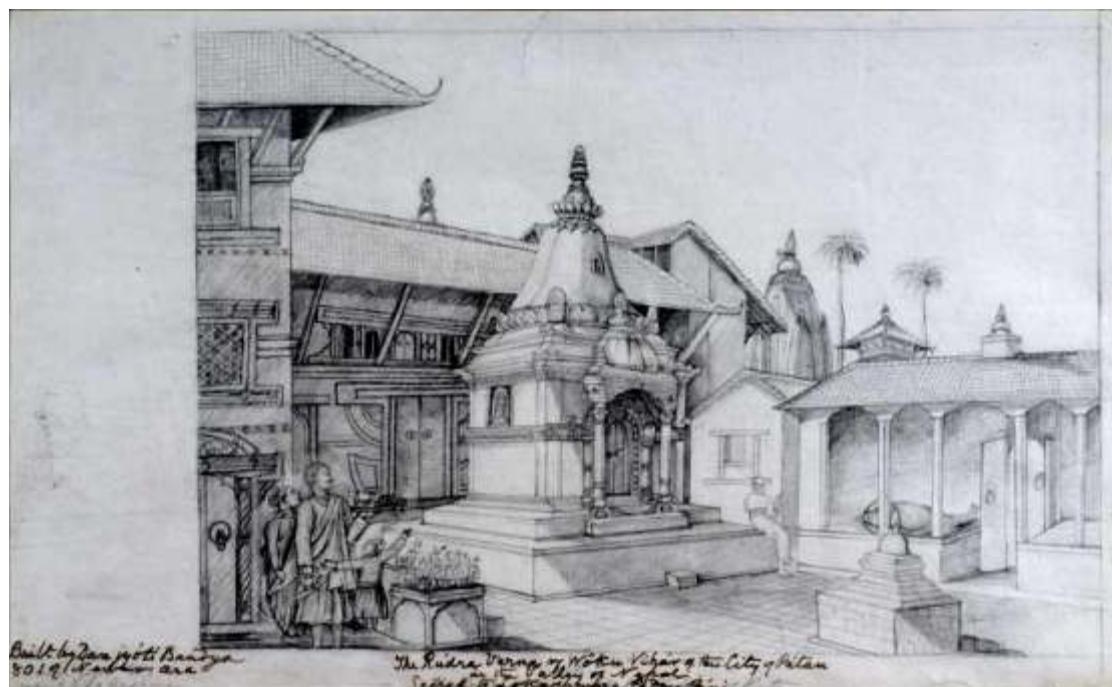
उबलय्या लुमंति

राजमान सिंह चित्रकार
(नेस ११७ - १८७)
नेपालय पश्चिमी शैली किपा
च्येगुया छ मह न्यलुवा खः ।
नेवाः तय पौभा, बिलपौ व
द्यः पिनिगु चित्र च्येगु परम्पराया
दथुइ सत्याँ न्ययः युरोपियन
पहरा किपा च्येगु ढुहां वल,
गुकिं यानाः नेपालया चित्रकला
ख्यः यात तब्या यानाबिल । कहुगु
पुस्तां थः गु तः जिगु सभ्यता
म्हसिइमा धकाः थन राजमान
च्यातः गु नेपालमण्डलया थीथी
थायया पैन्सिलं च्यातः गु किपा
ब्याच्वना ।

जामाच्वय चंगु चैत्य

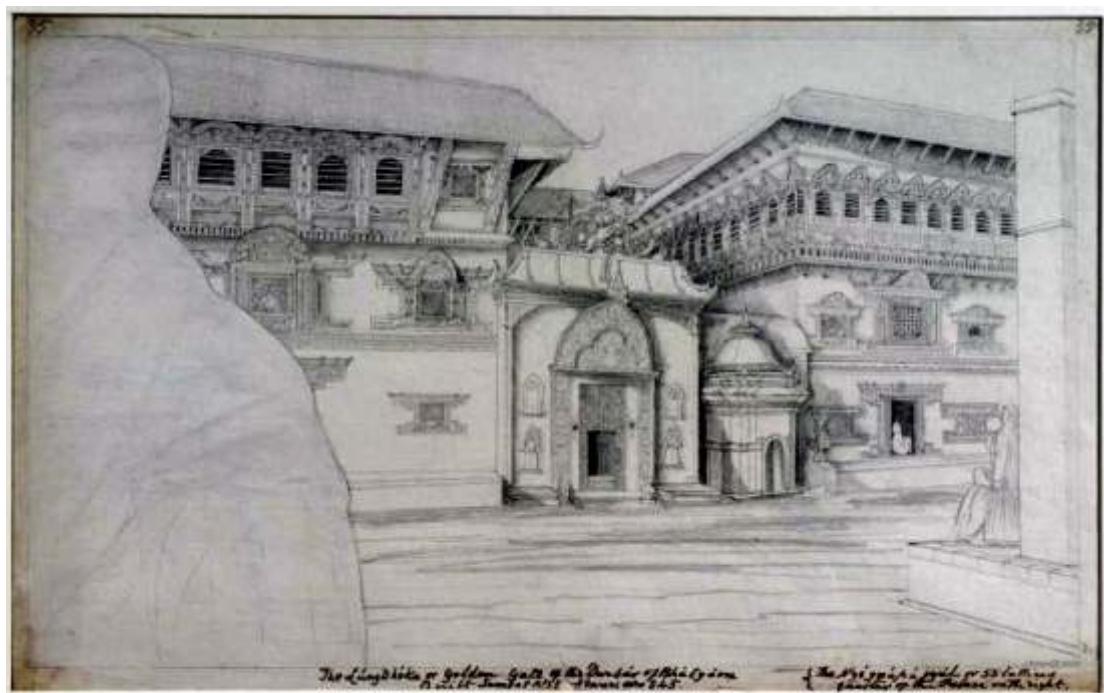
ओकु बहाः, यल

बिज्यासलं खने ढुगु स्वयम्भु

लुँ द्वाखा, ख्वप

गोकर्णया देवः

सीघःया चैत्य

खासित चैत्य

मरु सतः व ख्रवय् गःकुति

DIAmOND®

Pressure Cooker

TINAU TOP KITCHEN INDUSTRIES
Shankarnagar-3, Rupandehi, Nepal
E-mail: itknpal@gmail.com

दहनु थाय् -

अजिमा किचेनवेयर

५६/३१ ख जगत सुन्दर मार्ग, असत्त्वा: यैं, नेपा:

फोन न्या: - ४२२३९९८, ४२२९३४६

ईमेल - hstuladhar@hotmail.com

QUALITY PRODUCTS

SINCE 1960

shukrapath, new road
ph : 4-264133

नेवाःया पर्व नेपाःया गर्व
गुंला पर्वया लसताय्
भिंतुना

CHARMS

Fashionware

---

an exclusive shop for ladies attire and accessories

Balkumari • Bhotahiti • Tel.: 4218499, 4258410

असं बाजं गुथि
सदां धिसिलाकक न्ह्यानाच्वने फयेमा
जिमिगु यक्कोयक्को

मिंतुना

TULADHAR TRADE INTERNATIONAL

16, Balaju Chakra Path,
Kathmandu. Nepal
E-mail : tuladhartrade@gmail.com / info@automobuy.com
Tel.: 4360855 / 9851039991

असं बाजं गुथियात

मिंतुना

Shree Upama Traders

4228228
4229470

301/45, Siddhi Das Marg, Ason
Kathmandu, Nepal
email: upama_t@yahoo.com

योगबिर ....

राज तुलाधर

हानं छकः योगबिर आजुं न्वा वल द
धन मुने मसयाहे याकः जुयावन छ
मंका धुकू ढहेमन्त थःके ढुगु बमला
बेसा भाः नाप ल्वा ल्वा छ लिमला

तजिलजि, थिति, बिधि ल्यकेत मा: धन
आयस्ता ढुसुना बितृष्णा जक न्यनावन
न्हू ज्या क्वातुके मसः सःगु त्वता स्यन
थः जः चिच्चाढना धायमो पाहानं पितन

गन धन अन मन धाःम्ह छुच्वा जुल थन
छप्प धाइपि लिडर भाजु न्हिज्यैं जुयावन
याकः बुकः जुया वलिसै बहुमत हैपेया
नेवा: हे जुइ धयां छुयाय् ढुस्य बमला

-- २ --

हानं छकः योगबिर आजुं म्हंक वल द
प्राचिन चाल आ हिले हे मा: धा: वल द
उसौय् भिकेत खालुहे त्वने माःसा ज्यु
सी जिनपिडः थे ई कथं ह्युपाः महसे मज्यु

न्हू पुस्ताय् न्हूगु लक्स ब्वलंकाला स्व
ल्हाप पाखे छ्याप वैगु लंपु मालाला स्व
छप्प छधि धयां मगाः कः धानाला स्व
उपाय् कौशल सःपिस तिबः बियाला स्व

याकचां याय् मफुगु ज्या पुचःमुना यायफु
ब्वाहालि यायगु पुचलयनं मंका धुकू तनेफु
न्हू कुतः सुथालाके फःसा सकसिनं नालेफु
नेवा: लागाय् बहुमतया ध्वौय् हानं ब्वयफु

श्री अन्नपूर्णा शरण

असं बाजं गुणि
सदां असंत्वाया गौरव जुया च्वनेमा
जिमिंगु छुग्गलंगिसें मिंतुना

“Fashion that brings life to your living style”
specially sweaters available here

Ason, Tachhe Bahal
Tel.: 4252793

अथं घाजं गुथियात शिंतुना

Renu's *Fashion*
Tailoring & Kurtha Collection

We deal in ladies wear tailoring like Kurtha, Kurti, Blouse, Saree Fall etc.

3rd Building to the left of R.B. Complex Exit Gate

Ground & 1st floor, Pako, New Road, Kathmandu-22, : 4255773

Remember us for Woollen Garments

बौद्ध संस्कृतिया परिवर्त गृह्णा पर्यं

सकल नेपाल मिलिनि सरकारथ्य व खम्बुजिया कामना याना

नोंसं. ११३८

New

GRAND WOOL CENTER

9/72 Ason, Kathmandu, Nepal phone: +977-1-4221847 email: new_gwc@hotmail.com

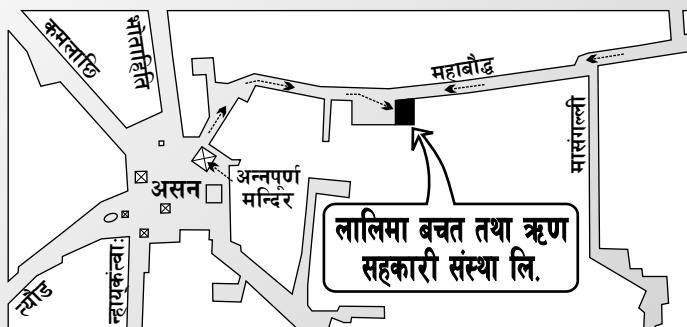
We, for our economic prosperity

LALIMA

Saving & Credit Co-operative Ltd.

Ason-27, Kathmandu-30, Nepal

Tel.: 4221196, lalimaktm@yahoo.com

Telephone Bill Payment
Mobile Top Up
Electricity Bill Payment
Space Time/Dish Home Recharge
World Link/Subisu Bill Payment

हलिमय नेपाल: देय दक्के यैपुगु
नेपाल: देय्या महसीका दक्के न्ह्यैपुगु

भीगु अर्कां बाजां गुथि सदां सुथां लायेमा

स्तितना

अर्थरत्न तुलाधर, छैँजः

तुलाधर ब्वनामि हःपा:, समाज सेवा ट्रष्ट

तुलाधर छात्रबृत्ति तथा समाज सेवा ट्रष्ट

TULADHAR SCHOLARSHIP AND SOCIAL SERVICE TRUST

नेपाल सम्वत १९३६ थिलागा: सप्तमि, यैँ, नेपाल:

01 January, 2016, Kathmandu, Nepal

असं बाजं गुथियात यक्क यक्क भिंतुना

***Mh* *muncha*
*HOUSE***

17 New Road, P.O. Box : 1255, Kathmandu, Nepal
Tel : 4221470, 4255479, 4226223

ON LINE SHOPPING

10,000 + items delivery all over Nepal

MONEY TRANSFER SERVICE

from US, UK and CANADA

URL: www.muncha.com, E-mail: info@muncha.com

Phone No. 5000737, 5000738 Fax: 977-1-4221207

लुँ आखः वह आखलं च्यातःगु थँबहीया भगवान बहालय् दुगु प्रज्ञापारमिता सफू

प्रज्ञापारमिताया महत्व

डा. सुमन कमल तुलाधर
तुलाधर

गुलाया महिनाया बारे न्यने कने यायां वना
बलय् उदाय् तय् यक्को हे गतिविधि दुगु खँ सिइ
दयावल । गुलिसियां 'तःचतं गुथि' गुलिस्यां
'पञ्जरा गुथि' गुलिस्यां 'अजिमाद्यो गुथि' गुलिस्यां
'द्यो थायेगु गुथि' धालसा महाबु तवःतय् 'तःधं
सफू पाठ यायेगु गुथि' अथे धैगु 'प्रज्ञापारमिता
सफू पाठ यायेगु गुथि' धक्का: धाल । थुकियात तःधं
सफू धक्का: छ्याये धाल धक्का: छक्कवः स्वःवनेगु विचाः
यानाः स्वःवना । थ्व सफूत प्यांगु पँ (सफू) दु ।
ह्याउँगु कापतं प्वः चिना तःगु साइजया हिसाबं

स्वत धाःसा म्होतिं नं २गू फीट हाकः दुगु व १०
इन्ची व्या दु । पाठ याइपिं गुरुजुपिनि धापू अनुसार
थ्व नेपालय् हिरण्य महाविहारय् दुगु सफू स्वयां नं
विस्तृत रूपं च्या तःगु दु । उकिं थुकियात 'तःधं
सफू' धाःगु खः । थ्व गुथि पाःलाःया धापूकथं
गथांमुगः चःन्हेवलय् क्वचायेकीगु खः । अले गुलां
पाः हिला मेह्म पाःलाःया थाय् यंकीगु खः । अले थ्व
सफू उलेगु व ब्वनेगु ज्या नं गुरुजुं हे जक याइ
धाल । थ्व सफूयात प्वः चिना: र्वःजा, जाकि,

स्वामाः तयाः पुजा याना तल । पाःलाःया धापूकथं थ सफू व्वनेसःपिं गुरुजुपिं नं तसकं म्हो जुया वने धुकल । गुथिया गुरुजु व्वने मसयाः मेम्ह गुरुजुयात निमन्त्रणा यानागु खँ नं वय्कलं कना दिल । थुज्वःगु तःधंगु सफू धाल । 'थ दच्छ्यांकं व्वंके माःगु ला खः तर व्वने सःपिं गुरुजुपिं नं माले थाकु' धयागु खँ नं थुल । आः थ सफू व्वनाः ज्ञान कायेगु मजुसे छगू पुजा यायेगु वस्तु जुया वन । अले दच्छ्या छक्वः पाः कयाः गुथियार व थथिति सःताः भोय् नकेगुलिइ सिमित जुयाच्वन ।

थ छगू भीगु संस्कृति व धर्मया लोप जुजु वना च्वंगुया सूचक ला खः । श्रद्धेय धम्मवती गुरुमां नं धया विज्याइगु लुमंसे वः । वसपोलं धया विज्याइ 'गुलि गुलि कलियुग वल, उलि उलि धर्म लोप जुजु वनी । धर्मया व्वसा जक बाकि जुइ । न्हापा न्हापा गुरुजुपिन्त वस्त्र हे दान याइसा आः क्वखा छपू दान याना सिधल । न्हापा जूसा गुरुजुपिनि नं चिवर दु आः गा छपू न्यया: पुजा याइ' । तःधं सफूया खँ न्यनावलय् गुरुमांयागु खँ छर्लङ्ग हे जुइक थुल । थुज्वःगु तःधंगु सफू ग्वःजा व स्वामाः तयाः पुज्याना तयेगु स्थितिइ भी थ्यने धुकल ।

प्रज्ञापारमिता धैगु छु ले ?

शाक्विक अर्थ छचात धाःसा थ बुद्धं पुरे याना विज्याःगु १० गू पारमिता मध्ये य्यांगु पारमिता खः । प्रज्ञा धैगु ज्ञान खःसा पारमिता धैगु दुःखं पार याना विइगु यात धाःगु खः । गुगु नं युगाय् विज्याइपि बुद्धिपिं १० गू पारमिता (१) दान (२) शील (३) भावना (४) प्रज्ञा (५) वीर्य (६) क्षान्ति (७) सत्य (८) नैष्कर्म्य (९) अधिष्ठान (१०) उपेक्षा पुरा याना विज्याइ । अले थ हे ज्ञान चतुआर्य सत्यया मध्ये दुःख सत्य मदयेका छ्वयेत उपायया रूपं थ फिगू पारमिया व्याख्या याना विज्याःगु दु । थ फिगू पारमित मध्ये गुगु दकले महत्वपूर्ण ले धायेबलय् १० गू पारमित फुक्क हे उलि हे महत्वपूर्णगु खने दु । तर थ पारमित पुरा यायेगु बखतय् प्रज्ञा मन्त धाःसा मेगु पारमि तयेगु नं उलि महत्व दइमखु धैगु खँ पुष्टि यानातःगु दु । उकिं १० गू पारमित उलि हे महत्व दुसां 'प्रज्ञा' यात थेरवाद व महायानी निगुलिं यानपिं विशेष

महत्व विया तःगु खने दु । थेरवादया शिक्षाय् बुद्ध धर्म थुइकेत मदयेकं मगाःगु ३ गू धाइबलय् - (१) शील (२) समाधि (३) प्रज्ञा धाइ । महायानी साहित्यय् प्रज्ञापारमिता धक्का: हे मूर्ति दयेका: अनेक पाठ पुजा जुया वयाच्वन । नेपालया बज्रयान निकायं अतिकं माने याना वयाच्वंगु नवसुत्र संग्रहलय् नं 'प्रज्ञापारमिता' ग्रन्थयात अभ अप्वः मान्यता विया: आदर तया च्वंगु दु । (बज्राचार्य, २०१५) ।

मिन बहादुर शाक्यं सम्पादन यानातःगु पण्डित निष्ठानन्द बज्राचार्यया ललितविस्तर सफूया भूमिकाय् उल्लेख जुयाच्वंगु अनुसार थेरवाद निकायलय् अभिधम्म पिटक धक्का: दु, महायान निकायलय् अभिधम्म धक्का: छुं ग्रन्थ खने मदु तर थ अभिधम्म पिटकया थासय् प्रज्ञापारमिता सहित मेमेगु ग्रन्थपिं सं थाय् क्याच्वंगु खने दु धया तल । (शाक्य, १९७८)

नेपालया संग्रहलय् आपालं प्रचलितगु

५गू सफूया नां थथे खः

- १) शत सहस्रिका प्रज्ञापारमिता (रक्षा भगवती)
- २) पञ्चविशति सहस्रिका
- ३) अष्टादश सहस्रिका
- ४) अष्ट सहस्रिका
- ५) सप्तशति सहस्रिका

(शाक्य १९७८ ई.सं.)

शाक्यया वहे भूमिकाय् उल्लेख जुयाच्वंगु अनुसार थ फुक्क सफुतिइ 'पुद्गत नैरात्म्य' व 'धर्म नैरात्म्य' या भाव कया: बुद्ध धर्मया मुख्य सिद्धान्त अनात्मवाद व शून्यता यागु दर्शन बालाक उल्लेख याना तःगु दु । (शाक्य १९७८ ई.सं., बज्राचार्य, २०१५)

तर शाक्यमुनि बुद्ध्या महापरिनिर्वाणया लिपा प्रज्ञापारमिताया ज्ञान जन भावनाय् 'विलय' जुजु वन । नेपाल लोक कथा अनुसार भगवान बुद्ध्या महापरिनिर्वाणया ३००दं लिपा अडकवती नगरया जुजु चन्द्ररक्षितया राज्यकाले महामञ्जश्री नं भिक्षु छम्हसिगु भेष कया: पुनः महायान बौद्ध धर्मयागु प्रवचन विया विज्यात । थवहे इलय् प्रज्ञापारमिताया देशना जूगु खः । अनं लिपा ई.स. निगु शताब्दीइ बौद्ध जगतया छम्ह महान दाशैनिक नालान्दा विश्वविद्यालयया कुलपति तक

महायानी साहित्यय् प्रज्ञापारमिता धकाः
मूर्तिं द्येकाः हे अनेक पाठ पुजा जुया वयाच्वन

जुया: लिपा भिक्षु जम्ह नागर्जुनं बौद्ध शिक्षायात् बडो रचनात्मक विश्लेषण यात् । थैंकन्हय् यागु प्रज्ञापारमिता ग्रन्थ वयूकलं हे पहिला 'शून्यवाद' शिक्षायात् प्रतिवादित यानाः ग्रन्थया रुपय् महा प्रज्ञापारमिता शास्त्र धकाः पिकाल । नागर्जुन दक्षिण भारतयाम्ह खः । अन न्हापा प्राकृतिक भाषा नवाइगु खः । उकिं प्रज्ञापारमिता यागु साहित्य पहिला अनयागु हे प्राकृतिक भाषां च्वःगु खः (Wikipedia कथं प्राकृतिक भाषायात् गनं गन्धर्भ भाषा नं धयातःगु दु) । (कर्दम, १९९९ पे ५१)

नेपालय् उपलब्ध जूगु कथन अनुसार शत सहस्रिका प्रज्ञापारमिता थैंबही भगवान बहालया विक्रमशील महाविहारय् तयातःगु दु । थ्व लुँ आखः वह आखलं च्ययातःगु दु धाइ । थुकिया भाय् संस्कृत खःसा थ्व रञ्जना लिपिं च्ययातःगु दु । थ्व हरेक वर्ष श्रावण शुक्ल अष्टमिया दिननिसें भाद्र कण्ण द्वितिया तक प्रदर्शन व पाठ याइ । नेपालया इतिहासकथं ने.सं. ७६९ सालं जुजु प्रताप मल्लं थः रानी लालमतीया नामं थ्व ग्रन्थ जिर्णोद्धार यानाः पाठ याकेगु शुरु याःगु खः । (बज्ञाचार्य, २०१५)

नेपालया लोक कथा कथं प्रज्ञापारमिताया ५गू ग्रन्थ मध्ये ४ गू जक नागर्जुनं नाग लोकं हःगु खः । छगू ग्रन्थ आः तकनं नाग लोकय् हे दनि (बज्ञाचार्य, २०१५) । थ्व प्यंगु ग्रन्थ पाठ यायेत ४गू महा विहारपाखें विज्याःपि महासंघया उपस्थिति

माः । उगु महाविहारत खः - १) हेनाकर महाविहार २) हेमवर्ण महाविहार ३) मैत्रीपुर महाविहार ४) रत्नकेतु महाविहार ।

प्रज्ञापारमिताया साहित्य नेपाल: देशय् जक मखुसे हलिमय् महायानी बौद्ध देसय् नं अतिकं हे च्वायाः अनेक सूत्रया नामं पाठ यायेगु अध्ययन यायेगु यानावयाच्वगु खने दु । विशेष यानाः भीसं यक्को हे न्यने दुगु Heart Sutra व Diamond Sutra धैगु नं प्रज्ञापारमिता दुनेयागु हे जुयाच्वन । थगु कथं प्रज्ञापारमिताया साहित्ययात् महायानी बौद्ध जगतय् अतिकं उच्च स्थान बियाः अध्ययन व पाठ याना वयाच्वंगु खने दु । पाश्चात्य विद्वान तयसं ला प्रज्ञापारमिता यागु गुगुं सुत्र २१०० दँ न्त्यो हे पिहां वःगु जुइमाः धकाः अनुमान याना तल । Edward Conze धाः म्ह विद्वानया अनुसार प्रज्ञापारमिता धैगु लगभग पीगु (४०) सूत्रया संग्रह खः । थ्व भारत Sub-continent य् लगभग 100BC निसे 600AD या दुने च्वःगु जुइमाः धैगु अनुमान याःगु दु ।

प्रज्ञापारमिताया महत्व आः नं उलिहे उच्च स्थान लानाच्वंगु खने दु । तर भीगु दुर्भाग्य आः भीगु पुख्यौलि सम्पतिया रूपं दतं नं ग्वःजा व स्वामाः तयाः पुजा यायेगु अले गुथि धकाः पालंपाः भोय् नकेगुलिइ कुण्ठित जुया वन । थ्व ग्रन्थ विक्रमशील महाविहार व हिरण्य महाविहार जक मखुसे भी उदायतयगु छेँछेँ नं दुगु जुयाच्वन । भीसं वाःमचाया च्वन उकी दुने छु दु धकाः । उकिं भीसं दुने वाला स्वयाः बुद्ध धर्मयात् अभ अप्वः थुइकाः भीगु व्यवहारय् छ्यले माःगु खने दु । ♦

ग्रहालि ज्वलं

- बज्ञाचार्य, बाबुराजा, ई.सं. २०१५ 'बौद्ध धर्ममा प्रज्ञापारमिताको भूमिका', बुद्ध स्मारिका, ल.पु. न:टोल : नेपाल बौद्ध परिषद् ।
- कर्दम, जयप्रकाश, १९९९ 'नागर्जुन' बौद्ध धर्म के आधार स्तंभ, नईदिल्ली : सम्यक प्रकाशन
- शाक्य, मीन बहादुर, वि.सं. २०३५ सम्पादक ललितविस्तर, नेपाल : युवक बौद्ध मण्डल
- Wikipedia
- खँल्हाबल्हा : गौतम मान ताम्राकार (गुथि पालाः)

असं बाजं गुथि

सदां धिसिलावक न्यानाच्वने फयेमा धका:

भिंतुना ढेछाना

श्री दिगुख्यः बचत तथा कृषि सहकारी संस्था लि.

श्री दिगुख्यः गुथि छुँ, पकनाय्जो यैँ

फोन नं. : ४४९५३४५

श्री दिगुख्यः गुथि पकनाय्जोया बचत तथा कृषि सहकारी संस्था भीगु थःगु हे संस्था खः । छुं नं कथंया कृषि (त्यासा) कायेत वा नियमित बचत यायेत स्वापू तया दिइत इनाप याना च्वना ।

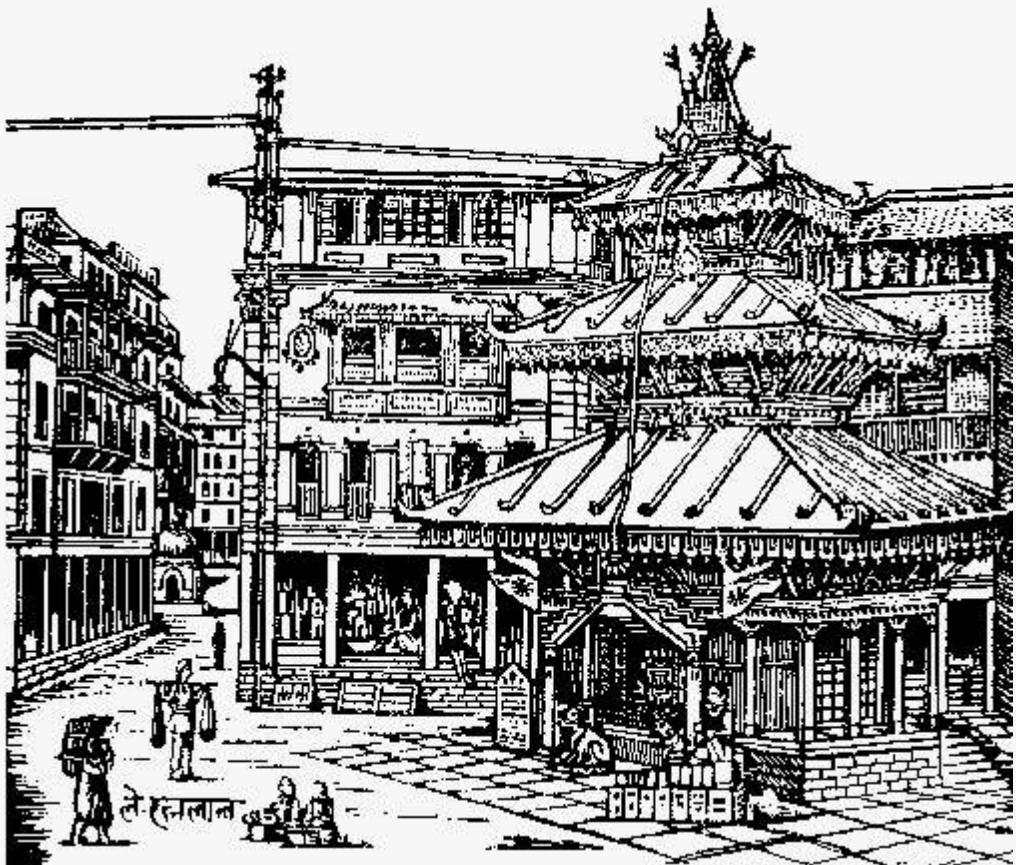
थवंथः जाना भी सकलसिंगु आर्थिक उन्नति यायेगु थुकिया आज्जु खः ।

असं बाजं गुथियात
दुनुगलंनिसे भिंतुना देषाना ।

तलेजु प्रकाशन
तलेजु पुस्तक विकास

Publisher, Distributor and Wholeseller
भोताहिति, यै । फोन : ४२५२९६६

असंत्वाः गुलि पुलां ?

असंत्वाःया इतिहास वारे थीथी वाखं न्यनेदु, गुगु मध्ये तान्त्रिक गुर्जु व सर्गतं न्या कुतुंवःगु वारे यक्वसिनं न्यंगु दयेमाः । न्या कुतुंवःगु थासय् न्याल्वहं स्थापना यानातःगु दु । अथेहे त्वाःया नां 'असं' गुकथं च्वंवल धकाः नं किसिम किसिमयागु खँ न्यने व व्वने दु । असं, अथवा थुकिया पुरा रूप 'असन', धाःगु नां गुलि पुलां धकाः धायेमफु, तर थ्व नां सलंसः दं पुलांगु ला अवश्य हे खः ।

थन न्त्यब्बया च्वनागु ६६० दं पुलांगु छ्गु अभिलेखय् 'अशन तोल' धकाः उल्लेख यानातःगु दु । अथे धयागु असं त्वाःया नां तसकं तसकं पुलांगु खः । खुसःदं मल्याक न्त्यः निसें 'अशन तोल' धायेगु यानाच्वंगु जुल, व आःतकं खँग्वः ज्यला मवंसे न्हापा गथे खः अथे हे तिनि । अथेहे थ्व अभिलेखय् येंदेयात 'यम्बु' धकाः च्वयातःगु दु । थुगु नेपाल संवत् ४७८ (सन् १३५८) मिति तयातःगु तालपौ (पामलीफ मायन्युस्क्रिप्ट) जुजु जयनरेन्द्र मल्लदेवया पालय् यागु खः । न्त्यःनेयागु छकूचा पाठ थुकथं दु ।

'३० स्वस्ति ॥ श्रीश्री जयनरेन्द्र मल्लदेव प्रभुठाकुरसन दृष्टसाक्षी जुस्यं प्रसन्न जुया, यम्बु अशन तोल क्यं वंच्छे गृहवास्तव्य जयमयिपुत्र सहस, नाम्नेन शुक्रीय शुवर्यमानिकः, स एव अशन तोल, अशन लिविच्छे गृहवास्तव्य केशवसिंह साहुकस्य नाम्ना सकासातः ॥...'

(लिधंसा - इतिहास प्रकाश, अङ्क १, संवत् २०१२११, पेज ९३)

Stairway to heaven

The stone stairway on the eastern side of Swayambhu was completed in 1912

Kamal Ratna Tuladhar
Dhalasiko

Pilgrims who go puffing up the stone steps to Swayambhu may want to give Tirtha Raj Manandhar a thought. A hundred years ago, this officer and a gentleman built the wide stairway leading to the top of the hillock, making life easier for visitors to the Unesco World Heritage Site.

The stone stairway looks like it has always been there, gently climbing up the wooded hillside dotted with sculptures. Elderly devotees, some spinning prayer wheels, others fingering rosary beads or murmuring mantras, take leisurely steps up the path, their eyes on the gilded spire soaring up from the massive white dome at the summit. Younger followers in tracksuits and sneakers charge up the steps, overtaking the lumbering seniors. The most striking sight would be of the resident monkeys sliding down the railing installed along the centre of the stairway. People often shout in annoyance and scatter as the

*The stairway in the 1920s
before the railing was installed*

forest dwellers push their way through.

Before the philanthropist Tirtha Raj built the stone steps, the way up to the stupa was a winding dirt track that required pilgrims to possess hiking skills. During the monsoon, the route would be turned into a water slide. The holy month of Gunla, when crowds visiting

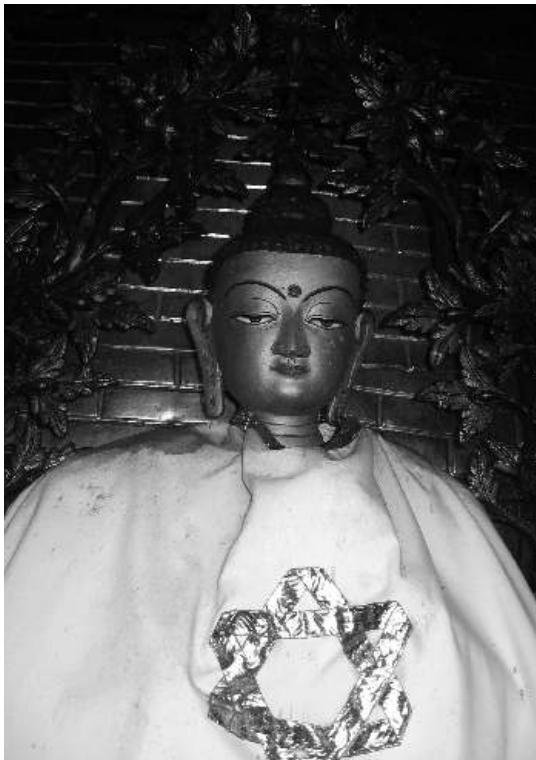
The Big Vajra at the top of the stone stairway, the statue of Vairochana is installed in the left shrine

Swayambhu swell tremendously, occurs during the rainy season, and it was double trouble for them. Tirtha Raj was a daily visitor to the hilltop shrine, and a witness to the woes of the faithful. As a man of means, he decided to build a set of stairs for the convenience of people coming to the shrine. He thought that if the way was made easier, more devotees would be able to visit the holy place.

So in 1908, Tirtha Raj hired a team of skilled stonemasons and launched his project. The stairway on the eastern side of the hill was completed four years later in 1912. There are 360 steps from the base to the stupa. The topmost step is of white marble, and the names Nhuchhe Raj and Tirtha Raj are inscribed on it, the first one being that of his father. Tirtha Raj was born in Makhan, Kathmandu. He was an officer in the Nepal government,

and after more than a decade of service, retired to go into business. He turned into a successful trader, and used the income to finance projects for the public good. Building the stone stairway at Swayambhu has earned him a place in history, besides bringing joy to sightseers.

An interesting story is told about the construction of the steps. Halfway up the hillock, the builders got stuck as none of the cut stones they had seemed to fit, and they didn't know what to do. They were sitting around with their heads in their hands, clueless about how to proceed. Just then, five men wearing pleated gowns walked down from the stupa towards them. They pointed to a stone lying nearby, and told them that it should fit. The stone was a perfect match, and work progressed without a hitch after that. Thinking back to the

Vairochana Buddha

incident, the builders wondered who those five men might have been. The faithful think they were the Pancha Buddha, the five transcendental Buddhas in human form.

Tirtha Raj Manandhar's merit-earning act makes me recall my own grandfather's contribution at the great stupa of Swayambhu, and my heart swells with pride. In 1918, freshly

returned from a tour of duty in Lhasa, Tibet where he owned a business house, granddad Pushpa Sundar Tuladhar donated the Buddha statue installed at the top of the steps. The gilded image of Vairochana, one of the five Buddha statues on the stupa, is housed in a niche set into the dome. The shrine and new statue were part of the refurbishment project, which was completed in 1921. The image is one of the noteworthy legacies he left behind, and something his descendants cherish greatly. A few years after it was installed, Pushpa Sundar went to Lhasa again and did not return. He died on the trade route, succumbing to the harsh climate of the high Tibetan plateau like so many others of his generation.

Every time I visit Swayambhu, I make it a point to peek though the chainmail at the statue of Vairochana. Labouring up the stone steps that seem practically vertical at times and pulling myself up at the giant vajra at the top, I stagger to the front of the shrine while still trying to catch my breath. Gazing at the serene face of the Buddha, I wonder about the times my grandfather lived in, a man I never actually saw. The image is a link to the past, and to him. ♦

If you can keep yourself calm and quiet,
like a broken gong which is no longer resonant,
you are sure to realise Nibbana;
there will be no harshness in you.

- *Dhammapada Danda Vagga : 134*

RESTAURANT
おふくろの味
OFUKURO NO AJI
日本料理
JAPANESE FOOD

स्वादिष्ट जापानी खानाका परिकार
अब हामै शहर बजारमा उपलब्ध छ

ओफुकुरो नो आजि

जापानी रेष्टुरां

मित्र र परिवारजनका साथ जापानी खानाको
स्वाद र सन्तुष्टि लिनको लागि सधैं सम्भन्नहोस

ठमेल, काठमाडौं । फोन नं. ०१-४२५६३६४

KAILASH EXPEDITION

TRAVELS & TOURS Pvt. Ltd.

Our Services

1. All International and Domestic Air Ticketing.
2. In-Bound and Out-Bound Tour Packages.
3. Vehicle Services.
4. Hotel Reservation.

Sangeeta (Heera) Tuladhar
Managing Director

Cell: 9849215613, 9741206891
9851115613

Tel: 4260580, Fax: 977-1-4227657
Bhotahiti, Ratnapark, Kathmandu, Nepal
Email: kailashexptravel@gmail.com
tuladhar_heera@hotmail.com

असं गुंला बाजं
 सदां बालाक न्द्याना च्वने फ्येमा
 जिमिणु भिंतुना दु ।

Jarunchhe Enterprises

Import & Export (Since 1984 AD)

Head office: Rudreshore Chowk, Budhanilkantha
 Near Park Village Resort Pvt Ltd
 P.O.Box : 24835, Kathmandu, Nepal

Tel: 977-1-4379750, 4375780

Mobile : 9851024465, 9851134740, 9851071475

E mail: cbstuladhar@gmail.com,
 fineweavesnepal@gmail.com
 tuladhar.abhishek@hotmail.com

Contact us for :

- Polycarbonate Solid Sheets for Roofs, Garage, etc.
- Laminated HDF Flooring.
- PVC Vinyl Flooring (water resistant)
- PVC Skirting for Flooring
- Stainless Steel Tap, Faucet & Shower set.
- Bamboo Yarn
- All kinds of High Land Tibetan Raw Wool for Carpets.

Member:

Nepal Chamber of Commerce
 Federation of Handicraft Association of Nepal (FHANS)
 Nepal Pashmina Industry Association (NPIA)
 Nepal China Chamber of Commerce & Industry (NCCCI)

Young girls practicing on drums getting ready to join the group

The Integrity of Women During Gunla

Nilisha Tuladhar
Chabaha Kawa

Concisely comparing women today involved in various activities during the sacred month of Gunla has had a divergent effect than a few decades ago. While women reinforced men in the past, today they have learnt to stand together with them and walk forward.

Women, in the past generations, walked out of their houses to Swayambhu during Gunla enclosed by

the limitations of worshipping the divine figures around Swayambhu premises. They were usually dressed traditionally and visited in small groups with friends and relatives. Almost all female individuals carried flowers and rice grains as offerings, as well as lit cotton wicks dipped in ghee or oil along the staircase up to the hilltop. This performance might have initially started from earlier times so as to provide rays

of light for people who were walking up the hill of Swayambhu before dawn. They hustled through the crowds to get a glimpse of the gilded statues, and then touched their hand to their heads as self evidence that they had perceived the sight of divinity. The practice of adjoining the hands to the heads after the momentary glimpse of the gilded Buddhist idols, still continue today.

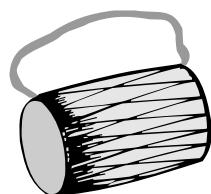
The societal perspective towards equity among men and women has drastically elevated to provide women with the platform and opportunities which only men were liable in the past. Today, the eyes of Swayambhu perceive feminine gender clothing themselves in stretchy pants and t-shirts exactly resembling to the clothing of men. Dozens of young girls are seen carrying the Gunla bajan across their shoulders early in the morning at Swayambhu and drumming their hands to the structured leather of the bajan rhythmically. We can presume that girls have been welcomed to play the bajan since a couple of years, in consideration that women in the past only showed fascination towards the bajan being played by their male counterparts. But, it is an irony that the rationalized young ladies of the present time who play the religious drums hardly recognize each other, even from their own community groups.

I've time and again come across an allegory towards the issue that suggests the concept from centuries ago that the lessons of gunla bajan were taught only

to male students within enclosed rooms so that no female from the society could even accidentally catch up with the syllables. Concerned analysis reveals that the society believed women to be incompetent in the field of art and music and thus show how they had been tricked to be subjugated by their own thoughts.

Changes exhibit how girls have been capable to wonderfully play the bajan in today's rapidly developing world, unlike during some cases where they themselves hesitate to play the scared bajan while on menstrual cycles. Bajan, as considered as a holy instrument is worshipped syno-nymously to God and there is no much harm if girls today still choose to pay homage without touching it for a couple of days.

Well, playing the traditional drum is not everyone's cup of tea, but those who have gotten into this domain have experienced a proficiency of ecstasy. And to those who witness the bajan being played, confront a wonderful gratification. ♦

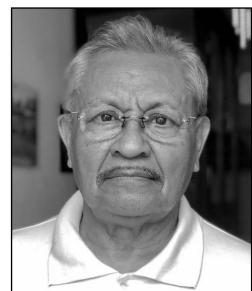

Kite flying festival 'Changa Chait' at Nagarkot

Kite-Flying Heritage in Nepal

Nirmal M. Tuladhar

President
Flying Yetis

Seasonal Kite-flying

The official kite-flying season commences on Nāga Panchami, a Nepalese religious day named after the Hindu serpent god Nāga.

Kite-flying in Nepal is seasonal and is associated with one of the biggest festivals, Mohani (Dasain). It is a widespread South Asian harvest festival dedicated to the Goddess Durga, which in Nepal and generally elsewhere in South Asia is called Dasain or Dussehra. Durga is considered the Divine Mother Goddess who liberates the suffering people from the miseries of evil. The longest, most auspicious and joyous time of year, Dasain is celebrated all over the country by all

castes and creeds and by both Buddhists and Hindus during the bright lunar fortnight ending on the day of the full moon in late September or early October. By this time, the monsoon rains should have been over and the rice harvest completed. The weather is pleasant - neither too hot nor to cold. The skies are clear and blue. A cool, gentle breeze blows. This is the most favourable weather for flying kites, which lasts for around a month.

Tradition and Social Belief

It is said that kites were invented by Archytas of Tarentum, a Greek scientist in the 5th century BC, but they have been in use

among various Asian civilizations from time immemorial. The sport of kite-flying has long been a national pastime of the Nepalis, Thais, Japanese, Chinese, Malaysians and Indians. In Nepal, seasonal kite-flying has been in practice from time immemorial. It has four social beliefs:

One: Kite-flying sends messages to Indra, the god of rain, requesting him to stop the rainfall as the rice fields have enough water.

Two: The pastime of kite-flying brings prosperity to families.

Three: Kite-flying is a means of contacting and honoring dead ancestors.

Four: Kite-flying is a means of guiding recently deceased souls to heaven.

Nepali Kites

The Nepali kite design is the 'malay'. The malay, a two-sticker without a tail, has its sticks of equal length crossed and tied with centre of one at a spot one-seventh the distance from the top of the other. A bridle attached to the kite has two legs, one from the top of the diamond and the other from the lowest point, meeting a little below the crossing of the sticks. A string pulled tight across the back of the cross stick bows the surface making the kite self-balancing. The specialty of the Nepali kites is the lokta, handmade paper out of which they are fabricated.

The Nepali Style of Kite-flying

Kites are best flown in open spaces where the wind blows steadily and close to the ground, but in Nepal, kites are flown from the roofs and roof porches of residential homes. The style of kite-flying in Nepal is different from those of other countries in South Asia. To fly a kite in the Nepali way, you need a latāi, a big reel with two spools on either side. The reel has a round smooth stick coming out from each centre of the spools. Either end of the stick snuggles between your thumbs and index fingers. You reel in the line of a kite by

patting the two spools clockwise. Ideally, a reel must have approximately 6000 metres of line spooled in. You need someone to take a kite and walk some distance. You stand still holding the reel of which the line is tied to the kite. The moment the kite is released and thrown up into the air, you pull the line that shoots it up and let the kite catch the wind. Once the kite is airborne you feel the force of pulling of the line from the latāi that you are holding. You can maneuver the kite by reeling in and reeling out the line, and steer the kite in whichever direction you want.

Cutting is the Greatest Fun

The greatest fun of kite-flying is to cut the lines of the kites of others. The line is specially treated with mājhā to make it sharp and abrasive so that your kite line can cut the lines of other kites. A paste of adhesive substances, mājhā, is applied on the line, which is then primed to be coated with a fine power of ground glass. This paste is called manjha. The mājhā line essentially acts like a saw. The objective of the kite-fliers is to cut and bring down other kites in the sky by bringing the lines together in a duel. When your kite's line touches your opponent's line, you release the line from your reel as fast and as much as you can at a high speed until your line successfully cuts the other line by wearing it out. The Nepali style of kite-flying is aggressive and combative. The Nepali kite-fliers are not simply content with flying the kites up in the sky. They relish the opportunity of bringing down other kites. Therefore, Nepali kite-fliers and the malay kites they fly, may look simple, but they are designed for maneuverability and speed, and for the purpose of cutting the lines of other kites.

'Chet!'

It is fascinating to witness kite-flying during Dasain. The roofs in Kathmandu Valley are full of kite-fliers and the skies are dotted

with hundreds of colourful kites, and they jump and shout 'Chet!' when they cut the kites of one another. Big amplifiers and speakers set up on the rooftops blare out the greatest hits of Newar, Nepali, Hindi and Western rock and pop music to add to the festive atmosphere. Some dance to the music on rooftops while others are fixated on bringing kites down.

Kite-flying Contest

For the past 18 years the Nepal-Japan Friendship and Cultural Association under the auspices of the Embassy of Japan used to organize an annual Kite-flying Competition during Dasain. The events included various kite-fighting competitions and creative kites that reflect the cultural and religious heritage of Nepal. These competitions have encouraged a younger generation to make colourful creative kites and to participate in kite-fighting generally. Unfortunately, this annual event ended in 2001, with the 18th Japan-Nepal Friendship Kite Flying Competitions being its last iteration. The Embassy of South Korea organized a kite-flying competition at the Army Headquarters in Kathmandu on 3rd October 2015.

Kite Exhibition

The Embassy of Japan organized an exhibition of Japanese traditional kites and spinning tops during October 6-15, 1998 at the Embassy Hall in Kathmandu for the first time in Nepal. The exhibition had on display over 200 colourful kites of different dimensions and designs. The Japanese kite expert, Mr. Masami Takauwa of Japan Kite Association, led and managed this touring exhibition. The exhibition provided an opportunity for the kite flyers of Nepal to see traditional attractive Japanese kites.

International Kite Festivals

Although no international kite festivals have been organized in Nepal, a two-member Nepali team calling themselves the Fying Yetis has been participating in international kite festivals around the globe in Bangkok, China, Malaysia, Sri Lanka and France. They have also conducted numerous kite making workshops and flying demonstrations from school children in France to flying them in the quad of the College of the Holy Cross in Massachusetts, USA.

Changa Chait: 2003, 2004, 2005 and 2011

Club Himalaya, a premier resort located in Nagarkot at the rim of the Kathmandu Valley, organized and hosted the first Kite Flying Fighting Competition on Windy Hills in 2003. This successful event was repeated in 2004, 2005 and 2011, all during Dasain. While only corporate houses were invited to set up teams and participate in the knockout tournament, its objective was to promote the tradition of kite flying in Nepal.

Kite Museum

Almost all countries have kite museums. One can find Nepali kites and latāis on display at museums in France, Japan and the USA. Therefore, it is high time that Nepal, a kite-crazed nation, also founded a kite museum where kites from all around the world would be on display.

Enjoyment of Kite-flying

Kite-flying has a long and popular history. Only those who have the experience of flying a kite understand its joys, amusement and liveliness. In an urban society people are busy with work and fewer children have the opportunity to share the joys of kite-flying. Today's post-modern life seems to have forgotten it almost entirely, which lacks participation in healthy outdoor activities that combines and challenges one's physical and mental co-ordination skills. Parents may not yet imagine that one day their children might ask, "What is a kite, dad?" or "What does a kite look like, mum?" Kites are toys, flying machines and ancestors of today's drones, created by man's creativity, imagination and ingenuity. Flying kites offers the advantages of both physical and mental relaxation. Some people even say that human life is like that of a kite, with its numerous ups and downs, undulating between happiness and sadness, all driven by the winds of change in modern life. ♦

तुलाधल व तोलाधर

थौंकन्हय भीगु नां 'तुलाधर' धका: च्ययेगु यानाच्वनागु दुसा इतिहास पुइका स्वयेबलय ईकथं स्पेलिड पाना वनाच्वंगु खनेदु । नेपाल संवत् ९२० पाखे (अथ ध्यागु निसःदैं सिबें न्त्यः) च्यातःगु छगू किपाय 'तुलाधल' धका: च्यातःगु दु । थ्व किपाय ताल्जु ज्वनाच्वंम्ह व्यापारी छम्ह क्यनातःगु दु । थ्व किपा अमेरिकाया लस एनजलस काउन्टी न्युजियम अफ आर्ट्य मुनातःगु छगू सफुलिइ तयातःगु जुल ।

अथेहे जनबहालय नेपाल संवत् १०२८ सालय स्थापना यानातःगु मिसाम्हेसिया मूर्तिइ दान याःपि 'तोलाधर' धका: च्यातःगु दु । असंत्वाःया छगू दापा सफुलिइ नं 'तोलाधर' धका: च्यातःगु दु । थ्व दापा सफू नेपाल संवत् १०३५ सालय च्वकूगु जुल । सफू च्वका: दान याःम्ह 'असंतोल भलुलिपछ्या तोलाधर कुलणरसि' धका: च्यातःगु दु । ईलिसे नाया स्पेलिड हिला वनाच्वंगु दसु थुपि बाहेक मेमेगु नं दयेफु । ♦

रञ्जना लिपि च्यातःगु प्रज्ञापारमिता सफूया छकू ब्ब

नन्दना लिपि

विश्वय् तसकं बांलागु लिपि मध्ये
रञ्जना लिपि नं खः

विद्या सागर तुलाधर
धालासिक्व

विश्वयात नेपालया मौलिक परिचय विया च्वगु नापं भीसं गर्व यायेबहगु मध्ये छगू खः। रञ्जना लिपि। नेपालया प्राचिन इतिहास, ग्रन्थ, बुद्ध धर्म सम्बन्धि शिलालेख, ल्वय् लंकेगु विधि, वास्तुकला सम्बन्धि पुलां पुलांगु सफूत थ्वहे लिपि च्यातःगु भीसं स्यू। थ्व लिपि स्वनिगः दुने संरक्षण जुल नापं प्रचार। अथे जुया नेवाःतयगु थें जक जुल। तर जिं स्वयेबलय् थ्व नेवाःतयगु जक मखु, नेपालयागु खः। विश्वय् विभिन्न भागय् भारत, तिब्बत, चीन, मंगोलिया, जापान, कोरिया, ताइवान, थाइल्याण्ड, बंगलादेशनिसें कया टर्कि तक नं थ्व लिपियात छ्यलाबुलाय् हयातःगु प्रमाण लूगुलिं थ्व विश्वयागु हे सम्पति नं खः। विश्वय् तसकं बांलागु लिपि मध्ये रञ्जना लिपि नं खः।

अथे जुया थुकिया विस्कं हे महत्व दु। थुलि महत्वं जाःगु खयाः नं भी नेवाःतयसं हे थ्वयात नाला कथाच्वंगु मदु। तसकं दुखया खँ खः। बरु विदेशीत वया थुकियात अनुसन्धान अन्वेषण याःवया च्वंगु दु। विदेशीतयसं नेपाल भाषाया व्याकरण सफू तक नं च्यया तःगु दु। भीसं लिपि मसयाः हे पुर्खा च्यया थकूगु ज्ञानगुणया खँ सिइकेगु पाखें बच्चित जुयाच्वने माःगु दु। रञ्जना लिपिइ कलात्मकता नं दुगुलिं थ्व छगू कला नं खः। जिं विश्व भाषा क्याम्पसय् जापानी भाषा ब्वनाबलय् श्रद्धेय मिदोरी गरुमां नं छिपि नेवाःत तसकं हे तःमि छाय् धाःसा छिमिगु थःगु हे मौलिक भाय, लिपि अले संस्कृति नं दु। जापान देय् न्त्याक्व हे समृद्ध धाःसां छु याये थःगु भाय् दुसां

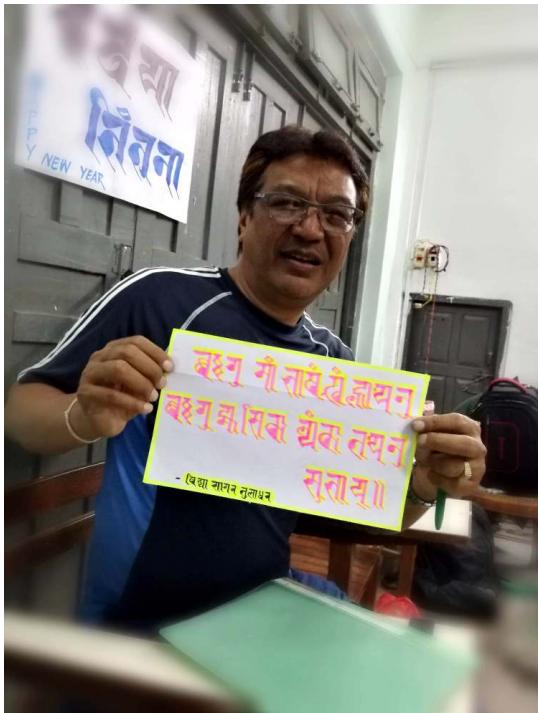

पुलांगु चीभालय रञ्जना लिपि च्यातःगु मन्त्रया बारे गुरुपि नाप खँल्हाबलहा

लिपि चाइनिज भाय्यागु 'खान्जी' त्यासा कया छ्यलाबुला हया च्यंगु खः। वय्कलं तसकं नुगः मछिंका धयादिइ कि नेवाःतय्सं थःगु लिपि भाय्यात छ्खे तया कतः भाय् ब्वनेगु ल्हायेगु लिइ न्त्यावना च्वन, गौरव तायेका च्वन। वय्कःया आशय मेगु भाय् स्यने मज्यू धैगु मखु कि थःगु मातृभाषायात म्वाका तयेमाः संरक्षण याना थःगु म्हसीकायात ल्यंका तयेमाः धैगु खः। थ्व खँ जित तसकं नुगलय् थिल।

थथे हे मेगु छ्गू खँ थन न्त्यथनेबह जूथें जिं तायेका - छ्म्ह जापानी यागु इहिपालय् वना। वइत जिं जापानी भाषां हे बधाइ बिया। वं जिं छ्गू निगु शब्द बाहेक मेगु छुं हे मथू धकाः लिसः बिउबलय् जि तसकं अजूचाल। जित न्हिले वल वया ख्वाः त्याउँसे च्वन। वं थःगु खँ कंबलय् तिनि जिं थुल। व अमेरिकाय् हे बूगु ज्याच्वन, बां मा नं न्त्यावलें अंग्रेजी जक खँ ल्हाइगु जूगुलिं वं थःगु

मांभासं खँ ल्हाये मसःगु खँ मछाला कन, छ्गू प्रशंगबस, थ्व खँ लुमबलय् जि नं भसंग जुल। जि नं छ्म्ह नेवाः खः तर खँ ल्हाये सःसां प्रचलित रञ्जना लिपिं च्यये मसः, ब्वने मफु। जापानी जापानी भाय् मथू धाःबलय् जितः तसकं न्हिले वःथें मेपिं नं जि खना अवश्य नं न्हिलि धैगु जित मतिइ लुल। उगु घटनां जित द्यना च्वंम्हेसित इलय् थना व्यूथें जुल। जिं लिपि सयेकेगु बिचाः याना। भिंतुना गुथिपाखें न्त्याकूगु कक्षाय् प्रचलित लिपि सयेकेगु द्वःता: च्चूलात। अनं लिपा लियो क्लब अफ कान्तिपुरं असनय् याःगु रञ्जना वर्कशपय् ब्वति कया। न्हापांगु आखः छ्गः च्यये सःबलय् हे तसकं दंग जुया, गुलि बांलागु आखः। अले नेपाल लिपि गुथिया ग्वसालय् न्त्याना च्वंगु कक्षाय् सम्मिलित जुया सयेका कयागु जुल। लिपि गुरु बिक्कि बज्ञाचार्यजुं तसकं बांलाक स्यना दिल। वय्कःयात हनावना तसें सुभाय्। नाप

नेपाल लपि गुथिं यानावयाच्वंग थुगु ज्याभ्वः
तसकं च्वद्यायेवह जू । थुकि थःगु ई विया सना
दिइपि सकलें साधुवादया पात्र खः । जितः थौं वया
गौरव महसुस जू कि जिं थःगु भाषां ब्वने नं फत,
च्वये नं सल ।

थौंकन्हया मांबौ पिन्सं थः मस्तयू छाये थें
मस्यू नेपालभाषा च्वयेगु खँ छ्खे ति, खँ ल्हायेगु
तकं पटक हे स्यनेगु याना च्वंगु मदु । नकतिनि

खपया दत्तात्रियय् जूगु रञ्जना लिपि वर्क्षशपय् नं
अप्वः धैथें मस्तयूसं थःगु मां भाषां पटक्क हे खँ
मल्हा । 'सुभाय्' धैगु खँग्वः तकं मस्यू जितः भचा
गयथें गयथें च्वन गर्खेसे च्वना वल । भी गुखेपाखे
न्त्याना वनाच्वना धैगु भीसं थुइके हथाय् जुइ
धुक्कल । न्हूगु पुस्तां नेपालभाषां खँ मल्हात कि वं
थः मस्तयूत स्यनेगुला सम्भावना हे मन्त्त । थःगु
मां भाषां नवाये मसल, च्वये मसल धाःसा नेवा:
जाति भाषायागु अस्तित्व हे मदया वनी, थ्व धुब
सत्य खँ खः । कलिदासं कुचाय् च्वना सिमा पाला
च्वंथे भीसं नं सिइमदयेक थःगु अस्तित्वया हा
(जरा) चाचां वना च्वंगु दु । थःगु मां भाषां खँ
ल्हायेगु मस्तयू नैसर्गिक अधिकार नं खःसा स्यना
विइगु मांबौयागु कर्तव्य नं खः । कन्हय् वया
मस्तयूसं जित छाये मांभाय् मस्यनागु धका:
न्त्यसः तल धाःसा भीसं छु लिसः विइगु ? लिपा
कपा: दाया पछुता चाया च्वनेगु सिबें थनिनिसें हे
स्यनेगु हःपा: विइगु शुरुयात धाःसा आःतक नं
लिबा मजुनि थें जित ता: । ६५ दं न्त्यव ९०%
नेवा: तयसं नेपालभाषां खँ ल्हाःगु जुयाच्वन । थौं
वया थ्व ग्यानापुक ६०% य् कुहां वये धुक्कू दु । थ्व
हे अनुपातय् घटे जुया वन धाःसा भीगु भाय् निगु
स्वंगु पुस्ता लिपा इतिहास जवनेफु । अथे जूगुलं
भीसं इलय् हे न्त्यलं चायेका लिपियात फयाँफक्व
व्यवहारय् छ्यला: राष्ट्रिय स्वाभिमान व्ययेगु, जि
नेवा: धका: गर्व यार्य थाय् दयेक सकसिनं
धिसिलाक्क पला: न्त्याकी धैगु भलसा कया ।
जय मां भाय् । ♦

ग अ गा आ खू इ उ उ ए गा ओ
क अ ख ग ग श ध उ उ व च ख छ उ ज ग भ ग ज
त अ ब थ ख ध ध न न ब प ग फ व ब न भ म भ
म अ ब र ल ल व व ग स ल ह

५१ ९२ ९३ ७४ ७५ ७६ १७ १८ ५५ ००

A Hi-Tech Touch on Wood
Digital Wood Carving

SUPREME
Decor Pvt. Ltd.

CONCEPT OF CREATIVITY

Our Product - Keyring, 3d Logo, 3d Letter carving, Wall Clock, Photo Engraved on Wood, Token of Love, Wooden Banner, Lamp, Ranjana Lipi (Keyring, 3d Logo, Letter) , Murti, Unique Door Carving, Gifts Items, Antique Design Frames, Custom Wood Carving and MORE.

Check our Facebook Page - Supreme Decor Pvt. Ltd.

9840450360

बिंदूश आराण

Dec 2018 - MYANMAR

Feb 2019 - SRI LANKA

April 2019 - CHINA

also contact for tours to
Other Buddhist Countries

च्वनेत आरामदायी होटेलया व्यवस्था नापं
सुथसिया खाजा, ज्योना व बेलि
भिसा, हवाइ टिकट व अंग्रेजी भाषी गाझड

MYANMAR

THAILAND

CHINA

SRI LANKA

विस्तृत जानकारीया लागि सम्पर्क

उद्योगरत्न तुलाधर

बनस्थली बालाजु । फोन : ४३५९९५८ । मोबाइल : ९८५९२२०९९९

हिमालय अंग्रेजी लुप्तपत्र

- शतप्रतिशत परिक्षण • लोडशेडिङ्गमा पनि निरन्तर उत्पादन
- १०५ डिपो मार्फत याहिएको समयाला बेपालारी तुरन्तै डेलिभरी हुने
- पाँच दशकदेखि निरन्तर शक्तिशाली • निर्माणकारको उच्च रोजाई • पारदर्शी वजन र गुण्य

बढी

हिमालये/सुरक्षित धर बनाउँदछ।

हिमालय लुप्तपत्र

NS 191
Fr. 500
Fr. 415

हिमालय अंग्रेजी लुप्तपत्र (पा.) लि.
स्थानि: नेवार, ११९, कालिताप, पो. ब.न. ३३, काठमाडौं
फोन: ९८४३०५७४४२५५०, ९८४३०५५१५०, प्लान्स: ४२२६३४
E-mail: Headoffice@Himalsteel.com.np

देवदत्तं बाणं कर्येकूर्म्ह हैर्यात् सिद्धार्थं कुमारं वासः याना बचेयाःगु वसपोलया प्राणीप्रति करुणा

चतुब्रम्ह विहार

सह प्रा. प्रेमहिरा तुलाधर

बुद्ध धर्मय् चतुब्रम्ह विहारया तःधंगु महत्व
दु । थ्व चतु ब्रम्ह विहार भगवान् बुद्धं सत्त्व
प्राणीपिनिगु सुख शान्तिया निंति थःम्हं न उपयोग
याना विज्यागु दुसा जीवन सफल यायेत सकसितं
चतुब्रम्ह विहार कःघाना जीवन यापन यायेत
उपदेश विया विज्यागु दु । सुनां चतु ब्रम्ह विहारया
भावना याइ व व्यक्ति सम्यक मार्गय् थ्यनी ।

चतुब्रम्ह विहारया शब्दार्थं कथं स्वयेगु खःसा
चतु धैगु प्यंगु खः अले ब्रम्ह शब्दया अर्थं निगू
किसिमं छ्याना तःगु दु । छ्गू श्रेष्ठ, उत्तम, दोष
रहित सा मेगु सहमति महाब्रम्हां आदि ब्रम्ह
कायिका द्योपिं खः ।

हिन्दु धर्मय् थें बुद्ध धर्मय् अजर अमर द्योपित्त
ब्रम्हाया सकेत वियातःगु मदु । तथागत सम्यक
सम्बुद्धयात हे ब्रम्हया पर्याय कथं क्यातःगु दु ।

बुद्धया 'हे भिक्षुपिं तथागतया नां हे ब्रम्हा खः' धैगु
बचन अनुसार उत्तम, श्रेष्ठ, विशुद्ध जुया विज्याम्ह
स्वयं भगवान् तथागत हे ब्रम्हा खः । अले विहारया
अर्थ च्वनेगु वा बास यायेगु खः ।

थुबथं चतुब्रम्ह विहार धैगु भगवान् बुद्धयाके
प्यंगू गुणं बास याना च्वंगं दु धाःगु खः । अर्थात
प्यंगू गुणं ब्रम्हायाके विहार याना च्वंगुलिं हे
चतुब्रम्ह विहार धाःगु खः ।

हानं विहार प्यंगू प्रकारया दु :-

- 1) इरिया पथ विहार :- न्यासि वनेगु, दनेगु, प्यतुइगुयात इरिया पथ विहार धाइ ।
- 2) दिव्य विहार :- ध्यान समापत्तिइ च्वनेगुयात दिव्य विहार धाइ ।
- 3) आर्य विहार :- आर्यपिं फल समापत्तिइ समावेस जुइगुयात आर्य विहार धाइ ।

४) ब्रह्म विहार :- दोष रहित उत्तम विहार यायेग यात ब्रह्म विहार धाइ ।

चतुब्रह्म विहारय् मैत्री ब्रह्म विहार, करुणा ब्रह्म विहार, मुदिता ब्रह्म विहार व उपेक्षा ब्रह्म विहार दइ ।

- १) **मैत्री** :- मित्रताया भाव तया मेपिनिगु हित सुखया कामना यायेगु हे मैत्री खः ।
- २) **करुणा** :- दुखीत सत्व प्राणीपिं प्रति सुख प्राप्ती व दुःखं मुक्त जुइगु कामना यायेगु करुणा खः ।
- ३) **मुदिता** :- मेपिनिगु खुसि, सुख, समृद्धिइ थः नं प्रसन्न जुइगु मुदिता खः ।
- ४) **उपेक्षा** :- दक्को प्राणी पिनिगु कर्म हे थः यःगु सम्पति खः धका प्राणीपिं प्रति मध्यस्थ भाव तयेगु, समता भाव तयेगु हे उपेक्षा खः । अथेहे लाभ, यस मान अपमान यात मध्यस्थ व तटस्थ भाव तयेगु वा सत्व प्राणी प्रति शत्रु मित्रु भाव मतसे सकसितं छगू हे खंकेगु उपेक्षा खः ।

ब्रह्मपिं अनन्त मैत्री करुणा, मुदिता व उपेक्षा ध्यानय् तल्लीन जुइ । थुकथं थुपिं प्यंगु गुण ब्रह्मा अर्थात भगवान बुद्ध्याके विहार जूगुलिं चतुब्रह्म विहार धाःगु खः । मेमेगु ध्यान भावना व्यक्तिगत लाभया लागि याइ तर मैत्री करुणा, मुदिता व उपेक्षा भावना दक्को सत्व प्राणीपिनिगु हित सुखया कामना याना याइगु जूगुलिं नं ब्रह्म विहार वा उत्तम विहार धाःगु खः ।

पालि साहित्यय् मैत्रीयात अप्पो बल विया तःगुलिं प्यंगु ब्रह्म विहारय् मैत्री यात प्रथम स्थानय् तयातःगु दु । गुम्हगुम्हं विद्वानपिनि धापकथं मैत्री मुख्य ब्रह्म विहार खःसा करुणा, मुदिति, उपेक्षा उकिया पक्ष जक खः । गथे मैत्री विना करुणा एवं मुदिताया उदय सम्भव जुइ मखु अथेहे गन मैत्री दइ मखु अन उपेक्षा भाव नं दइ मखु ।

मैत्री

बुद्ध धर्मय् मैत्रीया तःधंगु थाय् दु । फुक्क प्राणीपिन्त मित्र समान व्यवहार यायेगु हे मैत्री

खः । मेपिनि हित सुखया कामना यायेगु मैत्री खः । मैत्री निर्वाणया लँ खः । मैत्री चतुब्रह्म विहार मध्ये छगू खःसा दशपारमिता मध्ये नं छगू खः । मैत्री द्रेष, इर्ष्या थें ज्याःगु शत्रु तथा भयत्रास व अशान्तया वातावरण चिइका ल्वापु अन्याय अत्याचार जुइगुलिं मुक्ति विइ ।

बुद्धत्व प्राप्तीया निंति बोधिसत्त्वपिसं पूवकेमाःगु दशपारमिता मध्ये छगू मैत्री पारमिता खः । सम्बोधि प्राप्तीया निंति शत्रुमित्रु यःमयः धैगु भावना मतसे दक्को प्राणीप्रति बोधिसत्त्वपिसं मैत्रीभाव तया विज्याइ । नापं प्राणीपिं प्रति करुणा, दया उत्पन्न जुया च्वनी । वसपोल पिंके सुं नं प्रति द्रेष, क्रोध, वैरभाव उत्पति जुइ मखु । सकल प्राणीपिन्त समभावं खंका च्वना विज्याइ ।

थुकथं हे भीगु व्यवहारिक जीवनय् नं मैत्री मदयेक मगाःगु तत्व खः । जन्म जुसानिसे सकल प्राणीपिं थः मांबौपिनिगु माया मतिनाय् हुर्के जुइ । इमिगु मैत्रीपूर्ण माया मतिना काये मखंसा सायद भावी जीवनया अस्तित्व दइमखु । मांबौपिंके थः सन्तान प्रति मैत्री करुणा मुदिता व उपेक्षा प्यंगु गुण दयाच्वनिइ । उकिहे काय म्ह्यायपिनि निति मांबौ हे ब्रह्मा खः धयातःगु दु । थः स्वया थजिपिसं सुखी जुइमा भाग्यमानी जुइमा धका आशिर्वाद विइगु नं मैत्री हे खः ।

अथेहे मैत्री भावं याना हे भी छेय् मांबौ, दाजुकिजा तताकेहौपिं व परिवार अले त्वालय् च्वंपिं जःलाखःला नापं थवंथवय् मिलेचले जुया च्वने फुगु खः । उकिं मैत्री दःसा भी सकले विकासया लय् न्त्यज्याये फइ मखुसा भी विनाशया लय् क्वहाँ वनी ।

थथेहे भीगु दैनिक जीवनय् नं मैत्रीया तःधंगु महत्व दु । मैत्री दःसा सकले नाप भीसं सुखी व सभ्य जीवन हने फइ । अथेहे देशय् च्वंपिं नेतात व जनतात सकले मैत्री दुपि जूसा देश विकास जुइ तर मैत्री चित्त मदुपि नेतात जूगुलिं भीगु देशय् दक्को थासय् मनूतयसं दुःखं सियाच्वंगु दु हाहाकार जयाच्वंगु दु ।

हानं मैत्रीया फल व थुकिया असर, प्रभाव नं तसकं तःधं धैगु खं बौद्धकालिन थीथी घटना सिइकेफु । मैत्रीभावं तच्चःम्ह जूगुलिं श्यामावती महारानीयात उदेन जुजुं बाणं कयेके त्यंबलय्

बाणं कयेके मफुगु खः । अथेहे, उत्तरा उपासिकायात दायेकातःगु चिकनं लुतं नं छुं मजुगु खः । थुकथं हे विश्वन्तर महाराज जंगलय् च्वंपि हिंसक प्राणीपिं नापं थवंथवय् मिले चले जुया च्वने फगु फुक्क मैत्रीया प्रभावं खः । अथेहे बुद्धया मैत्रीया प्रभावं देवदत्तं भगवान बुद्धयात स्यायेगु कुतः याःसां छुं याये मफत । थुकथं हे अंगुलिमाल डाकुं भगवान बुद्धयात स्याये धकाः वःबलय् स्याये मफत बरु लिपा व बुद्धया शरणय् वन । अथेह आलवक राक्षसं बुद्ध प्रति क्रोध चित्तं मि, शस्त्र अस्त्रं प्रहार याःसां थी मफुत ।

थुकथं सजीव प्राणीपिन्त जक मखु निर्जिव बस्तुयात तकं मैत्रीया प्रभाव लाःवं धैगु सीके फु ।

मैत्री भावना

बौद्ध साहित्यय् चित्त बल्लाकेगु निंति भावना यायेगु आपालं विधि दु । उकि मध्ये मैत्री भावना नं छगू खः । भावना धैगु हे चंचल मनयात बसय् तयेगु अभ्यास खः । मैत्री भावनां झीगु मनय् सुलाच्चंगु द्वेष भावयात नास याइ । मैत्री भावना यायेबलय् दकले न्हापां थःत मैत्री तया थः बैरी मदुम्ह निरोगी व सुखी जुइमा धका मतिइ तया अनंलि थःत यःपिं इष्टमित्रपिं थःथितिपिंनापं दकको प्राणीपिन्त मैत्रीभाव तइ । मैत्री भावना यायेत सुनसान जंगलय् वनेम्वाः मनूतयके दइच्चंगु तं, इर्ष्या, अभिमान, नुगःस्यापन आदि दुर्गुण रहित जुया न्ह्याथाय् च्वना भावना याःसां नं ज्य । थुकथं न्हियान्हिथं मैत्री भावना यात धाःसा मैत्री चित्त बल्लाना मेपिनिगु निन्दाचर्या यायेगु बानि नं हटे जुया वनी ।

थज्यागु मैत्री भावना यायेबलय् झीत फिंछता फल प्राप्त जुइ । मैत्री भावना याइम्ह मनू

- १) आरामं द्यनी
- २) आरामं सुखपूर्वक दनी
- ३) बांमलाःगु ग्यानापूगु म्हगसय् म्हनी मखु ।
- ४) मनूतय् यइ
- ५) अमनूतय् नं यइ ।
- ६) चोपिसं रक्षा याइ
- ७) मि शस्त्रअस्त्र व विषं थिइ मखु ।
- ८) चित्त एकाग्र जुइ
- ९) ख्वाः चक्ना प्रसन्न जुइ

१०) स्मृतिपूर्वक मृत्यु जुइ

११) सिना भिंगु गति वा ब्रह्मलोकय् वनी

थुकथं बुद्ध धर्मय् जीवनया अभिन्न अंगया रुपय् कयातःगु मन, बचन व शरीरं थःगु व मेपिनिगु हित सुखया कामना याना ज्या यायेगु हे मैत्री भाव खः । थ्व मैत्री भावया फल नं तसकं महान जूगुलिं शत्रुयात मैत्रीभावयात धाःसा शत्रु नं झीत छुं हानी याये फइमखु नापं झीगु छ्यै, देशय् जुयाच्चनीगु ल्वापु, अन्याय अत्याचारयात निर्मूल याना थवंथवय् सहयोग व समझदारी भाव दयेकेगु निंति झी सकस्यां सकसिगु निंति सुख शान्तिया कामना याना मैत्री भावना यायेमाः ।

करुणा

चतुब्रह्म विहारया प्यंगू गुण मध्ये करुणा नं छगू तःधंगु गुण खः । करुणा धैगु मेपिनिगु हित सुखया लागि दया माया तया ज्या यायेगु, दुखिपिन्त उद्धार यायेगु नापं दुःख कष्ट पिडा मदयेका विडगु खः ।

सम्बोधि ज्ञानया लागि बोधिसत्त्वपिन्त माःगु मू तत्व धैगु करुणा खः । दुःखी सत्व प्राणीपिनि प्रति बोधिसत्त्वपिनि दया माया दइ । वसपोलपिसं मेपिनिगु दुःख सह याये फइ मखु । अले थःगु ज्ञान पाये माःसां लिमचिसे दुःख मदयेकेगु ज्या यायेगु याना विज्याइ । थ्व हे करुणा खः । भगवान बुद्धया थुगु भवचक्रय् च्वंपि सकल प्राणीपिं प्रति करुणा बिलिबिलि जाः । उकिं हे वसपोल महाकारुणिक करुणामय खः । मामं थः मस्तयू थें हे भगवान बुद्धं सकल प्राणीपिन्त करुणा तया विज्याइ । गन करुणा तइपि दइ अन हिंसा जुइ मखु । उकिं थौया युगय् करुणा तसकं मज्ज मगाःगु गुण खः । थुगु भव चक्रय् च्वंपि प्राणीपिनिगु उपकार यायेगु इमिगु सुखया कामना यायेगु व द्वेषं तापाक्क च्वनेगु हे करुणाया लक्षण खः ।

करुणाया महत्व

बहुजन हित व बहुजन सुखया कामना याना बुद्धपिसं करुणा दृष्टि तया जगत उद्धार याना विज्याइ । दिपंकर तथागतया पालनिसं बुद्ध जुया विज्यायेत प्रार्थना याना विज्यासानिसं अनेक जन्म क्या सत्व प्राणीपिन्त करुणा भाव तया

चित्त्यामानबिकां आपालं मनैत मुनाच्चंगु परिषद्य्
भगवान् बुद्धं प्वातय् द्वयेका बिल धैगु अभद्रं लाञ्छाना

परोपकारया ज्या याना विज्यागु विभिन्न जातक
अवदान आदि ग्रन्थ्य् उल्लेख जुयात्वंगु दु ।
भगवान् बुद्धं बोधिसत महासत्त्व जुया जन्म जुया
विज्यावलय् मचा बूम्ह माधुंयात थःगु ला थःम्हं
ध्यना नकूगु महासत्त्व जातकय् न्व्यव्ययातःगु दु ।

अथेहे निग्रोध चल्ला जुया जन्म जूबलय्
प्वाथ्य् दुम्ह चल्लाया लागि करुणा तया थःगु
ज्यान पाना वंगु घटना दु । थुकथं हे देवदत्तं बाणं
कयेकूम्ह हैंय्यात सिद्धार्थं कुमारं वासः याना बचे
याःगु वसपोलया प्राणी प्रति करुणाया दसि खः ।

अथेहे भगवान् बुद्धं खुदं तक कठोर तपस्या
याना विज्याना बुद्धत्वं प्राप्त याना सत्त्वं प्राणीपिनि
कल्याणया लागि करुणा तया विज्यासे ४५ दं तक
धर्मोपदेश याना विज्यात । वसपोलं सुथ न्हापां
महाकरुणा समापति ध्यानय् च्वना विज्यासे थौं
सुयात उद्वार याये धकाः बिचाः याना वसपोलया
करुणां सुयात खना विज्याइ वयाथाय् विज्याना
धर्मोपदेश याना विज्याना निर्वाणया लँ क्यना
विज्याइ । थुकथं वसपोलं ४५ दं तक सकल
प्राणीपिनि हित उपकारय् हे जीवन विते याना
विज्यात । थ्व छगू वसपोलया सत्त्वं प्राणीपिनि प्रति
करुणाया ज्वलन्त उदाहरण खः ।

थुकथं हे वसपोल भगवान् बुद्धं देवदत्तयात
थःगु शरणय् कया क्षमा दान विया विज्यात । थ्व
वसपोलया असीम करुणा खः । अथेहे कइ वयाः
घाः जुयाच्चंगु भिक्षु तिस्सयात करुणा तयाः घाः
सफा याना वासः पाका विज्यासे घाः लंका
विज्यात । थबलय् वसपोलं 'सुनां रोगीया सेवा
याइ वं जित सेवा याःगु जुइ' धका सेवा कर्मय्

अंगुलिमाल डाकुं भगवान् बुद्धयात स्याये धका:
वःबलय् स्याये मफत बरु लिपा व बुद्धया शरणय् वन

जोड वियया उपदेश विया वियात ।

थथेहे भीगु न्हियान्हिथं व्यवहारिक जीवनय्
नं करुणा मजिमगाःगु तत्व खः । करुणा धैगु
सकल मनैत तयेके दयेमाःगु गुण खः । थौया विश्वय्
स्वल धाःसा नं न्व्याथासं छेँछेँ दाजुकिजा
जःलाखःलाय् द्वेष, इर्षा तया ल्वापु याना च्चंगु दु ।
करुणाया अभावं याना थथे जूगु खः । उकिं मेपिसं
थथे यात अथे यात धका धायेगु मयासें न्हापां
थःम्हं मेपिन्त दया माया करुणाया भाव तये माल ।
दुःखी, असहाय, विपत परेजूपिन्त करुणा तया
सहयोग यायेमाल । अथे दुःख जुयाच्चपिन्त
सहानुभूति तयेगु जक मखु आपत विपतय्
ग्वाहालि यायेमाः । अले जक भी धात्येया
करुणावान जुइ फइ । उकिं थौं करुणायात
सिद्धान्तय् जक मखु व्यवहारय् छ्यला भीसं
करुणा भावनाया अभ्यास यायेमाःगु दु । थौया
भीगु देशया नेतातयेके नं देश जनता प्रीति करुणा
पिज्ययेका ज्या यायेमाल अले जक देश थहां वनी ।
मखुसा देशय् ल्वापु, कलह, अशान्ति जुया च्चनी ।

मुदिता

चतुब्रम्ह विहारया प्यंगू गुण मध्ये मुदिता छगू
नं अति आवश्यक गुण खः । मुदिता धैगु मेपिनिगु
सुखय् थःनं सुखि जुइगु खः । मुदितां थःके पिदनीगु
इर्षा भावनायात दमन याये फइ ।

खला मनैत धैपि स्वार्थी प्राणी जूगुलिं मुदिता
भाव पिज्ययेके थाकु । तर थ्व असम्भव धाःसा
मखु । दुःख मदयेकेया लागि मुदिता भावना मज्जि
मगाःगु तत्व खः । भीके मुदिता भाव मदया हे

भीसं दुःख सिया च्वने माःगु खः । भी सकलें छन्हु सिइमानि धैगु भाव वल धाःसा मुदिता भाव व्यक्त यायेफइ । मैपिं धन कमेयाःगु, सुखि आनन्दं जीवन बिते याना च्वंगु खना इर्ष्या मयासे इपि खना थःनं खुसि जुइमाल । अले भी दुःखि जुइ माली मखु ।

हानं थःके यक्को धन सम्पति दु धका भीसं गबलें अभिमान याये मज्यु । नापं थःके यक्को धन सम्पति दु धका मैपिन्त दुःख बिइगु, क्वतेलेगु याये मज्यु । नापं मैपिन्त थरे याना क्वत्यला भ्रष्टाचार याना कमे याये मज्यु । मुदिताया भाव तया कमे यायेमाः । तर भीगु देशय् कमेयाइपिसं न्व्याथे याना नं कमे यायेगु स्वयाच्वंगु दु । यक्को कमेयाये मफुपिसं मैपिसं कमे याःगु खना इर्ष्या याना च्वनी । थुकिं याना दक्कोसित दुःख जुयाच्वंगु दु ।

भीगु छेय् छेय् मस्त तःधिकः जूलिसे मांवौपिं तसकं खुसि जुइ, हर्ष प्रकट याइ थैं दाजुकिजा, थःथिति, पासाभाइ, जःलाखःलापिनि प्रगति जूगु खना: थःपिं नं प्रसन्न जुइमाः । तर थैया स्वार्थी युगय् थज्यागु मुदिता भाव पिकाये तसकं थाकु ।

थथेहे सम्यक सम्बोधि प्राप्त यायेत थ्व मुदिता भाव मदयेकं मगाः । उकिं बोधिसत्त्वपिसं सम्यक सम्बोधि प्राप्तीया निति मुदिता भाव तया ज्या याना बिज्यागु खै आपालं जातक अवदानय् उल्लेख जुयाच्वंगु दु । आपालं जातक अवदानय् सुख ऐश्वर्य भोगे याना च्वपि जुजु राजकुमार जुया जन्म जुया बिज्यावलय् ब्राम्हणत वया जुजुया शरीरया अङ्ग प्रत्यङ्ग दान काः वइ । थबलय् जुजु नं तसकं खुसि जुया सम्यक सम्बोधि प्राप्तीया निति थःथिति परिवारजनपिसं रोके याःसां तसकं प्रसन्न जुया दान याना बिज्याइ । (रुपावत्यवदान आदि भगवान बुद्ध्या स्वीनिगू जन्मया बाखनय् उल्लेख जुयाच्वंगु दु) ।

भगवान बुद्धं नं थःगु जीवनकालय् सकल प्राणीपिन्त समान भावं स्वया बिज्याइम्ह जूगुलिं वसपोल मैपिनिगु खुसिइ थः प्रसन्न जुया बिज्याइम्ह जक मखु थःत दुःख बिइपि प्रति तकं मुदिता भाव तया बिज्याइम्ह खः । थः आपालं दुःख कष्ट व्यूम्ह व स्यायेत तकं स्वःम्ह देवदत्तयात तकं द्वेष भाव तःगु मदु ।

थुकथं मैपिन्त दुःख विया थःत गबलें सुख जुइ

मखु धैगु थुइका मैपिनिगु सुखय् थः नं खुसि जुया मुदिता भाव पिज्ययेके फत धाःसा भीपि न्व्याबलें सुखी जुया च्वनेफइ । उकिं भीगु जीवनयात थ्व मुदिता भाव मदयेक मगाःगु गुण खः ।

४) उपेक्षा

नेपाली शब्दकोष कथं उपेक्षा शब्दया अर्थ अनादर बेवास्ता खःसा विशेषण उपेक्षितया अर्थ उपेक्षा यायेगु, हेला यायेगु खः । तर बौद्ध धर्मय् थुकिया अर्थ स्नेहि प्रति पक्षपाटी मजुसें बैरी प्रति बिरोधि मजुसे स्नेहि व विरोधि प्रति थःगु चित्तय् शुभ व अशुभया बिकार महयेगु वा सुनानं थःत दुःख कष्ट व्यूसां तवि नं व प्रति असन्तोष मजुइगु खः । सुनानं थःत हित उपकार यासां नं व प्रति विशेषं अनुरक्त मजुसे च्वनेगु व कृतघ्न मजुइगु हे उपेक्षा भाव खः । उकिं उपेक्षाया लक्षण स्वभाव धैगु हे मध्यस्थ वा तटस्थया रूपय् च्वनेगु खः । थज्यागु उपेक्षा गुण धर्म दुपिन्त तग्वःगु ल्वहंयात फसं संके फइमखु थैं सांसारिक निन्दा प्रसंसा संके फइ मखु ।

बोधिसत्त्वपिंके दयेमाःगु गुण मध्ये थ्व उपेक्षा छ्ग नं खः । बुधत्व प्राप्त यायेत दशपारमिता पूवके माः । अले दशपारमिता मध्ये छ्गु उपेक्षा पारमिता नं खः । थःपिनिगु धन सम्पति व काय म्ह्यायपिनि कारणं थःगु चित्तय् बिचलित भाव वयेके मविइगु व इमित हानी नोक्सानी जुइबलय् दुःखीत व क्रोधित मजुइगु व इमिगु उन्नति व अभिवृद्धि जुइबलय् हर्ष बिभोर मजुसे निगुलिं अवस्थाय् मध्यस्थ व तटस्थ भाव तया च्वनेगु हे उपेक्षा पारमिता खः ।

थथेहे भगवान बुद्ध बोधिसत्त्व जुया बिज्याबलय् उपेक्षा पारमिता पूवका बिज्याःगु छुं खैं थन न्व्यथने ।

शाक्यमुनि बुद्ध बोधिसत्त्व जुया च्वना बिज्याबलय् गृहत्याग याना मसानय् च्वना बिज्याना च्वंबलय् उगु गांया मस्त वया वसपोलयात ई फायेगु, धुलं छ्वाकेगु, सिया टुका न्हायपनय् दुत छ्वयेगु आदि याना कायल याना च्वनी । अथेहे मैपि छ्वथः मस्त वया वसपोलयात त्यागि तपस्वी धका स्वामाः क्वखायेका भोजन याका उपहार नं बिइगु याइ । थज्यागु निगू

अवस्थाय् नं वसपोलं क्रोध, द्रेष, मान आदिया मोहलय् भुले मजुसे निगुलिं पक्षया मस्तय् त समान व मध्यस्थ भाव तया च्वना विज्यासे उपेक्षा पारमिता पुरे याना विज्यात ।

अथेहे मेगु सोधिय जातकया मिसामचा व मिजं मचा निम्हस्यां मांअबुपिसं धाःयें थःपिनि अनिच्छा व्याहा याःसां मांअबु मदयेका लिपा निम्हं प्रवजित जुया विज्यात । छन्तु काशिनगरय् रक्त विकार जूम्ह थः परिब्राजिका यात नगर द्वारया सतलय् तया भिक्षाटन विज्यात । लिहां विज्यावलय् उम्ह परिब्राजिका सिनाच्वंगु खना दक्को संस्कार अनित्य खः धका थुइका थःत प्राप्त जूगु भोजन भपिया विज्यात । थुकिं सी दु किउपेक्षा पारमिता अभ्यास याइपिन्त सुखय् खुसि दुःखय् विरह जुइमखु । थुकथं थुगु जातकय् वसपोलं उपेक्षा पारमिता पुरे याना विज्यात ।

थुकथं सुख व दुःखयात समान रुपं स्वया मध्यस्थ वा तटस्थ जुयाच्वनेगु उपेक्षा खः । थुकिया मतलब सुख जुइबलय् सुख जुल धका उकी हे भुले जुया मच्वनेगु अले दुःख जुइबलय् दुःख जुल धका दुःख मतासे मन चिंधं याना मच्वनेगु खः । तर थ्व खँ धायेबलय् गुल अःपू व्यवहारय् छ्यलेबलय् उलि हे थाकु । भीगु सामाजिक जीवनय् न्हियान्हिथं समस्यात व्याच्वनी । यदि भीके उपेक्षा गुण दत धाःसा जीवनय् दुःखकष्ट जुइबलय् मन बल्लाका दुःखी व दिक्दारी मजुसे समस्या समाधान याये फइ । अथेहे न्ह्यागु समस्या वःसां हडबडे मचासे आते मचासे ज्या याये फइ ।

हानं भीसं न्ह्याथासं उपेक्षा भाव तयाच्वने मज्यू । थःगु परिवारया जःपिं पासापि बांमला:गु कुलतय् फसे जुयाच्वंगु खःसा उपेक्षा भाव तया सुंक च्वने मज्यू । बरु इमित बालाःगु लंय् हयेत सरसल्लाह विड्मा: । सरसल्लाह विया नं खँ मन्यंसे जुयाच्वन धाःसा व मन अथेहे खः धका उपेक्षा भाव तया च्वनेमा: । उकी हे द्रेषभाव तयेमज्यू । थुकथं उपेक्षा शब्दया व्याख्या यायेगु व व्यवहारय् प्रयोग याये अःपू मज्यू ।

थुकथं बौद्ध साहित्यय् उपेक्षाया तःधंगु महत्व दु । दशपारमिता अन्तर्गत दक्को पारमितायात शुद्ध यायेत थुगु उपेक्षा पारमिताया तःधंगु थाय् दु ।

पारमिता पूर्ण यायेत जक मखु साधारण रुपं सुखी जीवन विते यायेत नं उपेक्षा गुण अति आवश्यक जुउ ।

भगवान बौद्धया जीवन चरित्र स्वयेवलय् नं वसपोलयात थें निन्दा व दुःख बिउगु मेपिन्त दइमखु । अथेसां वसपोलं निगुलिं अवस्थाय् स्मृति तया उपेक्षा भाव तया विज्याइगु कारणं वसपोलया चित्तय् न्ह्याबले शान्ति दु ।

(१) वसपोलया जीवनय् मागन्धीं सुनयोजित रुपं भिक्षाटनया इलय् वेइज्जत यात (२) अथेहे चित्यामानविकां आपालं मनूत मुनाच्वंगु परिषदय् भगवान बुद्धं प्वातय् दयेका विल धैगु अभद्र लान्धाना यात । (३) वेभगग ब्राह्मणं चिपगु जा विल (४) वेरञ्जनाय् च्वना विज्यावलय् सलयात नकेगु नसा विल ।

वसपोलया जीवनय् थज्यागु घटना जूबलय् नं तथागतया चित्तय् गबले प्रतिकूल भावना मव । थुकथं मनूतय् दुःखय् धैर्य धारणा याये फइगु व सुखया इलय् सुख नित्य मखु धैगु ज्ञान बिइगुलिं उपेक्षाया आपालं महत्व दु ।

थुकथं भीगु जीवन सफल यायेत सुथांलाक्क न्ह्याकैत थ्व चतुब्रह्म विहारया तःधंगु थाय् दु । भीसं नं न्ह्याबले थ्व प्यंगु गुणयात भीगु जीवनय् छ्यले फत धाःसा भीत गबले दुःख वइ मखु । ♦

ग्राहालि ज्वल

- कंसाकार, अगम्यरत्न - 'उपेक्षा भावना' पौ ११-१३ धर्मकीर्ति, धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी, श्रीघः नःघः कठमाण्डौ, ने.सं. ११०३
- दर्शनधारी, सदर्शना - 'बौद्धधर्मय् करुणा' पौ ३६-४६, पलेस्वां द ९ ल्या: १३, लोटस रिसर्च सेन्टर, महापाल, ललितपुर, ने.सं. १११६
- बज्ञाचार्य, मुनिन्द्र - 'मुदिता' पौ १८ धर्मकीर्ति द २४ ल्या: ९, भिक्षुणी धम्मवती, श्रीघः नःघः काठमाण्डौ, ने.सं. ११२७
- शक्य, अमरा - 'चतुब्रह्म विहार अन्तर्गत मैत्री' पौ ४१-५२ पौलेस्वां, लोटस रिसर्च सेन्टर, प्रयागपथ, ललितपुर, ने.सं. १११७
- शक्य, कमला - 'मैत्री' पौ ३-४ धर्मकीर्ति, धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी, श्रीघः काठमाण्डौ, ने.सं. १०९४
- शक्य, पुष्परत्न - 'बौद्ध धर्मय् उपेक्षा पौ ३१-४४ पलेस्वां वर्ष ११ अंक १६, लोटस रिसर्च सेन्टर, महापाल, ललितपुर, ने.सं. ११२०

असं बाजं गुथियात भिंतुना

VISHWA KARMA NEWA

•ZEXEL

DENSO

GPO Box No. 112, Putali Sadak,
Kathmandu, Nepal

Tel.: 4420513 / 4010719

Email: vknewa@yahoo.com

IZUMI

TAIHO
ENGINE BEARINGS

Dealers in
Automobile Spare Parts
Batteries, Hand Tools and Accessories

Gai Jatra

Opening the Heavenly Gates for the Dead

Artha Tuladhar

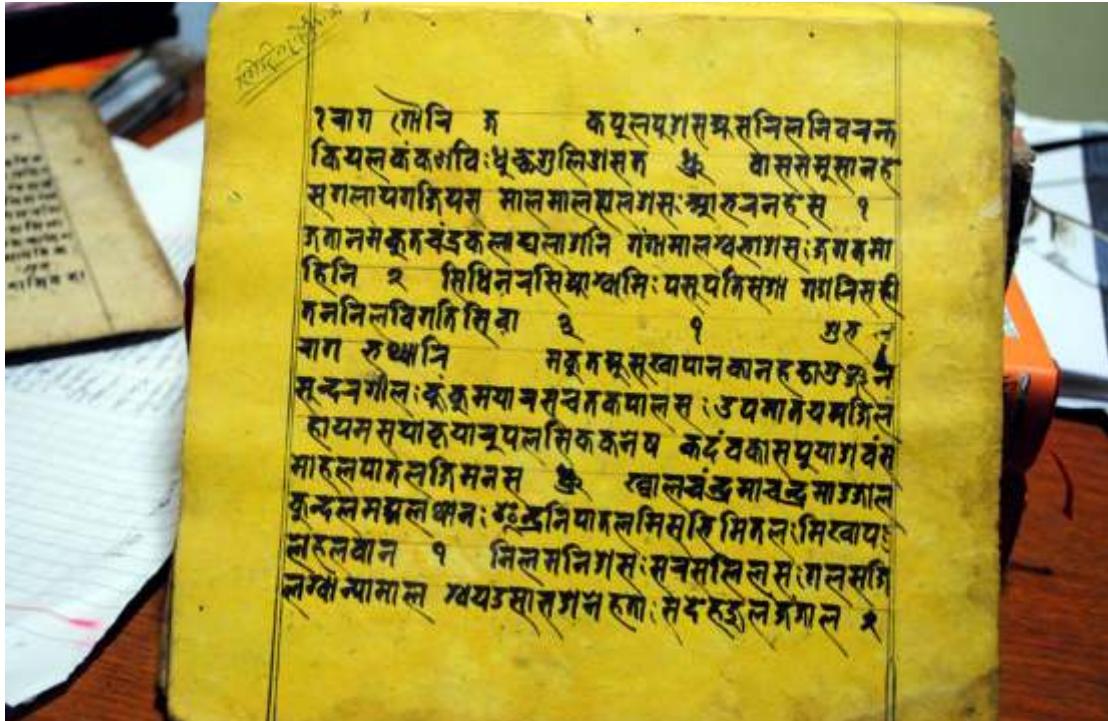
Hell bent on opening the Gates of Heaven
March forth the Living for the sake of the Dead
All tethered to a cow, its tail and horns
To pull past the river of destiny
And pry wide open the Gates of Heaven

And yes,
In singles and in groups, they come
In paraphernalia and attire of choice and tradition
One after another, they come
Like epochs stringed to Time!!!

Many announce their arrival and existence
Trumpeting notes, beating drums, loud and clear
Others more simple, more subdued, less colorful
Simply march past in ruffled silence!

But, on they come, and on they go
The sounds of the preceding epoch fading into oblivion
Replaced by another
Proclaiming its tunes, beats, notes loud and clear
With paraphernalia, attires, colors all its own
To fade yet again, replaced by another
A link to a link to link yet another

One tune common among epochs
Reverberates above all the rest!
That never ending Search
For the Omnipresence, not seen!!!
The Hell bent crusade of the Living
For opening the Heavenly Gates for the Dead

A leaf of dapha bhajan song of King Siddhi Narsingh Malla written in Nepal lipi script

Study of 36 songs of Devotee Poet King Siddhi Narsingh Malla

Er. Badan Lal Nyachhyon,
General Secretary,
Lalitpur Center for Culture Conservation

Lalitpur, considered as the richest one of all Nepalese 77 districts in the context of tangible and intangible cultural heritage in existence since over 2500 years, is one of the most popular tourist destinations in Nepal. The cultural heritage of Lalitpur is associated with intangible forms such as various arts, literature, articles, paintings, songs, music, rituals and dances, and the tangible ones in the forms of combination of ethnic materials and vernacular technology as mud, brick, stone, timber, metals, jewelry, expressed through heritage monuments as pagoda, shikhara and dome style temples,

shrines, assembles, urban settlements, water supply spouts, irrigation canals and many more. UNESCO identifies World Heritage sites as places that belong to all the peoples of the world. Nepal has 4 properties inscribed on the World Heritage list which comprise of 2 cultural and 2 natural sites. Kathmandu Valley is one of the cultural sites comprising several world heritage sites as Kathmandu Durbar Square, Patan Durbar Square, Bhaktapur Durbar Square, Changu Narayan Temple, Boudha, Swoyambhu, and Pashupatinath and their assembles. Patan Durbar Square is particularly known as the

architectural heritage site an is associated with Devotee Poet King Siddhi Narsingh Malla, who was very much instrumental in creation of tangible and intangible heritage associated with Patan Durbar Square. After creation of the Patan Durbar Square assemble, he put his signature in a unique form of three stone images: "Siddhi (Ganesh with one of his escorts Siddhi i.e. without Riddhi), Narsingh (the fourth incarnation of Lord Bishnu with the Daitya Haryna Kashyap on his lap taking his last breath), and Malla (Hanuman, the daunt servant of Lord Ram). The same king created several literary creations in the form of songs expressed in ancient painting known as "Paubha of 31 songs of Siddhi Narsingh Malla" currently preserved in Patan Museum.

This article is dedicated to the 36 songs where the devotee King Siddhi Narsingh Malla has put his name at the end of every song: "I am Siddhi Narsingh at your service, Lord Gopinath!". These tangible and intangible heritage and other articles of archaeological significance have their own originality and speciality; they have acquired the status of world heritage and form therefore the part of the image and prestige of local communities and the country.

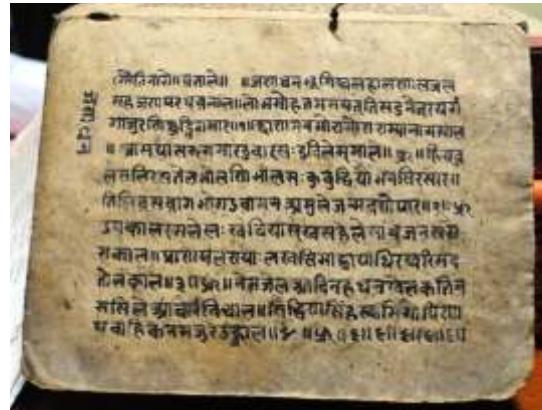
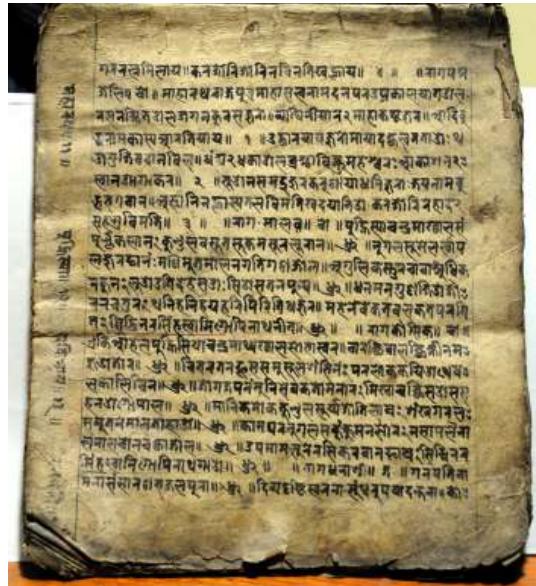
Realizing the necessity for preservation and conservation particularly of these intangible heritage in the form of traditionally live performing art and culture such as Kartik Nach, Gan Pyankhan, Gathu Pyakhan, Dapha Bhajan and other forms, the Lalitpur Center for Culture Conservation was established on Chaitra 18, 2070 BS (April 1, 2014 AD) under the aegis of the senior citizens' Society-Nepal. It is a platform where stakeholders and enthusiasts can intensively meet, interact and contribute towards preservation, conservation and promotion of tangible and intangible arts, culture and heritage for the benefit of future generations of Nepal and by extension the

Devotee Poet King Siddhi Narsingh Malla

whole world community.

The 36 devotional songs written by Poet King Siddhi Narsingh Malla (726-830 NS or 1606-1710 AD) which are unique and unmatched since they are sung in the communities in Lalitpur in Dapha Bhajans and during the longest day of Nepal falling on Full Moon day in the month of June since last 400 years from the day of their creation. It has embarked upon conserving cultural heritage based on a principle "Conserve and Earn" for enhancing sustainability and supporting the livelihood of the performing artists. Conducted under the aegis of LCCC, the recent research and study of the 36 songs, originally written in Popular Nepalbhasa, Sanskrit, Maithili and Pharasi scripts, have been explained by heritage expert Mr. Chhatra Bahadur Kayastha in Nepalbhasa in devanagari script for understanding of the masses, literally corrected for missing letters and misspellings, and improvised to meaningful lyrics. The songs and music were recorded by the music director Mr. Joogal Dangol in As-It-Is form as performed by Nasancha Guthi under the leadership of Guru Ram

Sample pages of dapha bhajan songs of King Siddhi Narsingh Malla written in Nepal Prachalit lipi (Left) and in devanagari script (above)

Krishna Tamrakar and Guru Keshab Krishna Shrestha. A set of books in 4 volumes and an audio record of songs had been published by LCCC. It is a conjunction of 5 streams of performing art as music, singing, painting, drama and dance, which makes it most unique in the World.

The literary centennial personality Shree Satya Mohan Joshi has opined that "the songs of Siddhi Narsingh Malla associated with 5 forms of art is not only the property of Newar community but of Nepal as a country and the world community and needs immediate preservation and conservation. The efforts made by Lalitpur Centre for Culture Conservation are very commendable and serve as a marvelous gift to the world and enhance the image of the country."

The biggest hurdle to the efforts in conservation of tangible and intangible heritage of Nepal has been identified as the lack of appropriate legal tools in Nepal. Nepal has been a member of the World Trade Organisation (WTO), but its rules and regulations have still not been made compatible with the provisions of TRIPS and General Agreement on Trade and Transit

(GATT). Particularly, the intangible heritage conservation efforts of local community suffer a lot from this inadequacy and lack of the government priority to promoting heritage conservation.

Further, the efforts at conserving intangible heritage product do require translation of such heritage into national and international languages, make it available to the scholars and experts around the world and general public, and get it registered as National Intangible Heritage with UNESCO. If the poems can fulfill the above mentioned criteria, it will be the first item to be qualified as the first intangible heritage of Nepal registered with UNESCO.

The publication of the literature and audio records made by LCCC in general summarizes the living art, culture and lifestyle of local community through constant recreation of intangible heritage as it has been orally transmitted from generation to generation. They have established the benchmark which will be helpful to prevent further loss of the originality and to preserve it for the benefit of future generations of Nepal and hopefully for the whole world.♦

*Best wishes to
Ason Bajan Guthi*

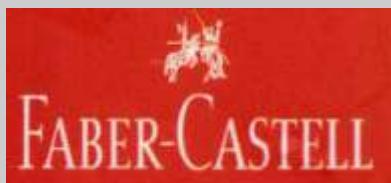

Bhanu Shrestha
Mobile: 98510-98689

KRITI ART ENTERPRISES
(ANUJ STORE)

G.P.O. Box 4310, Bhotahity, Kathmandu, Nepal
Tel.: 4247331, 4221828
E-mail : newshrestha1@gmail.com
Facebook page : Kriti Art Enterprises

Art Material Shop

असं बाजं गुथियात भिंतुना

सुरेश श्रेष्ठ

मो.: ९८५१०-३९४९०

सिद्धिगणेश स्पोर्ट्स एण्ड स्टेशनरी

स्पोर्ट्स तथा स्टेशनरीको थोक विक्रेता

मोटाहिटी, काठमाडौं, फोन नं.: ०१-४२४४०९५

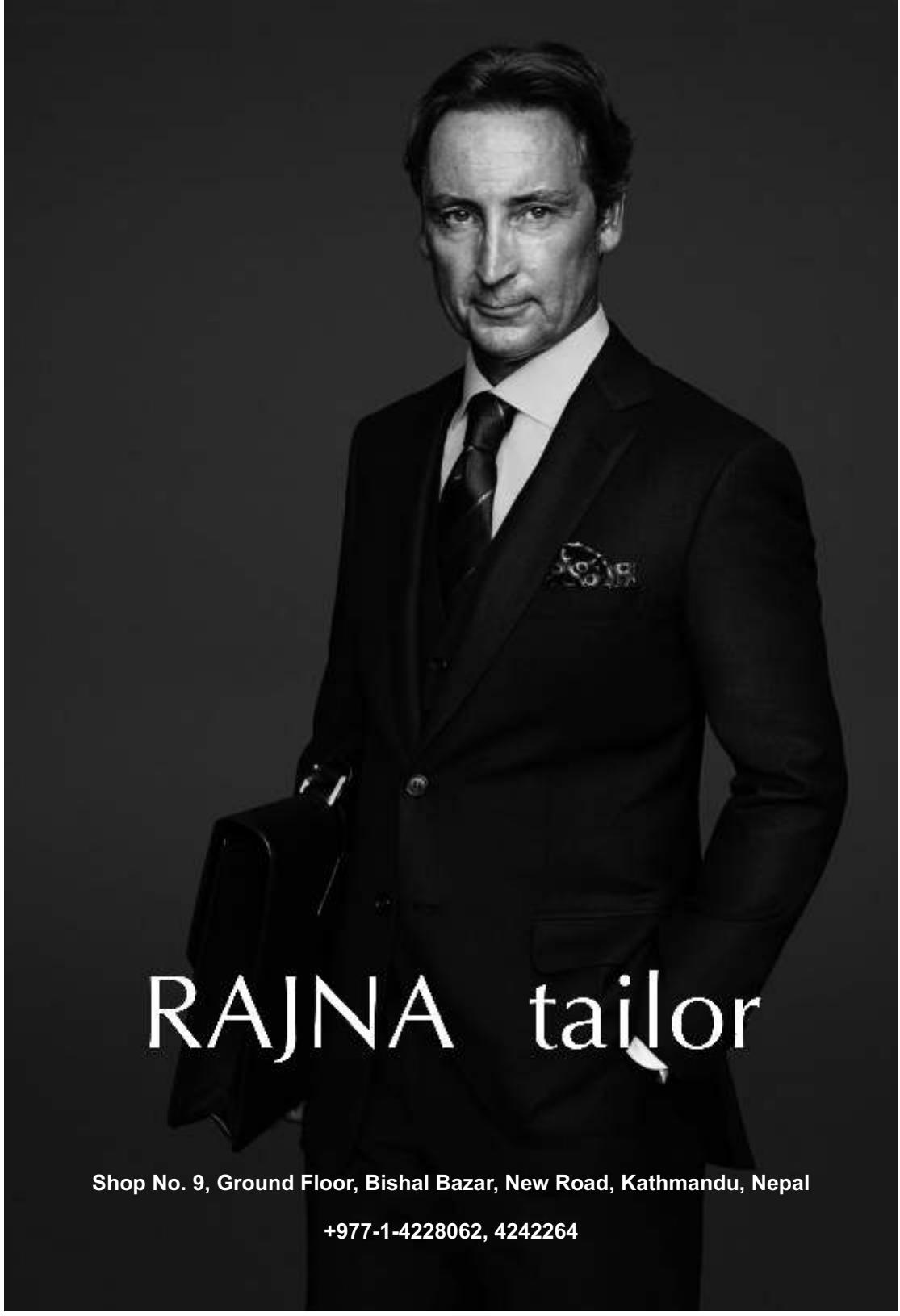
Best wishes to Ason Bajan Guthi

☎: 014223276

Sudip K. Shrestha
Mob. 9851065176

Sipradi Stationery
Bhotahity, Kathmandu

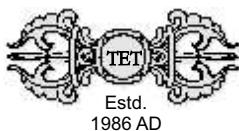
Toner, Cartridge, Printer, Lamination Machine, Spiral Binding Machine, Drum, Roller, Calculator and all kind of statinlery goods.

RAJNA tailor

Shop No. 9, Ground Floor, Bishal Bazar, New Road, Kathmandu, Nepal

+977-1-4228062, 4242264

Tuladhar Export Trade

PASHMINA | SILK | GARMENTS

www.tetrade.com.np | Email: tetrade@gmail.com

असं बाजं गुथियात भिंतुना

Late King Birendra & Late Queen Aishwarya visit our shop - 1994

Pashmina

Showroom

118 Chaksibari Marg, Thamel, Kathmandu. | Tel.: 01-4226581

Specialist in

Genuine Handmade Pashmina Shawl and Raw Silk Products

गुर्जर गङ्गा

असं बाजं गुथि सुथांलाक्क न्त्याकेगु लागि थुगुसिइया दंपौ सफुलिइ
विज्ञापन विया ग्वाहालि यानादिइपि
क्वय् धलखय् न्त्यथनापि सकलसित सुभाय् देष्वाना च्वना ।

List of Advertisers

COLOR Pages			
MERCANTILE	Cover Back	Modern Newa Eng School	2
PEANUTS	Cover Inside	Muncha House	61
Big Apple	Cover Inside	Nepal Wool House	39
GREE Airconditioner	106	New Grand Wool Centre	59
Prime Bank	107	Novel Handicraft	29
E-zone	108	Ofukuro no Aji	71
		Optic Eye Centre	49
		Rajna Tailor	99
B/W Pages		Ramesh Tuladhar	102
Ajima Kitchenware	54	Renu's Fashion	59
Annapurna Household	47	See Better Look Better	32
Artha Ratna Tuladhar	60	Shree Digukhyo Guthi	25
Bhundipuran	38	Shree P.B. Furnishing	47
Charms Fashionware	55	Shree Upama Traders	56
Digukhyo Sahakari	65	Siddhi Ganesh Sports	98
Grand Shopping	54	Sipradi Stationary	98
Green Party Palace	24	Sports Point	6
Highland Publication	102	Sukunda Pustak Bhawan	22
Himal Iron & Steel	85	Supreme Decor	83
Jarunchhen Enterprises	73	Taleju Prakashan	66
Jay Book Depot	37	Tuladhar Export Trade	100
Kailash Expedition	72	Tuladhar Trade Int'l	56
Khudra Byapar Sangh	38	Udyog Ratna Tuladhar	84
Kirti Art Enterprises	97	Vidyarthi Pustak Bhandar	48
Lalima Cooperative	60	Vishwa Karma Newa	92
M.N. Readymade Centre	58	Vishwa Motor Traders	33
Milan Sahakari	32		

गुरुं बाजां गुथि

यात

सुथांलावक्त ल्ह्याः वनेमा धकाः दुनुगलंनिसें

त्रितना

रमेश तुलाधर
लाजिम्पात

Best wishes to Ason Bajan Guthi

Pushpa Nidhi Gautam

Mob: 9851094623

Highland Publication P.Ltd.

Publisher and Distributer

Bhotahity, Kathmandu, Nepal

Ph:- 01-4249813

P.O. Box: 12990, Fax No.: 014221291

ગુરુ વાંદુ ગવિ

પા:લા: થાકુલિ સુશિલમાન તુલાધર (કિસિધ્વાકા) પ્રમુખં ૨૧મ્હ પા:લા: ખલ:
ને.સં. ૧૧૩૮ (૨૦૭૫) ગુંલા લચ્છયંકં સ્વયમ્ભુદ્દ દ્યેયેકે વના: લિહાં ભાયાદિઝિપિં
સુથય્ જલપાન કૌલા યાકેગુલિદ્દ નુગા: હ્વયેકા પ્રાયોજન યાના દિઝિપિનિગુ નાં ધલ:

મિતિ / બાર	જલપાન પ્રાયોજન યાના દિઝિપિનિગુ નાં	થાય્બાય્
૧ શ્રાવણ ૨૭ આઇતબાર	શ્રી દિગુખ્ય: ગુથિ	પકનાય્જ્વ:
૨ શ્રાવણ ૨૮ સોમવાર	પા:થ. સુશિલમાન તુલાધર	કિસિવાકા
૩ શ્રાવણ ૨૯ મંગલવાર	હિતિમંગ: ખલ:	હિતિમંગ:
૪ શ્રાવણ ૩૦ બુધવાર	પા:થ. ચૈત્યરત્ન તુલાધર નાં ૩૦મ્હ પા:લા:પિં	કમલાછ્છિ
૫ શ્રાવણ ૩૧ વિહિવાર	ત્વા:થાકુલિ મોતિકૃષ્ણ તુલાધર	લાજિમ્પાત
૬ ભાદ્ર ૦૧ શુક્રવાર	અર્થ રત્ન તુલાધર	લાજિમ્પાત
૭ ભાદ્ર ૦૨ શનિવાર	ભિંતુના ગુથિ	અસં
૮ ભાદ્ર ૦૩ આઇતબાર	પા:થ. સુશિલમાન તુલાધર નાપં ૨૧મ્હ પા:લા:પિં	કિસિધ્વાકા
૯ ભાદ્ર ૦૪ સોમવાર	પા:થ. સુશિલમાન તુલાધર નાપં ૨૧મ્હ પા:લા:પિં	કિસિધ્વાકા
૧૦ ભાદ્ર ૦૫ મંગલવાર	ન્હિલા મિસા પુચ:	અસં
૧૧ ભાદ્ર ૦૬ બુધવાર	મનોજરત્ન / નરેશરત્ન તુલાધર	તલ્લાછ્છિ
૧૨ ભાદ્ર ૦૭ વિહિવાર	સંઘ રત્ન તુલાધર	ખાપામદુદુવા:
૧૩ ભાદ્ર ૦૮ શુક્રવાર	અસન સેવા સમિતિ	અસં
૧૪ ભાદ્ર ૦૯ શનિવાર	પા:થ. ગૌતમકાજી નાપં ૩૧ મ્હ પા:લા:પિં	ભોતાહિતિ
૧૫ ભાદ્ર ૧૦ આઇતબાર	પા:થ. સુશિલમાન તુલાધર સકલ છેંજ:પિં	કિસિધ્વાકા
૧૬ ભાદ્ર ૧૧ સોમવાર	પા:લા: ખલ:	
૧૭ ભાદ્ર ૧૨ મંગલવાર	અનિલ રત્ન તુલાધર	ચલ્લાછેં
૧૮ ભાદ્ર ૧૩ બુધવાર	પા:થ. અમિતામ્ભ તુલાધર સકલ છેંજ:	ગૈન્હિધારા
૧૯ ભાદ્ર ૧૪ વિહિવાર	ચિત્તદાસ તુલાધર	બાલકુમારી
૨૦ ભાદ્ર ૧૫ શુક્રવાર	કિસિધ્વાકા સકલ છેંજ:પિં	કિસિધ્વાકા
૨૧ ભાદ્ર ૧૬ શનિવાર	સ્વમ્વઃસિં ડાઇનાષ્ટી	ખિચાપુખૂ
૨૨ ભાદ્ર ૧૭ આઇતબાર	આર્દર્શમાન તુલાધર	ખાપામદુદુવા:
૨૩ ભાદ્ર ૧૮ સોમવાર	પા:થ. દ્રવ્યમાનસિં તુલાધર	નક્સાલ
૨૪ ભાદ્ર ૧૯ મંગલવાર	પા:લા: ખલ:	
૨૫ ભાદ્ર ૨૦ બુધવાર	નિસલા છા: વનેગુ	
૨૬ ભાદ્ર ૨૧ વિહિવાર	પા:લા: ખલ:	
૨૭ ભાદ્ર ૨૨ શુક્રવાર	પા:થ. ચન્દ્રબિરસિં નાપં ૨૦ મ્હ પા:લા:પિં	જ:ધુછેં
૨૮ ભાદ્ર ૨૩ શનિવાર	ચ્યા ગુથિ	અસં
૨૯ ભાદ્ર ૨૪ સોમવાર	પા:લા: ખલ:	
૩૦ ભાદ્ર ૨૫ મંગલવાર	પારુ - બાંજ લ:લ્હાયેગુ	

बिचाः हायेका

अंगूरमान तुलाधर
कमलादि

कमल रत्न तुलाधर
भोताहिति

चिन्मया लाल तुलाधर
तासिसिथू

प्रेम दास तुलाधर
कमलाछिंदि

भाईराजा तुलाधर
भोताहिति

कान्छाकाजी तुलाधर
त्यौडि

आमेदकाजी तुलाधर
बाकुननि

राजेशमानसिं तुलाधर
असंभलु

थुगु दँयू मदुपिं असं बाजं गुथिया गुथियाएपिं
सुखावति भुवनस्त बासं लायेमा धकाः कामना यास्ते
दुःखं कःपिं सकल छँजःपिन्त बिचाः हायेका ।

गुरुं बान्दं गुवि

सकल गुथियारपि

किसिध्वाका छँजःपिनि बज्रबराहिस पिकनिक वंबलय्या किपा (अन्दाजी वि.सं. २०१८ सालपाखे)

Kisidhoka Family Picnic at Vajrabahari in 1960s

Courtesy of the late Angur Man Tuladhar's collection

दनाच्वंपि (खवंनिसें)

दिलशोभा तुलाधर, चिनिकाजी गुर्ज, चित्तधर 'हृदय', जगत रत्न कंसाकार,
सिद्धिरत्न कंसाकार, बुद्धिर्हष तुलाधर, न्हुच्छे सुन्दर तुलाधर, रुपकमल तुलाधर

फच्तुनाच्वंपि (खवंनिसें)

कर्कतमान तुलाधर, डम्बरमान तुलाधर, ज्ञानमान तुलाधर,
केशरमान तुलाधर, अंगूरमान तुलाधर

Standing from left: Dil Shova Tuladhar, Guruju Chini Kazi, Chittadhar Hridaya, Jagat Ratna Kansakar, Siddhi Ratna Kansakar, Buddhi Harsha Tuladhar, Nhuchhe Sundar Tuladhar and Roop Kamal Tuladhar

Sitting from left: Karkat Man, Dambar Man, Gyan Man, Keshar Man and Angur Man Tuladhar

Change for Life

No. 1 Air Conditioner manufacturer in the World

Now Introducing G¹⁰ Inverter

- World's Latest Inverter Technology
- 2times Faster Cooling
- High Speed DSP Chip
- Precise Temp Control
- Eco-Friendly R410A Refrigerant

अब एसि चलाउङ्ग स ढुकले किनकी यो १८० मोल्टलैने चल्छ ।

Authorized Sole Agency for GREE Air Conditioner in Nepal

Head Office:

Key Concept Nepal (P.) Ltd.
New Road, Kathmandu, Nepal
Tel: 01-4238256/4238330
Email: marketing@keyconceptnepal.com

GREE Exclusive Service Center
Sitapaila, Kathmandu
Tel: 01-4670294
Email: support@keyconceptnepal.com

Web: www.keyconceptnepal.com

PRIME INTERNATIONAL TRAVEL CARD

सुरक्षित तथा सुविधाजनक तवरले नगाद वा चेकको
सद्टामा प्रयोग गर्न सकिने **PRE-PAID CARD**

- विदेशी मुलुक (भारत बाहेक) यात्रा गर्दा सजिलै ATM तथा POS कारोबार गर्न सकिने ।
- यो सेवा सबैले सजिलै लिन सकिने ।
- कार्ड अवधिसम्म पुनः रकम जम्मा गरी प्रयोग गर्न सकिने ।*

यो सेवा मार्फत आजैबाट लाभ उठाओ ।

International Travel Card will be available at below mentioned branches:

Central Office

Kamalpokhari (4423433)

New Road Branch

New Road (4233388)

Balaju Branch

Machhapokhari (4354181)

Sorakhet Branch

Sorakhet (4388834)

Kalimati Branch

Kalimati (4283502)

Jorpati Branch

Jorpati (4913388)

Mangalbazar Branch

Mangalbazar (5553915)

Patan Branch

Lagankhel (5004037)

Ason Branch

Kamalakshi (4222678)

Samakhushi Branch

Kapurdhara, (4390553)

Baneshwor Branch

New Baneshwor (4490480)

Bagbazar Branch

bagbazar (4252229)

* रात्रिकाल लागू

**PRIME COMMERCIAL
BANK LTD.**
प्राइम कमर्सियल बैंक लिमिटेड

Kamalpokhari, Kathmandu, Nepal, Tel.: 4423433, Website: www.primebank.com.np

e-ZONE Mobile

"For Electronic Solutions"

Nirmal Ratna Tuladhar

Mob. 9851069900

Bhuban Ratna Tuladhar

Mob. 9851024171

Mobiles | Accessories | Repairing

Mobiles

Accessories

Tab

Tamrakar Complex, Mobile Plaza, Pako, New Road, Kathmandu-22

E-mail: ezonemobile1@gmail.com

Main outlet/office:

Shop No. 18 (1st Floor)
Tel.: 4255471 (Sales),
4252454 (Office),
4212258 (Repair)
9851072468 (Accessories-Shashi)

Branch - 1:

Shop No. 1 (Ground Floor)
Tel.: 4249225 (Sales),
4218730 (Repair)
9812238474 (Accessories-Rajesh)

Branch - 2:

Shop No. 1-Ka (Ground Floor)
Tel.: 4252292 (Sales),
4266363 (Repair)
9851193096 (Accessories-Kuber)

Branch - 3:

Shop No. 57 (5th Floor)
Sales
Repair
Accessories

Branch - 4:

Teindhara, Durbar Marg

(West Side of Nanglo Bakery / Way to Rising Mall) Kathmandu-28

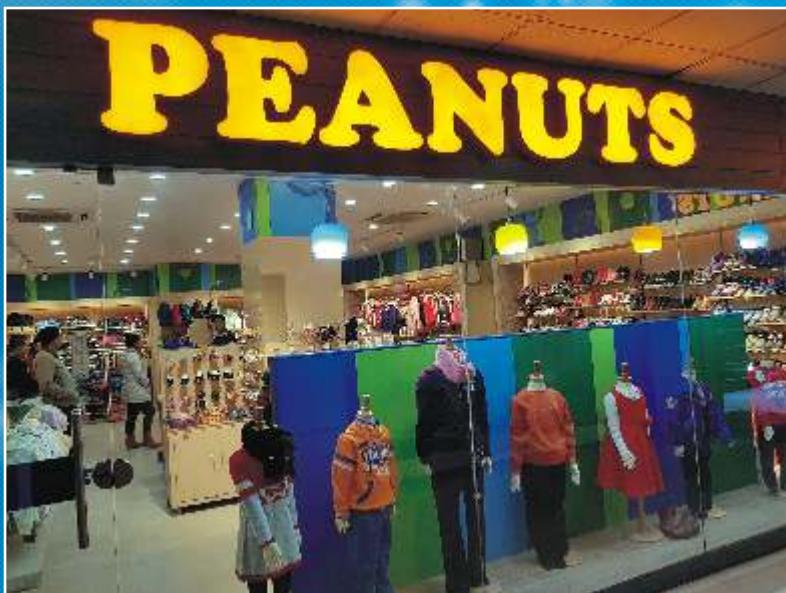
Tel.: 4241601 (Sales), 4256273 (Repair), 9851072468 (Accessories-Shashi)

Branch - 5:

**Tri Ratna Tamrakar Complex, Ground Floor (North East Corner)
Sitapaila Chowk, Kathmandu**

Tel.: 4034641 (Sales), 4034642 (Repair), Accessories

असं बाजं गुणियात भिंतुना

PEANUTS

G/F CIVIL MALL, KATHMANDU

Tel.: 4256091, 4251130

E5-576G-85JM 8th Gen Intel® Core™ i7-8550U processor 8GB/1TB/15.6" LCD

ASPIRE E15-SERIES

मेरो भरपर्दो साथी

- Reliable Multitasking
- Longlasting Battery Life
- Blue Light Shield Technology

E5-476G-701G
Core i7 / 8GB / 14"

E5-476G-560B
Core i5 / 4GB / 14"

E5-576G-59Q9
Core i5 / 4GB / 15.6"

E5-576-53A1
Core i5 / 4GB / 15.6"

E5-576-3800
Core i3 / 4GB / 15.6"

E5-475-34P9
Core i3 / 4GB / 14"

MERCANTILE
OFFICE SYSTEMS PVT. LTD.

Hitti Pokhari, Durbar Marg, Kathmandu, Tel: 444 0773, 444 5920
EXT. 103/ 105/ 106/ 108, E-mail: market@mercantile.com.np

Purchase your Aspire E15 today!
Aspire E5-576G-85JM powered by 8th Gen Intel® Core™ i7 processor,
Intel Inside®, Extraordinary Performance Outside.
Intel, the Intel Logo, Intel Inside, Intel Core, and Core Inside are trademarks of
Intel Corporation or its subsidiaries in the U.S. and/or other countries.

